

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

ОТЧЕТ ЗА 2023 ГОДИНА

УВОД	5
I. ОСНОВНИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ	7
1. КОМПЛЕКТУВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ	7
1.1. Комплектуване на документи, получени по Закона за задължителното депозирание на печатни и други видове произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги	7
1.2. Комплектуване на документи, набавени чрез покупка, дарение и книгообмен.....	9
1.3. Международен книгообмен	12
2. СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ	14
2.1. Каталогизация на библиотечни документи	14
2.2. Поддържане на нормативни бази данни	15
2.3. Аналитико-семантична част на библиографското описание	15
2.4. Поддържане на традиционни библиотечни каталози.....	17
3. БИБЛИОТЕЧНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ.	17
3.1. Поддържане и предоставяне на библиотечни колекции	17
3.2. Обслужване на потребители	19
3.3. Ползвани библиотечни документи	22
3.4. Разкриване на ръкописно-документално наследство.....	28
3.5. Информационно-библиографско обслужване. Продукти и услуги	30
3.6. Репродуциране на библиотечни документи	34
3.7. Поддържане на информационни технологии и мрежи	35
4. ОПАЗВАНЕ НА РЪКОПИСНО-ДОКУМЕНТАЛНО НАСЛЕДСТВО	41
4.1. Дигитализация на документи	41
4.2. Консервация и реставрация на архивни и други видове документи.....	45
5. ДЕЙНОСТИ С НАЦИОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ	47
5.1. Контрол по Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги	47
5.2. Осигуряване на задължителни екземпляри за депозитните библиотеки	47
5.3. Поддържане на каталогизация в публикациите.	50
5.4. Присъждане на международни идентификационни номера	50
5.5. Поддържане на Архив на българските печатни и други видове документи	54
5.6. Поддържане на годишна национална статистика на монографични и продължаващи издания.....	57
6. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	58
7. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	59
8. БИБЛИОТЕЧНО-КООРДИНАЦИОННА ДЕЙНОСТ	60
9. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	63
10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ	70
10.1. Международна дейност	70
10.2. Проекти и програми	73
II. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	78

1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	78
2. ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД	89
3. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ	90
4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	94
III. ПРИЛОЖЕНИЯ	96
Приложение №1. СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА ПО СТАНДАРТА ЗА БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ ПРЕЗ 2023 Г.	96
Приложение №2. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 г.	102
Приложение №3. В МЕДИИТЕ ЗА НАС, 2023 г. ПО МЕСЕЦИ	124

УВОД

За Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ 2023 г. беше знакова. Навършиха се 145 години от основаването на най-голямата обществена библиотека в България – символ на културната и националната ни идентичност. Именно на тази годишнина бяха посветени всички събития, които се организираха паралелно с обичайната за институцията дейност. На тържественото честване, което се състоя на 7 декември 2023 г., присъстваха вицепрезидентът Илияна Йотова, премиерът Николай Денков, заместник-министърът на културата Виктор Стоянов, ректорът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. д-р Георги Вълчев, дипломати, представители на академичната общност, политици и граждани. От името на президента на Република България Румен Радев, директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше удостоен с почетен плакет „Св. св. Кирил и Методий“ за първостепенния принос на Библиотеката към формирането на устоите на знанието, културата, книжнината на следосвободенска и съвременна България, както и за нейната активна роля в съхраняването на възрожденските идеали и постигането на просветен и културен напредък.

В приветствието си на тържественото честване вицепрезидентът Илияна Йотова каза: „Празнуваме един невероятен рожден ден – 145 години на нашия духовен храм, на храма на познанието. Националната ни библиотека не е просто е библиотека, това е духовно значима културна институция и наследник на цялата писмена, духовна, културна и книжовна история“. Министър-председателят акад. Николай Денков определи Националната библиотека като духовен комплекс, която, заедно с Българската академия на науките и Софийския университет, „които могат да ни издигнат, да ни направят не само равни, а в някои отношения и по-добри от другите европейски народи“.

„Националната ни библиотека днес е нашата памет на нацията, нашият пример за това как съвременните будители отстояват националния ни дух и ценности – с постоянство. Националната библиотека на България, носеща името и закрилата на светите братя Кирил и Методий, чието свято дело е сложило своя отпечатък не само върху развитието на страната ни и на славянството, но и върху развитието на цялата европейска цивилизация, заема и днес водещо място в духовните пространства. И пази историята и духа български“, се казва в поздравителния адрес на министъра на културата Кръстю Кръстев, поднесен от заместник-министъра Виктор Стоянов.

Изминалата година, с оглед от постигнатите резултати, може да се определи като успешна за Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Дейността на институцията във всички направления се осъществи, благодарение на всеотдайната работа на специалистите – архивисти, библиотекари, библиографи.

Съществен е приносът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през отчетната 2023 г. за опазване на книжовно-документалното наследство на Република България. През дълголетната си история Националната библиотека отговорно съхранява и осигурява достъп до редки и ценни издания, документи, фотографии, знакова кореспонденция за историята и културата на страната: от нейното създаване до днес. До тях се нареждат изключително богатите специални колекции от редки и ценни ръкописи, старопечатни книги, графични издания.

Важен стратегически приоритет и през изминалата година бяха дейностите по дигитализацията на колекциите от фонда на Библиотеката. Продължи трайната тенденция в работата с потребителите, свързана с използването на възможностите на цифрови платформи. Резултатите от ускореното навлизане в дигиталния свят са видими и от полза за българската общественост. Следвайки тенденциите в развитието на съвременното общество на знанието, успешно са реализирани редица инициативи и проекти.

Равносметката от извършеното през годината е гаранция за устойчивост в изпълнението на приоритетните дейности с национална отговорност, свързани с:

- поддържане на Архив на българските печатни и други видове документи;
- изработване на текущата национална библиография;
- издирване, събиране, съхраняване и обработване на ръкописно-документалното наследство;
- осигуряване на качествено библиотечно и информационно обслужване;
- осигуряване на онлайн обслужване на потребителите чрез сайта на библиотеката;
- изготвяне на библиографски справки и информационни бюлетини за институции и граждани;
- осъществяване на контрол върху изпълнението на Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги и разпределение и изпращане на депозитните екземпляри в библиотеките в страната;
- осъществяване на статистическото отчитане на книжовната продукция на България;
- присъждане на международните стандартни номера на издания и организации (ISBN, ISSN, ISMN);
- съставяне и поддържане на онлайн базата на Националния регистър на издаваните книги в България;
- извършване на научноизследователска и приложна дейност в областите на библиотекознанието, библиографията, книгознанието, архивистиката, ориенталистиката, консервацията и реставрацията;
- изработване на национални библиотечно-библиографски стандарти,

класификационни схеми и други видове нормативни документи;

- осъществяване на методическа помощ и професионални контакти с библиотеките в страната;
- сътрудничество със световните професионални организации и осъществяване на международни контакти с библиотеки и други сродни институции по света;
- популяризиране на научноизследователската, библиотечната, библиографската и методическата дейност чрез издаването на монографии, сборници и списания от издателството на Националната библиотека.

През отчетния едногодишен период дейността на Националната библиотека продължи да се осъществява в условията на делегиран бюджет.

Библиотеката продължи да предоставя достъп до надеждна информация, да подкрепя образованието и науката, да предоставя възможности за изживяване на положителни емоции, досег с естетиката, красивото и непреходното.

I. ОСНОВНИ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

1. КОМПЛЕКТУВАНЕ НА БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ

Комплектуването на библиотечния фонд се осъществява чрез документите, получавани по силата на Закон за задължителното депозирание на печатни и други произведения за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги, чрез покупка, дарение и книгообмен.

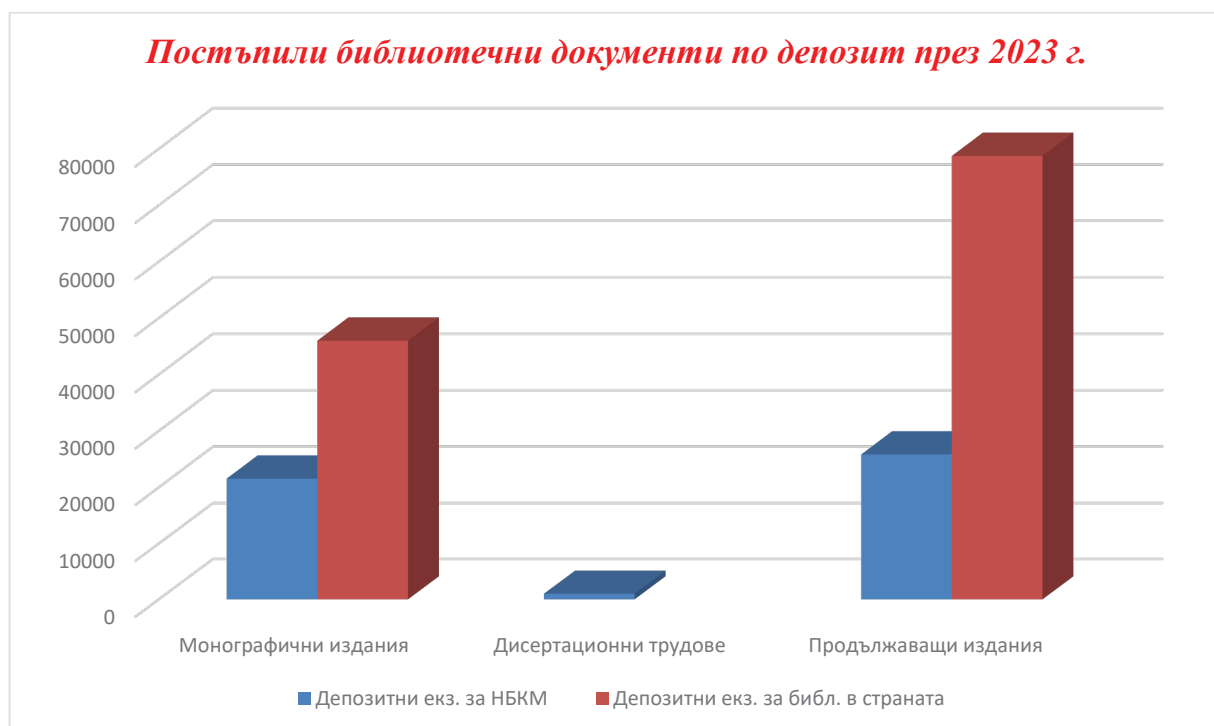
1.1. Комплектуване на документи, получени по Закона за задължителното депозирание на печатни и други видове произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги

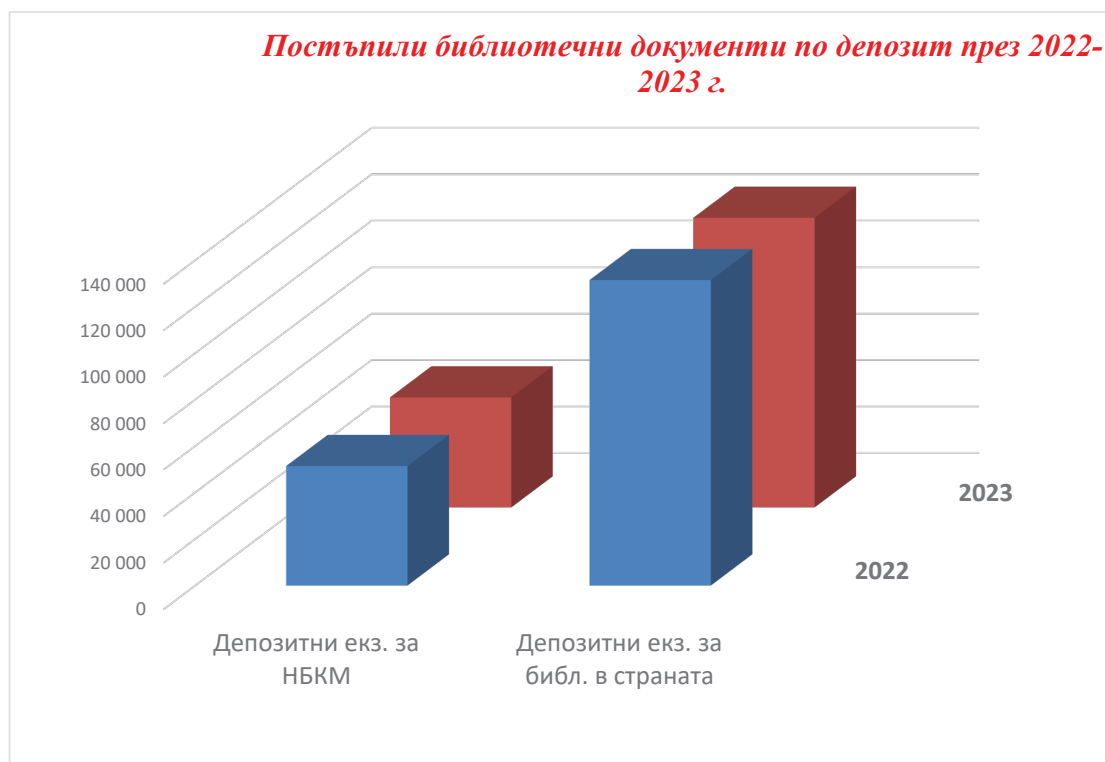
През отчетната 2023 г. в Националната библиотека са приети, обработени и разпределени по силата на Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги следните видове издания:

ПОСТЪПИЛИ БИБЛИОТЕЧНИ ДОКУМЕНТИ ПО ДЕПОЗИТ

ПРЕЗ 2022-2023 г.

	2022		2023	
Вид на документа	Депозитни екз. за НБКМ	Депозитни екз. за библ. в страната	Депозитни екз. за НБКМ	Депозитни екз. за библ. в страната
Монографични издания	22 555 (от тях електронни ресурси - 876)	47 022 (от тях електронни ресурси - 415)	21 550 (от тях електронни ресурси - 674)	45 994 (от тях електронни ресурси - 610)
Дисертационни трудове	930		1006	
Продължаващи издания	28 816	84 425	25836	78 736
Общо	51 371	131 447	47386	124730

През 2023 г. по депозит са постъпили общо 172 116 документа. Обработени и разпределени са 172 116 б.е. (от тях 47 386 б.е. във фонда на НБКМ – 24 362, постъпили в Архив на НБКМ и 23 024, постъпили в основен фонд на НБКМ, а 124 730 б.е. са изпратени в депозитните библиотеки в страната).

През 2023 г. се запазва количеството на постъпилите и обработените за фонда на Националната библиотека депозитни монографии (за 2023 г. – 21 550 б. е.; за 2022 г. – 21 625 б. е.).

При продължаващите издания, постъпили и обработени за фонда на Националната библиотека и разпределени по депозит, се наблюдава спад с приблизително 5% за (2023 г. – 25 836 б. е. за 2022 г. – 28 816 б. е.). Намалването на обема на продължаващите издания (списания, столични и регионални вестници) спрямо 2022 г. е в резултат на прекратяване на издаването на около 24 продължаващи издания – 7 списания, 11 столични и 6 регионални вестника. Епидемичната обстановка през 2021 - 2022 г. и прилаганите ограничителни мерки се отразиха негативно на депозитните постъпления през 2023 г. Една част от печатните периодични издания преминаха към онлайн разпространение. Наблюдава се процес на забавяне на отпечатването на изданията, намаляване на тиражите на издателската продукция и съответно намаляване на периодичността на издаваните продължаващи издания.

1.2. Комплектуване на документи, набавени чрез покупка, дарение и книгообмен

Комплектуване на документи, набавени чрез покупка

Във фонда на Библиотеката са постъпили **чрез покупка** 79 заглавия от монографични издания и 53 заглавия български и чуждестранни продължаващи издания в 2 864 рег.ед.

- комплектуване на чуждестранни монографии за основен фонд чрез покупка по Проект на Министерство на културата по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове

за четене и информираност – 2023” - набавени и регистрирани в модул COBISS3/Набавяне – 44 тома на стойност 10 471,10 лв.;

- комплектуване на български и чуждестранни монографии за основен фонд чрез покупка финансирани от бюджета на Библиотеката – 35 заглавия, регистрирани в модул COBISS3/Набавяне на стойност 2 637,81 лв.;

Комплектуване на документи, набавени чрез дарение

Постъпилите чрез дарение български и чуждестранни монографични издания за фонда са 554 заглавия, а чуждестранните периодични издания са 43 заглавия в **324** рег.ед.

Дарители на българска литература през 2023 г.:

28 издателства, държавни и обществени институции

70 частни лица, автори и преводачи

Дарители на чуждестранна литература през 2023 г.:

58 държавни и обществени институции

103 частни лица, автори и преводачи

Комплектуване на документи, набавени чрез книгообмен

- Постъпилите чуждестранни монографични издания по книгообмен за фонда са 852 заглавия и 204 заглавия чуждестранни продължаващи издания в 1 188 рег.ед.;

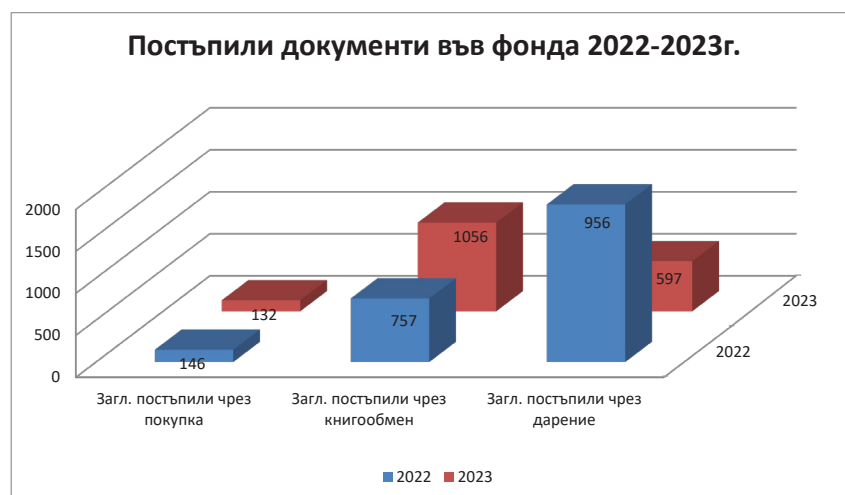
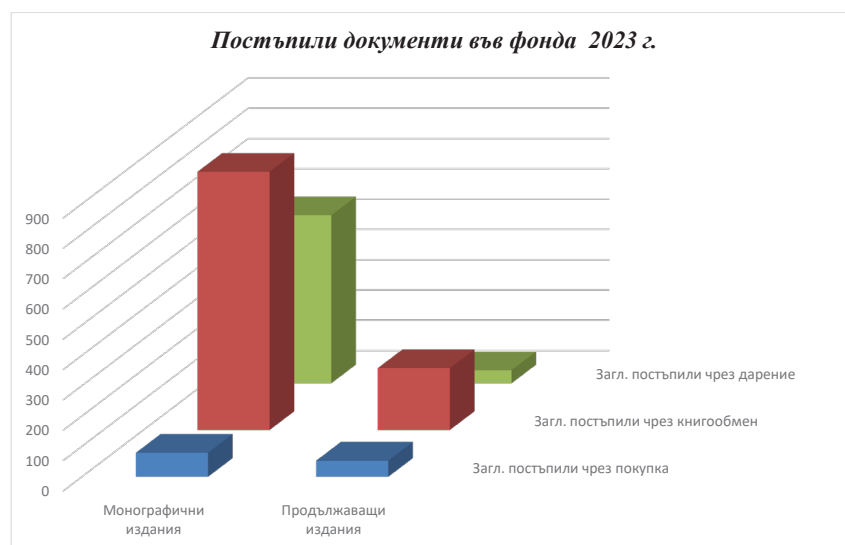
- Общо постъпили през 2023 г. чрез покупка, книгообмен и дар български и чуждестранни документи във фонда на Библиотеката са 5 861 б. е. (книги – 1485 загл., 300 заглавия на продължаващи издания в общо 4 376 б. е.);

В сравнение с постъпилите през 2022 г. чрез покупка, книгообмен и дар български и чуждестранни документи във фонда на Библиотеката 7 204 б. е. (книги – 2478, от тях 884 екслибрис загл., 301 заглавия на продължаващи издания в общо 4 726 б. е.), общо постъпилите през 2023 г. документи са намалели със 7%.

ПОСТЪПИЛИ ДОКУМЕНТИ ВЪВ ФОНДА ЧРЕЗ ПОКУПКА, КНИГООБМЕН И ДАРЕНИЕ 2022-2023 (в брой заглавия)

	2022			2023		
Вид на документа	Загл. постъпили чрез покупка	Загл. постъпили чрез книгообмен	Загл. постъпили чрез дарение	Загл. постъпили чрез покупка	Загл. постъпили чрез книгообмен	Загл. постъпили чрез дарение
Монографични издания	90	546	956	79	852	554
Продължаващи издания	56	211	34	53	204	43
ОБЩО	146	757	990	132	1 056	597

Забележка: Данните са представени в брой заглавия

1.3. Международен книгообмен

Международният обмен на документи е един от основните начини за популяризиране на българската култура и наука по света, както и за придобиване на чуждестранни документи предназначени за фонда на Националната библиотека. През 2023 г. Библиотеката поддържа обмен на книги и продължаващи издания с 79 библиотеки от 38 държави.

Постъпили документи за Международен книгообмен чрез покупка

Закупени монографични издания за чуждестранни библиотеки - 200 заглавия в 644 тома.

Закупени продължаващи издания за чуждестранни библиотеки - 53 заглавия в 283 комплекта (1078 б.е.)

Постъпили документи за Международен книгообмен чрез дарение

Постъпили монографични издания - 697 заглавия;

Постъпили продължаващи издания - 15 заглавия в 212 екземпляра.

Документи за Международен книгообмен чрез вътрешен книгообмен

Изпратени продължаващи издания за чуждестранни библиотеки - 1 заглавие в 50 комплекта (300 б.е.) (издание на НБКМ).

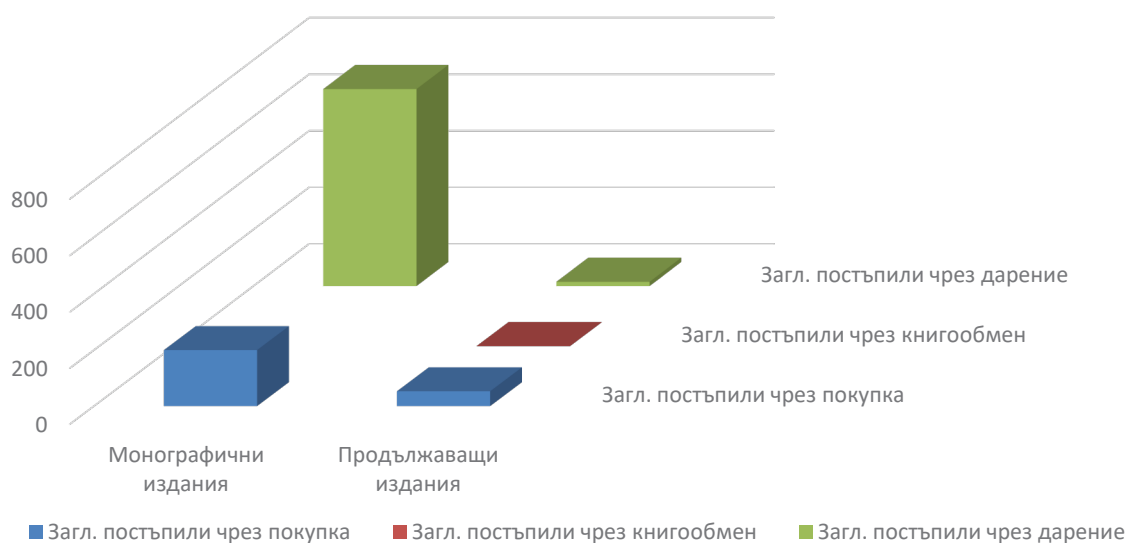
ПОСТЪПИЛИ ДОКУМЕНТИ ЗА МЕЖДУНАРОДЕН КНИГООБМЕН

ПО НАЧИН НА НАБАВЯНЕ 2022–2023 г.

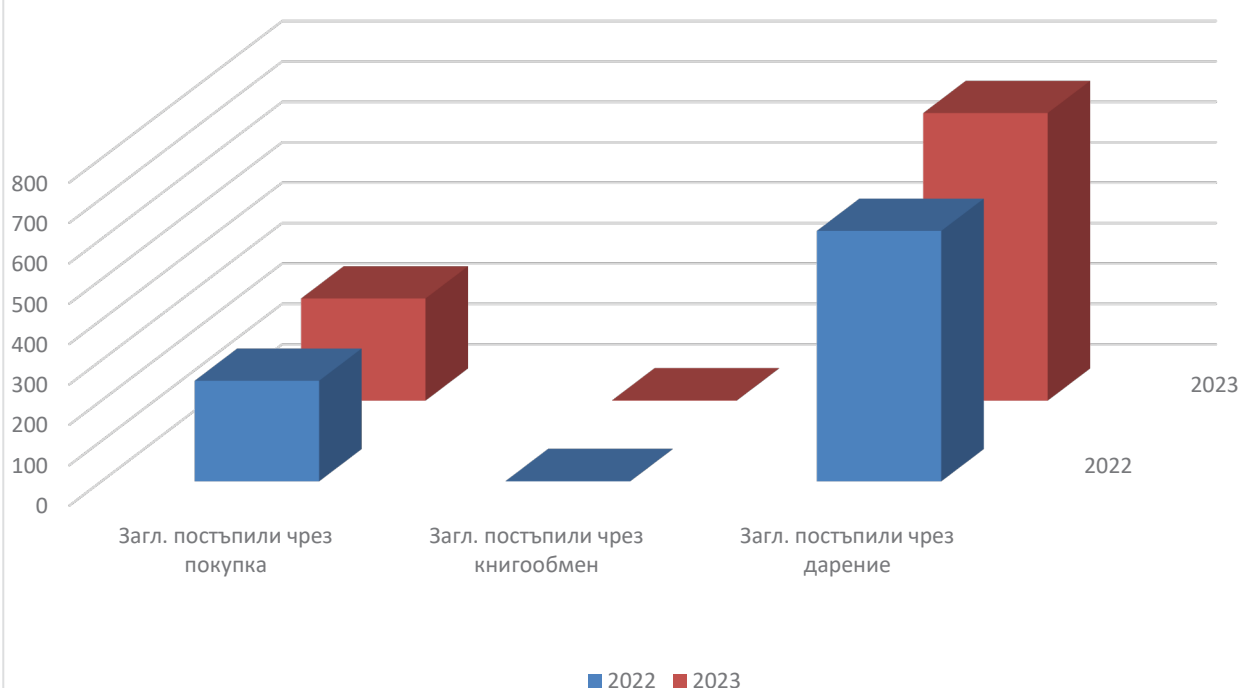
Вид на документа	2022			2023		
	Загл. постъпили чрез покупка	Загл. постъпили чрез книго- обмен	Загл. постъпили чрез дарение	Загл. постъпили чрез покупка	Загл. постъпили чрез книго- обмен	Загл. постъпили чрез дарение
Монографични издания	197	-	605	200	-	697
Продължаващи издания	52	1	15	53	1	15
ОБЩО	249	1	620	253	1	712

Забележка: Издания са представени в брой заглавия

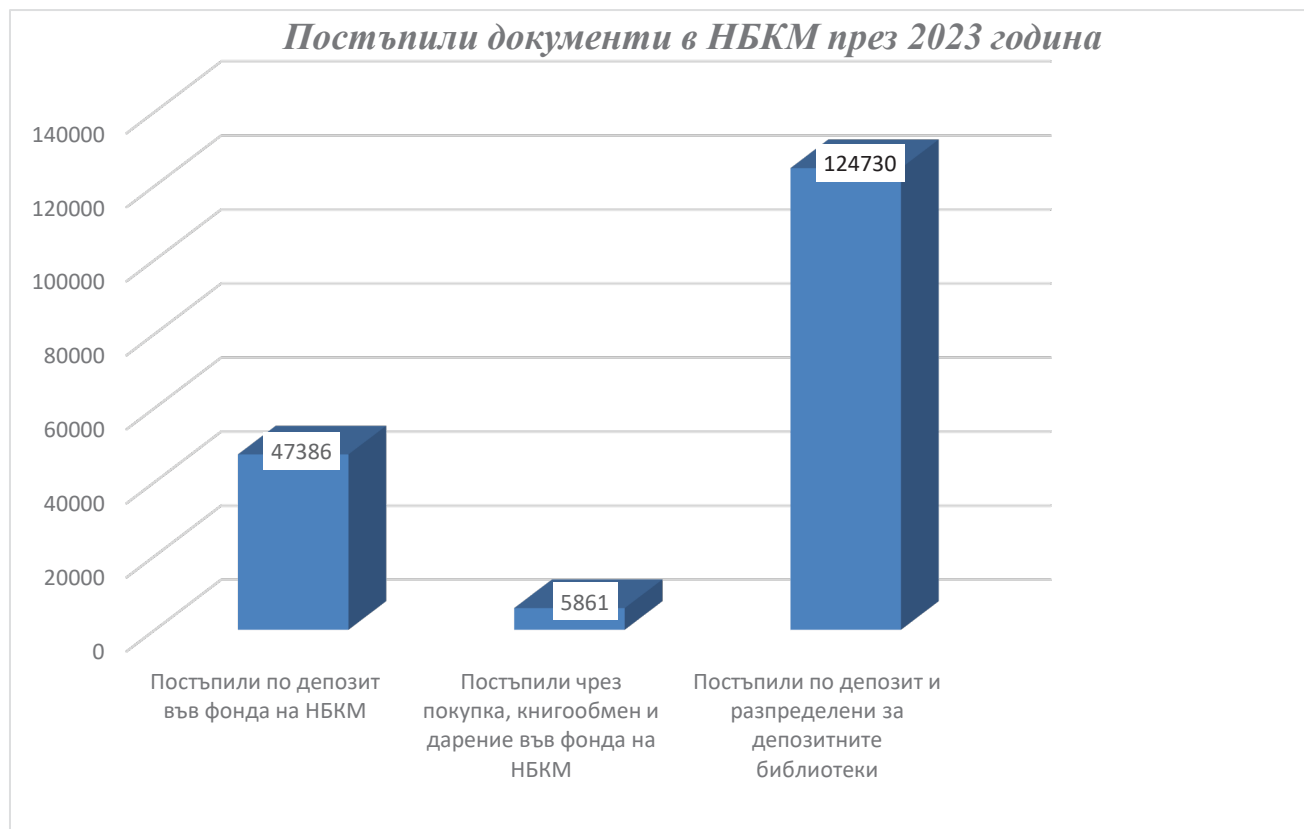
***Постъпили документи за международен книгообмен
По начин на набавяне 2023г.***

***Постъпили документи за международен книгообмен
По начин на набавяне 2022 - 2023г.***

ПОСТЪПИЛИ ДОКУМЕНТИ В НБКМ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

2. СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ

2.1. Каталогизация на библиотечни документи

През годината бяха създадени 24 987 пълни библиографски записа, от които 12 361 на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания, дисертационни трудове, изобразителни материали, 225 периодични издания (вкл. на монографични серии и отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги), 355 електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, 6 244 статии и 5 802 библиографски записа от ретроконверсия в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. са създадени 21 820 пълни библиографски записа, от които 13 528 на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и дисертационни трудове), 196 периодични издания (вкл. на монографични серии), 475 електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, 7 621 статии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактирани са 53 559 библиографски записа, от които 24 323 на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и дисертационни трудове), 498 продължаващи издания (вкл. на монографични серии), 102 на електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, 11 843 на статистически данни на самостоятелни издания, 15 914 на статии от продължаващи издания и 879 библиографски записа от извършена ретроконверсия в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. са редактирани 61 226 библиографски записа, от които 32 419 на монографични и самостоятелни документи (книги, графични, картографски и нотни издания и

дисертационни трудове), 562 на продължаващи издания (вкл. на монографични серии), 541 на електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, 15 794 на статии от продължаващи издания, 11 910 на статистически данни на самостоятелни издания в споделената база данни COBIB.BG

2.2. Поддържане на нормативни бази данни

През 2023 г. са създадени са **12 169** нови контролни записи с имена на лица с интелектуална отговорност в нормативната база данни CONOR.BG.

Редактирани са **20 964** контролни записи

За сравнение: през 2022 г. са създадени **8 010** нови контролни записи с имена на лица с интелектуална отговорност в нормативната база данни CONOR.BG.

Редактирани са **21 076** контролни записи

Нормативна база данни COSUB.BG

През 2023 г. са създадени **901** нови контролни записи и нови препратки в нормативната база данни на предметните рубрики COSUB.BG.

За сравнение: през 2022 г. са създадени **1 286** нови контролни записи и нови препратки в нормативната база данни на предметните рубрики COSUB.BG.

2.3. Аналитико-семантична част на библиографското описание

През отчетния период индексирани по УДК са **21 818** библиографски записи, от които **12 593** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания, изобразителни материали и отделни броеве

от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ), **202** на нови заглавия периодични издания (вкл. нови монографични серии и отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги), **355** електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии, **2 424** от извършена ретроконверсия, **6 244** статии в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. са индексирани по УДК **21 996** библиографски записа, от които **13 707** са монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания, изобразителни материали и отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ), **194** нови заглавия периодични издания (вкл. нови монографични серии), **474** електронни ресурси, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии и **7 621** статии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактирани са класификационните индекси на **42 405** библиографски записа, от които **26 118** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания), **312** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии, **15 914** на статии и **61** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. редактираните класификационни индекси са **37 157** библиографски записа, от които **19 929** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, нотирана музика, картографски и графични издания), **14** на периодични издания, **468** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, **15 794** на статии и **952** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

Предметизирани са **21 630** библиографски записа, от които **12 607** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания, отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги, **355** на електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи, мултимедии, **6 244** статии, **2 424** библиографски записи от ретроконверсия в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. са предметизирани **13 366** библиографски записа, от които **12 892** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания, отделни броеве от продължаващи издания, описвани като книги (ПИ) и **474** на електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии в споделената база данни COBIB.BG.

Редактираните предметни рубрики са **26 429**, от които **26 056** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове) и **312** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии и **61** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

За сравнение: през 2022 г. редактираните предметни рубрики са **23 473**, от които **21 922** на монографични и самостоятелни документи (книги, дисертационни и хабилитационни трудове, графични издания), **285** електронни ресурса, звукозаписи, видеозаписи и мултимедии и **1 266** библиографски записи на документи със статус „OLD“ в споделената база данни COBIB.BG.

Сигниране и инвентирание на библиотечни документи. Инвентарна книга.

През отчетния период са сигнирани и инвентирани общо **25 718** библиотечни документи, от които **20 752** тома за основен фонд и архив, **981** тома за специални колекции и **3 985** библиографски записи от ретроконверсия.

За сравнение: през 2022 г. са сигнирани и инвентирани **25 661** библиотечни документи, от които **23 366** тома за основен фонд и архив и **2 295** тома за специални колекции.

През отчетния период са редактирани **23 906** служебни полета в библиографски записи (архив, основен фонд, специални колекции и въведени цени).

За сравнение: през 2022 г. са редактирани служебни полета в **17 433** библиографски записа (промяна на сигнатури, инвентирание на архив, основен фонд, специални колекции и въведени цени).

Продължава генерирането на данни от системата COBISS.BG за нуждите на Инвентарните книги на Националната библиотека.

2.4. Поддържане на традиционни библиотечни каталози

Текстообработка на каталожни картички на издания:

Постъпили за свързване документи по депозит – 51 депозитни списъка (11 466 каталожни картички);

Постъпили за свързване чрез книгообмен, дарение и покупка чуждестранни и български издания – 30 списъка (997 каталожни картички);

Подредени и вмъкнати каталожни картички в традиционните каталози - 355 бр. (311 бр. на книги и 44 бр. на периодични издания).

3. БИБЛИОТЕЧНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИ

3.1. Поддържане и предоставяне на библиотечни колекции

Вече 145 години Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ преминава през различни исторически периоди, преодолявайки успешно новите предизвикателства, запазвайки своята дълбока същност и мисия. През отчетната 2023 г. Библиотеката продължава да работи ефективно в полето на създаването, съхраняването, обмена, разпространението и управлението на информацията и знанието като предоставя услуги в синхрон с потребителското търсене.

В своите фондове Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ съхранява уникални колекции от български, славянски, ориенталски и други чуждоезични ръкописи, архивни документи, редки и ценни старопечатни книги, колекции от специални издания и др. На разположение на потребителите са уникални за страната колекции на библиотеката, които могат да се ползват в 9 читални зали с отлични условия за достъп до книжовно-документалното наследство, предоставяно от Библиотеката.

Изградената през годините устойчива и ефективна система за събиране, съхраняване и

аналитично разкриване на информацията, гарантира ефективно обслужване на потребителите на Библиотеката в динамично променящата се среда. Библиотечно-информационното обслужване е изцяло съобразено с читателските интереси и е обезпечено от експертизата на нашите специалисти в различни области на знанието.

Библиотеката създава добавена стойност към мисията си да опазва книжовното богатство на нацията чрез онлайн и офлайн услугите в областта на културата, образованието, литературата и изкуствата, посредством които:

- осигурява удобен достъп до информационните ресурси на Библиотеката и формира информационна култура у потребителите;

- актуализира и разширява обхвата на библиотечно-информационните услуги, предоставяни на базата на традиционни и съвременни технологии.

Основните задачи, включени в библиотечно-информационната дейност на библиотеката, са:

- организира, съхранява и предоставя за ползване в читалните зали на печатни и други видове библиотечни документи от основния фонд и специалните колекции, включващи книги, продължаващи издания, ръкописи; архивни документи; електронни документи и бази данни, официални издания, музикални издания, картографски и графични документи на граждани и институции от страната и чужбина;

- извършва регистрация на читателите и води читателски регистър в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни;

- съхранява библиотечните документи в книгохранилищата в основната сграда и външните книгохранилища, като отговаря за опазването им, чрез текущото им предоставяне за подвързия и реставрация;

- осъществява библиографското и информационно обслужване на читатели и дистанционни потребители – български и чуждестранни граждани;

- изготвя писмени библиографски и фактографски справки и информационни бюлетини. Изготвя тематични справки с пълнотекстови документи от външни мрежови ресурси и бази данни. Съставя библиографски указатели и електронни пътеводители;

- създава и поддържа е-библиографска база данни „Булгарика“ на публикации от чужди автори, издадени в чужбина и свързани по съдържание с България, както и на преводни издания на български автори, издавани в чужбина;

- издава годишен библиографски указател „България в чуждата литература“;

- извършва междубиблиотечно заемане – национално и международно;

- осигурява функционирането на информационната мрежа Europe Direct (Европа директно) като информационен компонент на ООН;

- осигурява достъпа до отрасловата библиотечна статистика и извършва справки за дейността на всички видове библиотеки в страната.

3.2. Обслужване на потребители

През изминалата 2023 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ успешно се справя с мисията и целите си, поддържайки имиджа на най-старата културна с ключова роля в организирането и разпространението на актуална и проверена информация, следвайки световните тенденции и решения за развитие на библиотечно-информационните услуги.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ предоставя модерно обслужване в спокойна атмосфера и уютно пространство за четене, проучване, срещи и обмен на знания.

Услугите в Библиотеката постоянно се актуализират и обогатяват съобразно динамиката на процесите, в съответствие с нови политики и добри практики в областта на библиотечното обслужване, наблюдавани в световен и национален мащаб.

На разположение на потребителите са широк спектър от традиционни и електронни услуги като онлайн регистрация на читателите, предоставяне на документи в електронен вид, достъп до електронни ресурси от външни бази данни, собствени дигитални ресурси, библиографски и фактографски справки и др.

С изключителен интерес се ползва новата услуга **Unpaywall**, интегрирана в COBISS+ като специализирана база данни, достъпна за всички потребители на COBISS+ в страните, които са членове на мрежата COBISS.net. Базата данни Unpaywall включва десетки милиони научни статии с отворен достъп и линкове към пълните текстове от източници от цял свят. Публикациите с отворен достъп са събрани от легални източници, напр. от репозиториуми на университети, министерства и академични дружества; включва и съдържание с отворен достъп на издатели. Unpaywall е глобална търсачка за научни публикации и други резултати от изследвания, предлагаща повече от 30 милиона научни статии с отворен достъп. Налични са статии с пълен текст в повече от 50 000 хранилища. Освен това услугата Unpaywall не е ограничена до IP адрес на университет или до каквато и да е друга форма на удостоверяване, което я прави изключително желана за нашите потребители. Това иновативно надграждане на функционалностите на библиотечния софтуер осигурява високо качество на предоставяните услуги за потребителите на Библиотеката.

Отчитаме нарастване на издадените библиотечни карти, като това се дължи не само на безплатната регистрация и големия интерес към ползването на натрупаното информационно богатство в нейните фондове, но и на осигурената спокойна среда и творческо пространство за нашите потребители.

През изминалата отчетна година броят на регистрираните читатели в Библиотеката е **26736**. За сравнение, издадените през 2022 г. библиотечни карти са 24 102, т.е. за **2023 г.** са с 2 634 повече, както се вижда от приложената по-долу таблица:

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Годишни библиотечни карти	22 914	24 102	26 736
ОБЩО:	22 914	24 102	26 736

Издадени библиотечни карти през 2021 г., 2022 г. и 2023 г.

Категории читатели

Впечатляващ е ръстът на читателите студенти през изминалата 2023 година. Читателите ни специалисти, които до скоро бяха основно ядро в читателския състав на Библиотеката – **12377** – вече са изместени от студентите и учениците – **13629**. Това има своето обяснение с възможността тук, на място, младите хора да подготвят своите задачи, ползвайки традиционни библиотечни документи и онлайн ресурси. Разнообразните колекции в Библиотеката представляват интерес както за широк кръг индивидуални потребители, които работят с документите с научна или образователна цел, така и за държавни институции, обществени организации, висши и други учебни заведения, научни институти, библиотеки.

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Специалисти	12 259	11096	12377
Студенти и ученици	8 212	10791	13629
Други	2 443	2215	730
ОБЩО	22 914	23 865	26736

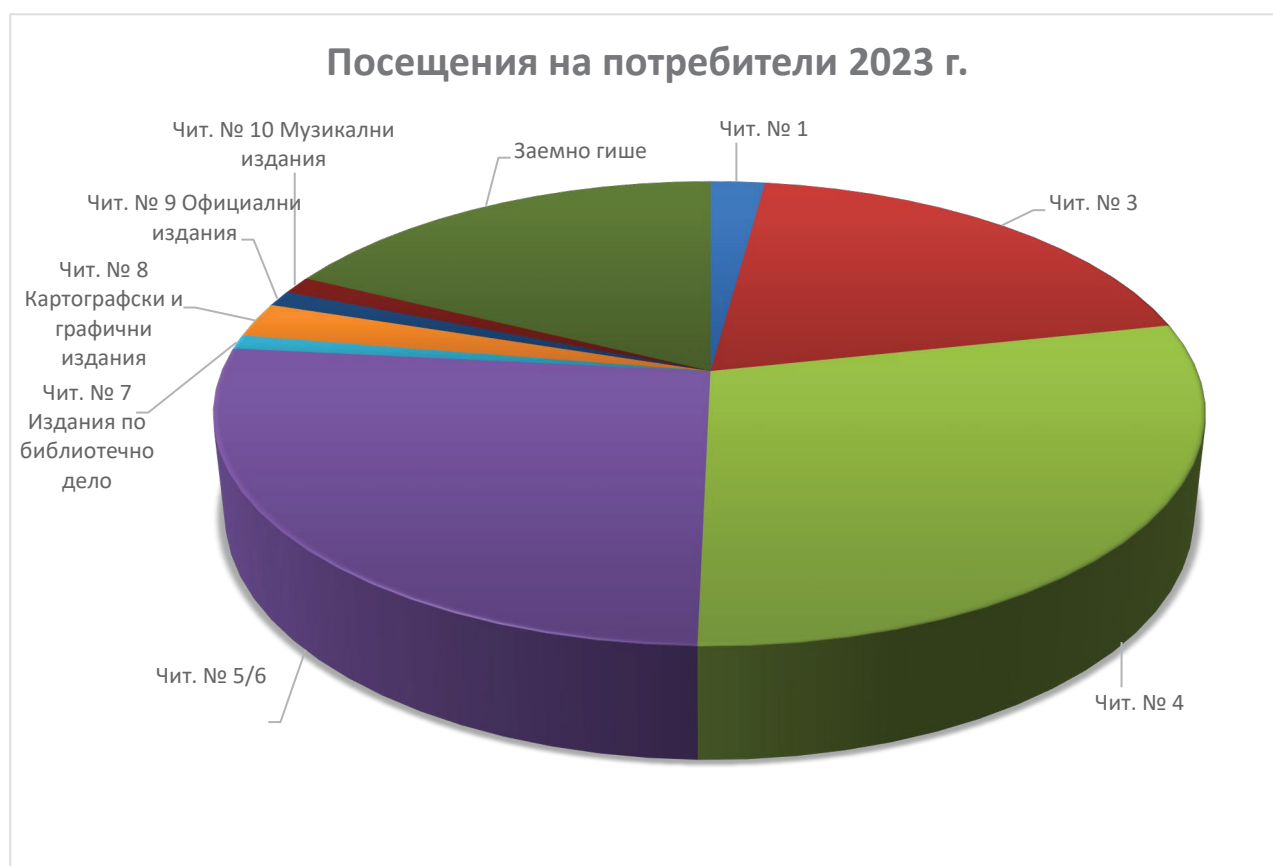
Посещения на читатели

Посещенията на потребителите в читалните зали на Библиотеката през отчетната година са **113 179**, в сравнение с 2022 година, когато броят им е **87 362**. Това е значително увеличение на броя на ползващите библиотечните услуги на място в библиотеката. Отчитаме, че това се дължи на осигурените съвременни условия за ползване на Библиотеката, качествените услуги, от които могат да се възползват потребителите. Общият брой на посещенията на потребителите на Националната библиотека на място и онлайн са **186 393**. От тях 96 188 са мъже и 90 205 жени.

Посещения на потребители в читални № 1, 3, 4, 5/6, 7, 8, 9 и 10

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Чит. № 1	1776	2136	2 386
Чит. № 3	3 476	3652	22 067
Чит. № 4	13 362	15075	32 529
Чит. № 5/6	5 488	5978	29 757
Чит. № 7 Издания по библиотечно дело	552	780	1 101
Чит. № 8 Картографски и графични издания	1757	2333	2 753
Чит. № 9 Официални издания	652	920	1 245
Чит. № 10 Музикални издания	591	1297	1 386
Заемно гише	1965	2179	19 955

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Общо физически посещения	29 619	34350	113 179
Онлайн посещения	49739	53012	73 214
ОБЩО:	79358	87362	186 393

3.3. Ползвани библиотечни документи

Заемане на библиотечни документи по традиционен път

Услугите, които предлагаме съответстват изцяло на потребителските търсения. Разнообразните колекции представляват интерес както за широк кръг индивидуални потребители, които работят с документите с научна или образователна цел, така и за държавни институции, обществени организации, висши и други учебни заведения, научни институти, библиотеки. Ежедневен интерес предизвикват ръкописни, старопечатни и архивни материали, картографски и графични издания, периодични издания, библиографски справочници, колекцията от годишнините на Държавния вестник, стенографските дневници на Народното събрание, и др.

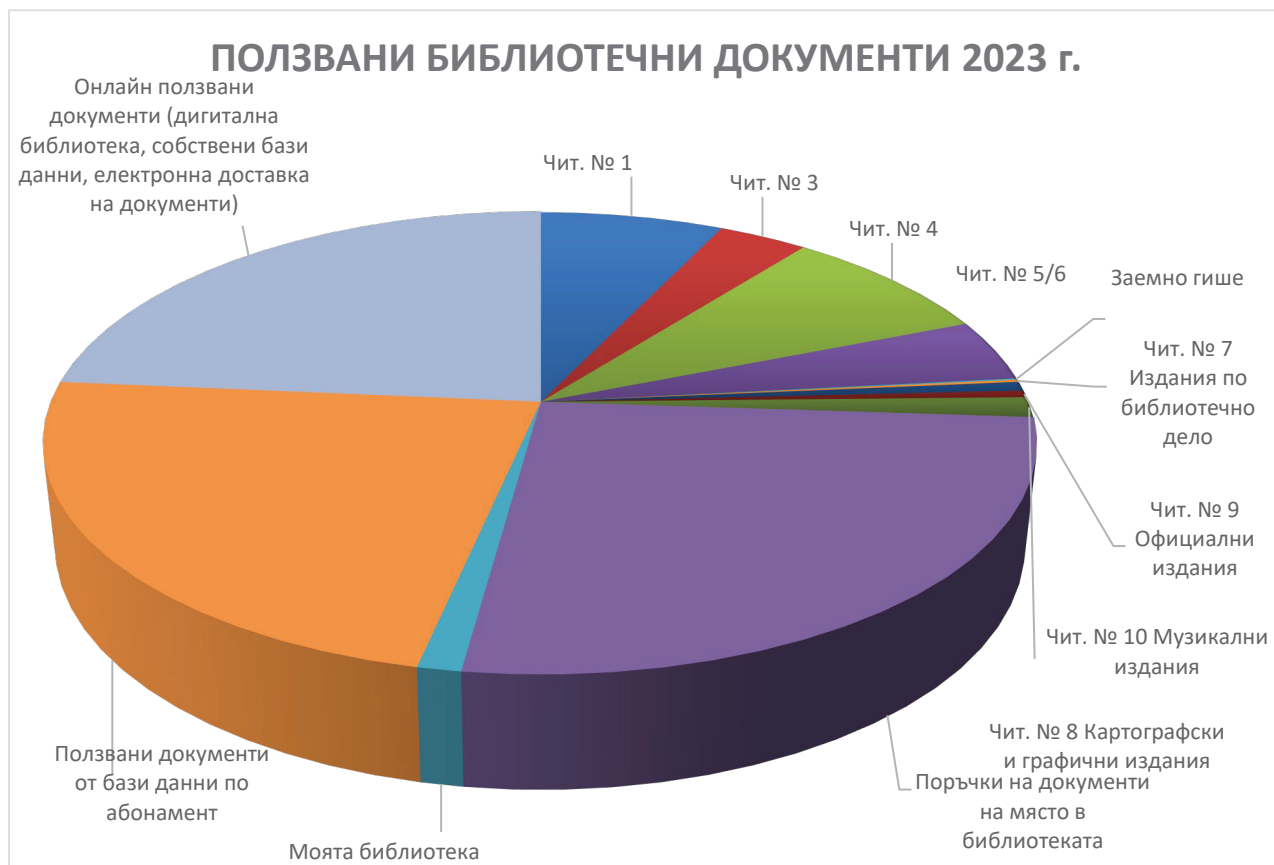
Библиотечните документи, които са ползвани на място в читалните зали през 2023 година,

са **309 965 б.е.** За сравнение през 2022 г. са 297 136 б.е. Т.е. и тук увеличението е значително. Фактът, че читателските посещения на място в библиотеката рязко нарастна, означава, че и ползваните документи са повече.

	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Чит. № 1	146 785	106 964	84192
Чиг. № 3	23 278	38 166	40 964
Чит. № 4	46 549	119 337	99933
Чит. № 5\6	39 125	48 790	51955
Заемно гише	19 923	18 173	1022
Чит. № 7 (Методич. Ч.)	843	1360	1977
Чит. № 8 (Кр и Гр)	6 376	7 130	7 660
Чит. № 9 (Оф. Изд.)	982	5 454	5 593
Чит. № 10 (Муз. Ч.)	3 053	7 486	16 669
Поръчки на документи на място в библиотеката	286 914	297 136	309 965
Моята библиотека	6250	9 854	14382
Ползвани документи от бази данни по абонамент	228 254	339 957	274395
Онлайн ползвани документи (дигитална библиотека, собствени бази данни, електронна доставка на документи)	208438	446 036	280199
Общ брой	729856	795847	864 559

Общият брой на ползваните библиотечни документи на място в читалните зали и онлайн са **864 559 б.е.** (795 847 за 2022 г.).

Вид издание	периодика	книги
	465085	399474

Потребителите на библиотечни услуги продължават да отчитат удобството да ползват онлайн колекциите в Дигиталната библиотека и пълнотекстовите документи, включени в абонираните бази данни.

Онлайн заети библиотечни документи

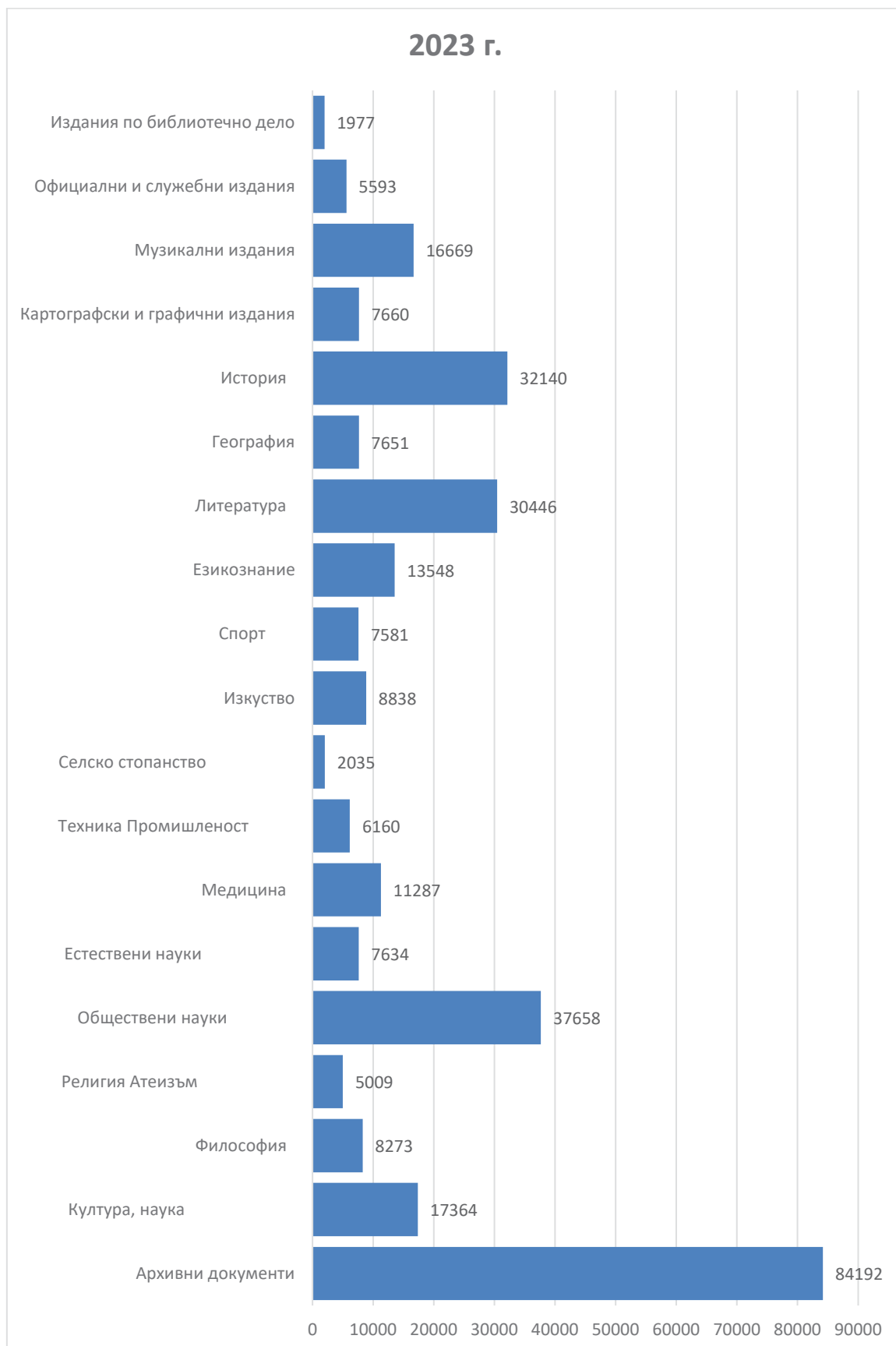
Виртуалните потребители разполагат с предоставено пространство на модерни възможности и улеснен достъп, базирани на приложението на новите технологии в сферата на създаване и предлагане на библиотечни услуги. Безспорно е удобството на приложението „Моята библиотека“. Онлайн резервираните библиотечни документи са **14382** (9 854 за 2022). Читателите оценяват възможността да резервират онлайн документите, които се доставени предварително за ползване в читалните зали.

С голям интерес се ползват онлайн електронните услуги като: онлайн регистрация за читателска карта, електронна доставка на документи, справочно- библиографски услуги и др.

Ползваните документи от базите данни по абонамент на Библиотеката са **274395**. Общо онлайн заетите библиотечни документи от базите данни по абонамент, дигиталната библиотека и собствени бази данни са **554594** (446 036 за 2022 г.) Общият брой на традиционно и електронно заетите библиотечни документи са сериозно увеличени **864 559 б.е.** (795847 б. е. 2022 г.)

Разпределение на ползваните документи от основен фонд и специални колекции на място в библиотеката:

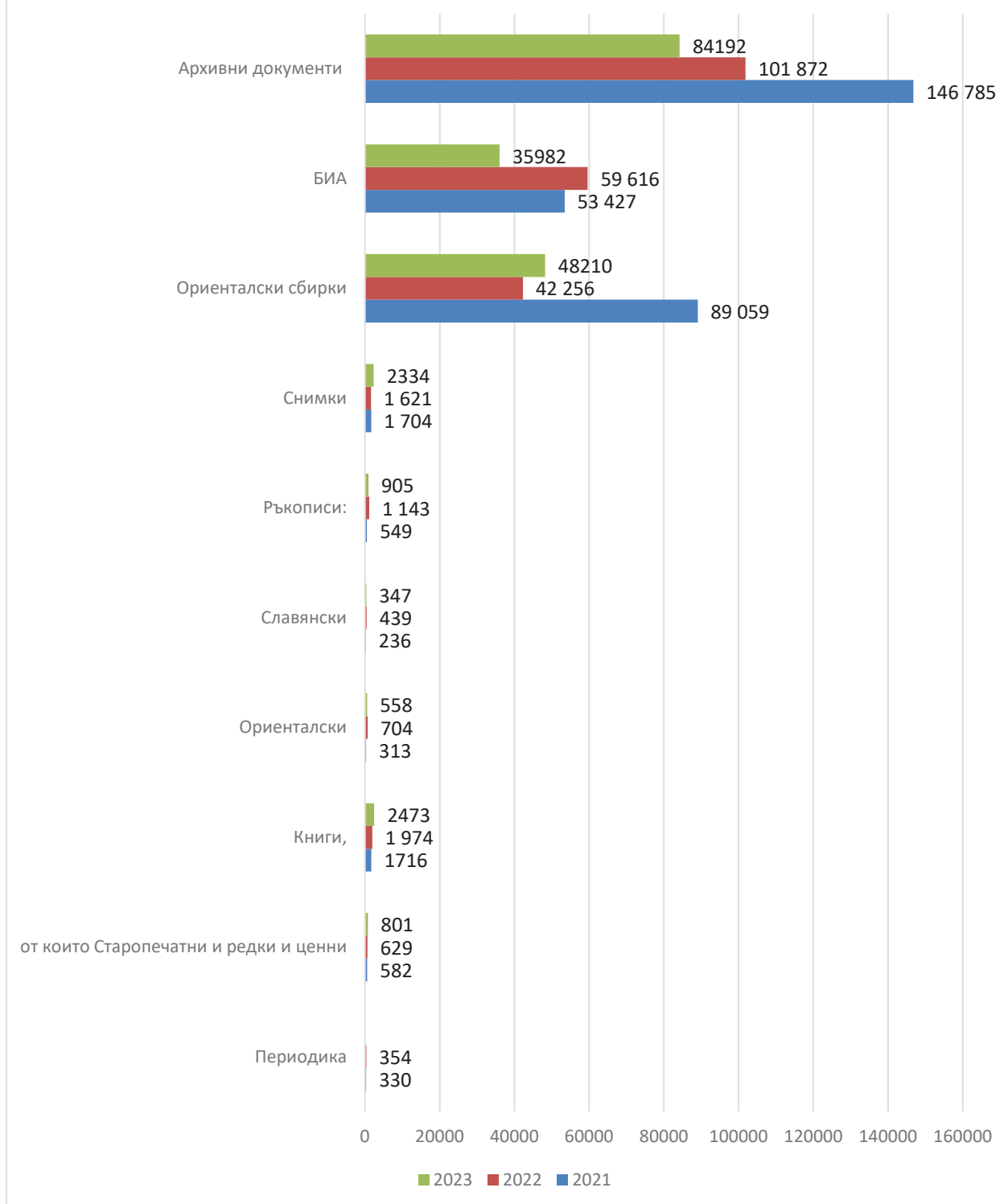
Архивни документи	8419 2				
Култура, наука		2 801	9 643	4 920	
Философия		756	7 274	243	
Медицина		593	1 264	9 430	
Техника Промисленост		373	1 519	4 268	
Селско стопанство		227	1 477	331	
Изкуство		1 219	7 296	323	
Спорт		3 617	3 853	111	
Езикознание		1 422	9 252	2 874	
Литература		6 175	19 185	5 086	
География		1 320	6 193	138	
История		3 994	19 685	8 461	
Картографски и графични издания					7 660
Музикални издания					16 669
Официални и служебни издания					5 593
Издания по библиотечно дело					197 7
Общ брой ползвани документи на място в библиотеката 309 965					
Онлайн ползвани документи 554 594					
Общо ползвани онлайн и на място документи 864 559					

Разпределение на ползваните документи по видове от колекциите към НОРДН

	2021	2022	2023
Архивни документи -общо	146 785	101 872	84192
БИА	53 427	59 616	35982
Ориенталски сбирки	89 059	42 256	48 210
Снимки	1 704	1 621	2 334
Ръкописи - общо:	549	1 143	905
Славянски	236	439	347
Ориенталски	313	704	558
Книги - общо	1716	1 974	2 473
- от тях Старопечатни и редки и ценни	582	629	801
Периодика	330	354	358

Разпределение на ползваните документи по видове от колекциите към НОРДН

3.4. Разкриване на ръкописно-документално наследство

Колекциите към направление „Опазване на ръкописно документалното наследство“ са част от Националния архивен фонд на България за ръкописи и документи от X до XIX в. През изтеклата 2023 година служителите на структурните звена в направление продължиха дейностите, свързани с отговорността за събиране, съхраняване, предоставяне за ползване и разпространение

на информация за националното ни писмено културно-историческо наследство. През 2023 г. бяха извършени следните дейности:

- писмени идентификации и експертни оценки на старопечатни книги, ръкописи и архивни документи (вкл. реставрационно-консервационни експертни оценки за състоянието на документи) –33 бр.

- писмени специализирани справки - 66 бр.

През годината бяха извършени консултации и оказана методическа помощ на институции и организации от страната, сред които: ДАНС, Регионални исторически музеи, посланика на Република България в Кралство Белгия, Областната управа на гр. Перник и др. Продължи текущото въвеждане в работата на отделите на 4 новопостъпили служители. Експертите на направлението проведоха 34 специализирани беседи и лекции пред ученици, студенти и чуждестранни учени. Регистрирани са 40 участия в национални и международни научни форуми - конференции, кръгли маси и др.

Монографии, статии и описи, рецензии, свързани с ръкописно-документалното наследство в НБКМ - 71 бр. студии и статии в продължаващи издания и сборници; 1 бр. фотопипно библиофилско издание "Пергаментен свитък "Естир" от XVI век" ; 1 бр. Опис на колекция 25 - "Кондики и тефтери"; 1 бр. монография със заглавие "ИКТ, дигитализацията и достъпът до архивните документи в България"; 1 бр. документално издание "Непознатите писма на Райна княгиня"

Членове на редколегията на сп. "Библиотека" са 3 служители от направлението

Служители на направлението работиха през годината и по международни и национални проекти и програми. Сред тях са: проект КП-06-ПН-60/17 от 2021 ФНИ „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“; проект BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.“; проект „Културна идентичност на банатските българи и българската католическа книжнина“ към ИБЕ на БАН; проект "Единство в различието", финансиран по програма РА 14 "Културно предприемачество, наследство и сътрудничество", Резултат 3 „Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми)“, с подкрепата на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.

Във връзка с отбелязването на 145-та годишнина на Националната библиотека, служителите взеха участие в 22 изложби, единични витрини и експозиционни поредици от културния календар на НБКМ. Служителите участваха в множество медийни формати, във връзка с популяризирането на експозиции, проекти и други събития.

През 2023 г. трети ръкопис от колекциите на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ - ОР 3500 (Маснави на Джалаладдин Руми Маулана) бе включен в регистъра „Паметта на света“ на ЮНЕСКО

Приоритетните дейности, свързани с **дигитализацията и реставрацията** на ръкописи, архивни документи и старопечатни книги са отразени в общата статистика на следващите раздели от Отчета на НБКМ.

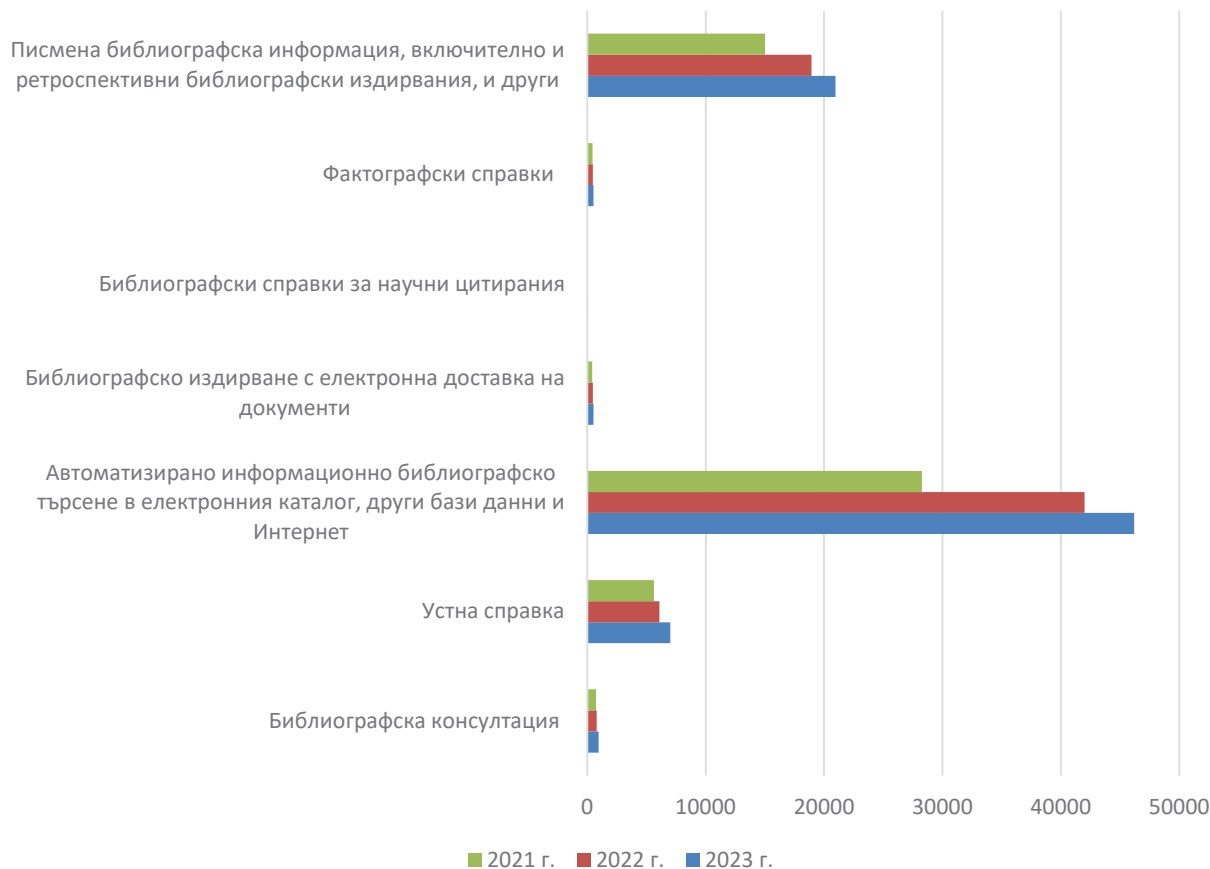
3.5. Информационно-библиографско обслужване. Продукти и услуги

Специализирани библиотечни услуги

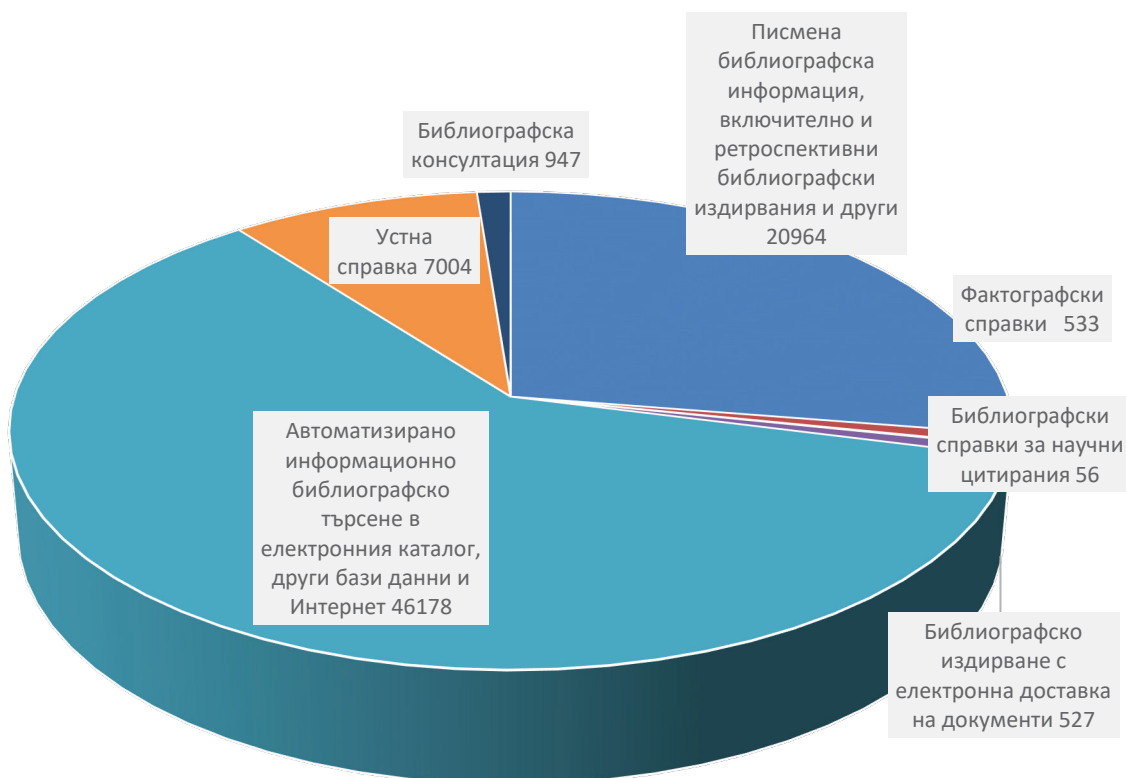
В отговор на разнообразните потребителски търсения, Националната библиотека „Св. Кирил и Методий“ предлага различни информационни услуги: изработване на тематични библиографски справки, тематични справки с предоставяне на пълнотекстова информация, библиографско издирване, придружено с електронна доставка на документите, библиографски консултации и др. с цел осигуряване на качествено и бързо удовлетворяване на информационните потребности на потребителите. През отчетната 2023 г. служителите в отдел БИО затвърдиха тенденциите от предходните години за качествено предоставяне на справочно-библиографското и информационно обслужване. Приоритетни отново са заявките за цитирания на публикациите на български учени, изследователи, докторанти, преподаватели и други в специализирани бази данни. Наблюдава се увеличение на автоматизираното информационно библиографско търсене в електронния каталог, други бази данни и Интернет и устните справки.

	2021 г.	2022 г.	2023
Писмена библиографска информация, включително и ретроспективни библиографски издирвания, библиографски консултации и др;	15021 бр	18 923 бр.	20 964 бр.
Фактографски справки	440 бр.	475 бр.	533
Библиографски справки за научни цитирания	35 бр.	41 бр.	56
Библиографско издирване с електронна доставка на документи	402 бр.	462 бр.	527
Автоматизирано информационно библиографско търсене в електронния каталог, други бази данни и Интернет	28254 бр.	42 009 бр.	46178
Устна справка	5620 бр.	6 098 бр.	7004
Библиографска консултация	752 бр.	806 бр.	947

Библиографско-информационно обслужване 2021, 2022, 2023

2023 г.

Информационни продукти

Информационните продукти (писмени тематични библиографски справки, информационни бюлетени, библиографски указатели, фактографски справки, тематично търсене в собствени и други бази данни и др.), сред които:

1. Биобиблиографски указател Никола Михов
2. Библиография на трудовете на доц. д-р Александър Йорданов Александров. Библиография. 1985-2022.
3. Преводна художествена литература на български език 2019 – 2025
4. Тематична библиографска справка и издирване на документи и публикации de visu за застрашени паметници на културата - НИНКН – Министерство на културата като:
 - Сгради на Княжески конюшни (щал) и царски гараж;
 - Турска крепост „Меджиди Табия“, град Силистра. Крепостните съоръжения на Силистра, Русе, Варна и Шумен. Данни за исторически личности и връзката им с крепостта „Меджиди табия“
 - Сградата на бившата баня „Подуяне“, днес Театрална работилница „Сфумато“
 - Публикации за село Скорците, Тревненско и Уста Генчо Кънев.
 - Публикации за хотел „Рига“ в Русе и архитектурите му.
5. Тематична библиографска справка за Софийската духовна семинария. Книги и статии.
6. Тематична библиографска справка - „Минерални води и извори в България“.
7. Библиографска справка за изданията на „Дон Кихот“ от Мигел де Сервантес на български език и чужди езици във фонда на НБКМ на романа „Дон Кихот“ и статистическа справка.
8. Тематична библиографска справка „Български носии и шевици“.
9. Тематична библиографска справка „Български занаяти – за Етъра-Габрово“
10. Тематична библиографска справка „Правообразуващи фактори за съвременните правни системи и справедливостта като правообразуващ фактор“.
11. Тематична библиографска справка „Персонажът в драмата – класически и съвременни интерпретации и сценични предизвикателства“.
12. Тематична библиографска справка „Емоционална интелигентност при юноши в училище в България“.
13. Тематична библиографска справка „Критично мислене в образованието в България“.
14. Тематична библиографска справка „Семейни отношения. Наказателно-правна защита на семейните отношения“.
15. Попълване и актуализиране на Картотека „Правна консултация“, съдържаща статии с

правна информация от в-к „Труд“ и „Данъчна консултация“

16. Библиографията от и за Константин Гълъбов е отпечатана в сборник (Изготвени са нуждите на катедра „Германистика“ към СУ)

17. Димитър Стоевски – като отделен отпечатък към изложба (Изготвени са нуждите на катедра „Германистика“ към СУ)

Осигурен достъп до бази данни

През изтеклата 2023 г. за потребителите на Националната библиотека беше предоставен достъп до следните бази данни:

Абонамент на Библиотеката:

East View - Пълнотекстова рускоезична онлайн база данни „Библиотечное и информационное обслуживание“, която включва 28 списания. Универсалната база данни по библиотекознание обхваща най-важните професионални периодични издания на руски език, предлагащи актуална информация от библиотечната теория и практика, библиографията, научната информация, книгознанието, архивистиката.

Ebsco - научна мултидисциплинарна пълнотекстова база данни в платформата EBSCO. Тя включва повече от 16 000 пълнотекстови периодични издания и 12 500 реферирани списания и над 13 200 монографии, отчети, материали от конференции и др. Хронологичният обхват на базата е от 1887 г. до днес, а тематичното съдържание покрива почти всички области на човешкото знание.

eBook Academic Subscription Collection на EBSCO включва 37 000 електронни книги от над 90 от най-престижните университетски издателства в света

Gale Virtual Reference Library – съдържа авторитетни електронни справочни издания, включени в Gale Virtual Reference Library

Национален абонамент

В рамките на националния лиценз, осигурен от Министерство на образованието и науката предоставяме за читателите достъп до следните информационни платформи:

Web Of Science - световен лидер в предоставянето на реферативна научна литература и информация за цитирания на публикации във всички области на природните, приложните, обществените, хуманитарните науки и изкуство.

Scopus - реферативна база данни с препратки към цитирания на публикации от над 16000 рецензирани периодични издания в областта на научна, техническа и медицинска литература.

ScienceDirect - пълнотекстова база данни, която обхваща над 3900 списания и около 8000 книги в следните предметни области: физически и инженерни науки, науки за живота, здравеопазване, социални науки и хуманитаристика.

Междубиблиотечно заемане и международно междубиблиотечно заемане

Специализираната библиотечна услуга междубиблиотечното заемане е основен принцип на библиотечно-информационното обслужване и услуга за потребителите, която улеснява универсалната достъпност до публикациите. Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ осигурява достъп до библиотечните си колекции и бази данни на своите потребители, както и до библиотечните колекции и бази данни на други библиотеки чрез междубиблиотечно заемане на документи. През изминалата 2023 г. се забелязва тенденция на нарастване на поръчките от потребители към Националната библиотека, увеличаване на кореспонденцията, свързана с осъществяване на дейностите по междубиблиотечно и международно междубиблиотечно заемане, както и на количеството изпратени колети.

Дейност	Международно междубиблиотечно заемане	Междубиблиотечно заемане за страната
Поръчки от потребители	57	306
Поръчки към други библиотеки	148	127
Книги и списания (общ брой томове)	212	353
Статии	133	60
Кореспонденция по електронна поща	345	263
Колети	56	59
Откази общо	33	44

3.6. Репродуциране на библиотечни документи

Изработени копия общо черно-бели и цветни – 211 471 броя, от които:

	черно-бели	цветни	общо
читатели	194118	1094	195212
служебни	10199	1240	11439
за Фонда	4812	8	4820
	209129	2342	211471

Дигитални услуги – общо **23 213** файла, от които:

	дигитално заснемане	сканиране	общо
читатели	12258	7850	20108
служебни	43	97	140
Дирекция	504	2300	2804
за Фонда		161	161
	12805	10408	23213

Подвързване със спирала - общо **393** броя: на читатели -346; служебни – 47

3.7. Поддържане на информационни технологии и мрежи

Поддържане на информационни технологии и мрежи

През изтеклата 2023 г. усилията на сътрудниците на направление „Информационно осигуряване на библиотечните дейности“ бяха насочени към подобряване качеството на прилагане на информационните технологии в различните дейности на Националната библиотека, както и на състоянието на компютърната техника и локалната мрежа за по-добро обслужване на потребителите и оптимизиране на работата на служителите на НБКМ. Общото състояние на компютърните ресурси на библиотеката през 2023г. е значително подобро в сравнение с предходната година. За осигуряване на информационното обезпечение дейностите в Библиотеката бяха закупени:

платен за 2 години домейна nationallibrary.bg;

лицензи за F-secure Client/Server Security;

софтуерен лиценз за Adobe CC;

платен за 2 години домейна nbkm.bg с мейл хостинг;

SSL сертификат за домейна nationallibrary.bg за 2 години;

платен за 1 година Premium CloudDNS;

1 бр. хард диск устройство;

75“ плосък дисплей за презентации;

10 метра заоблен подов кабелен канал;

С проведена обществена поръчка бяха закупени:

3бр. съвременни компютри;

3бр. 24“ IPS монитори;

5бр. мулти-функционални лазерни устройства;

професионален документен скенер;

картов принтер;

10бр. SSD дискове;

12бр. хард дискове;

NAS устройство;

Сървър за обслужване на нуждите на „Дигитална библиотека“.

През отчетната 2023 г. направление „Информационно осигуряване на библиотечните дейности“ активно съдейства с презентационна техника и озвучаване, изготвяне на презентации, обработка на видео, на всички събития на територията на библиотеката. Своевременно бяха решавани проблеми с работата на системата Cobiss, като беше обновявана така наречената Java Runtime Environment, необходима за стартирането и нормалната работа на системата Cobiss. Записани бяха 250бр. USB флашки с дигиталната версия на тефтерчето на Васил Левски. Прието беше дарение от 3бр. компютри. Ремонтирани бяха 3бр. МФУ. Проведена беше инвентаризация. Като съдействие към „Дигитална библиотека“ бяха сканирани 14741 страници.

На страницата на НБКМ през изминалия период бяха отразени:

- Съобщения – 28.
- Новини – 32.
- Събития – 75.
- Рубрика „Клуб Писмена“ – 11.
- Рубрика „Интервюта за Клуб „Писмена“ – 5.
- Рубрика „Перли в КОРОНАта“ – 7.
- Рубрика „Виртуални изложби“ – 12.
- Рубрика „Книжовен калейдоскоп“ – 7.

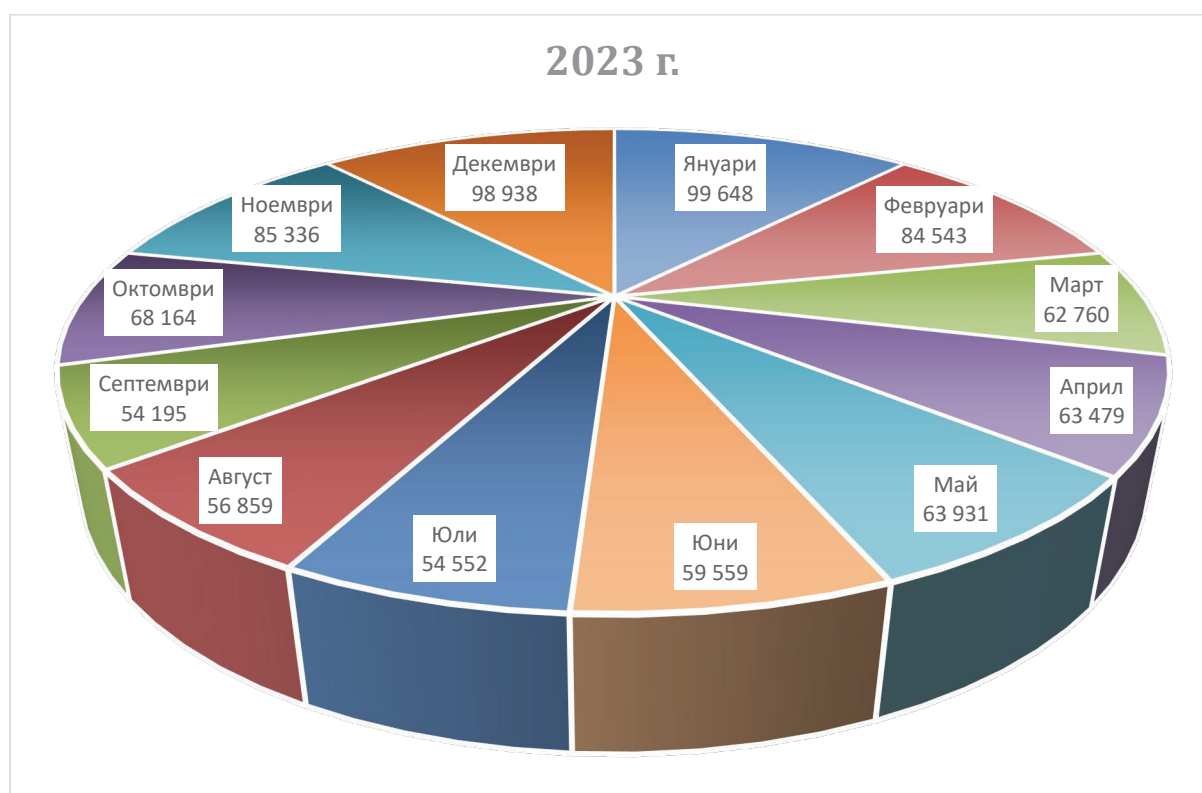
На сайта на Библиотеката бяха качени:

- стари броеве на списание „Библиотека“ за 2022 – 6 книжки;
- книжки на Националната библиография „Серия 1“ – 77 книжки;
- книжки на Националната библиография „Серия 4“ – 3 книжки;
- книжки на Националната библиография „Серия 6“ – 78 книжки.
- Общият брой на качените файлове на сайта за е 459.

Статистика за посещения на сайта

Общият брой посещения на сайта е **851 964.**

Януари	99 648
Февруари	84 543
Март	62 760
Април	63 479
Май	63 931
Юни	59 559
Юли	54 552
Август	56 859
Септември	54 195
Октомври	68 164
Ноември	85 336
Декември	98 938
Общо	851 964

Фейсбук и социални мрежи

Общият брой харесвания на страницата във Facebook е 4 957.

Последователите на YouTube канала на Националната библиотека са 211.

Сайта www.cceol.com

Актуализиране на данни за връзка с библиотеката в акаунта ѝ (адрес, телефон, факс, лица за контакт и пр.).

Разделени на статии, описани и качени броеве на списание „Библиотека“ – 20.

През 2023 г. бяха проведени следните квалификационни курсове за служителите на библиотеките в системата COBISS.BG:

	Курс	Брой участници/НБКМ/	Брой участници/ НАЦИД /	Общо
1.	Използване на софтуера COBISS3/ Каталогизация- основен курс	3	1	4
2.	Използване на софтуера COBISS3/ Каталогизация- разширен	9	-	9
3.	Използване на софтуера COBISS3/ Прехвърляне на записи и сведения за фонд	13	1	14
4.	Използване на софтуера COBISS3/ Фонд- продължаващи издания	10	1	11
5.	Използване на софтуера COBISS3/ Набавяне- монографии	7	1	8
	Общо	42	4	46

През месец април беше проведен изпит за придобиване на лиценз за споделена каталогизация в системата COBISS - издържаха изпита – 4.

Проведено беше обучение и оценяване за придобиване на права за лицензиран преподавател за курсове - Използване на софтуера COBISS3/Прехвърляне на записи и сведения за фонд и Използване на софтуера COBISS3/Фонд-продължаващи издания.

Преведени бяха инструкции за новото уеб приложение COBISS Lib - 62 стр.

Преведени бяха документи, свързани с работата на системата COBISS – 40 стр.

Превод на ключовете в M-text – 1043 единици.

Превод на интерфейса на COBISS+ – 112 единици

Превод на други документи – 40 стр.

Като голям успех през изминалата 2023 г. отчитаме присъединяването на библиотеката при Народно читалище „Възраждане - 1928“– НЧВ към системата COBISS.BG и респективно към мрежата COBISS.Net. След присъединяване на библиотеката към системата COBISS, беше създадена локалната ѝ база, като след това се въведоха всичките необходими настройки и локални кодови таблици. Служителят на библиотеката започна да прехвърля библиографски записи от споделената база COBIB.BG и да въвежда данните за фонда. През целия период служители от център COBISS съдействаха непрекъснато с оказване на помощ и консултации. При достигането на по-голям брой прехвърлени библиографски записи от споделената база COBIB.BG, предстои и внедряване на модул „Заемане“, с което читателите на библиотеката ще имат достъп до услугата „Моята библиотека“.

Прегледан и утвърден бе протокол за модул Фонд в Библиотека при Народно читалище „Възраждане - 1928“– НЧВ, както и оказвана методична помощ за създаването на локална база данни.

Внедрен бе модул „Заемане“ в Научно-техническа и педагогическа библиотека – НАЦИД.

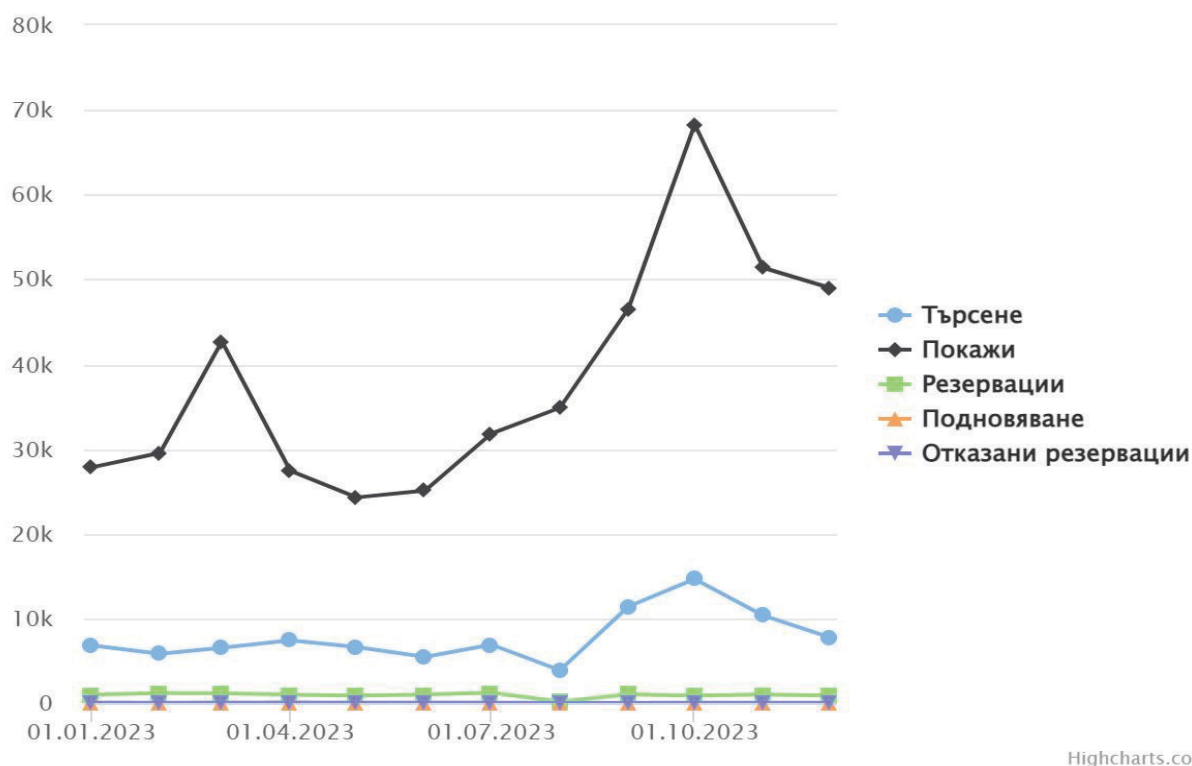
Организирано бе (съвместно с Института за информационни науки IZUM) и взето участие в провеждането на събитие „COBISS дни в България“ на 7 юни в НБКМ, както и презентация на тема „COBISS.BG – част от мрежата COBISS.Net“. Събитието беше проведено с цел популяризиране на системата COBISS в България, като на него присъстваха трима колеги от IZUM и директорът Алеш Бошняк, както и колеги от регионални и университетски библиотеки в страната.

Подготвени бяха 7 публикации за Facebook страницата на COBISS.Net.

Бяха провеждани консултации и оказване на методична помощ и съдействие на потребителите на COBISS.

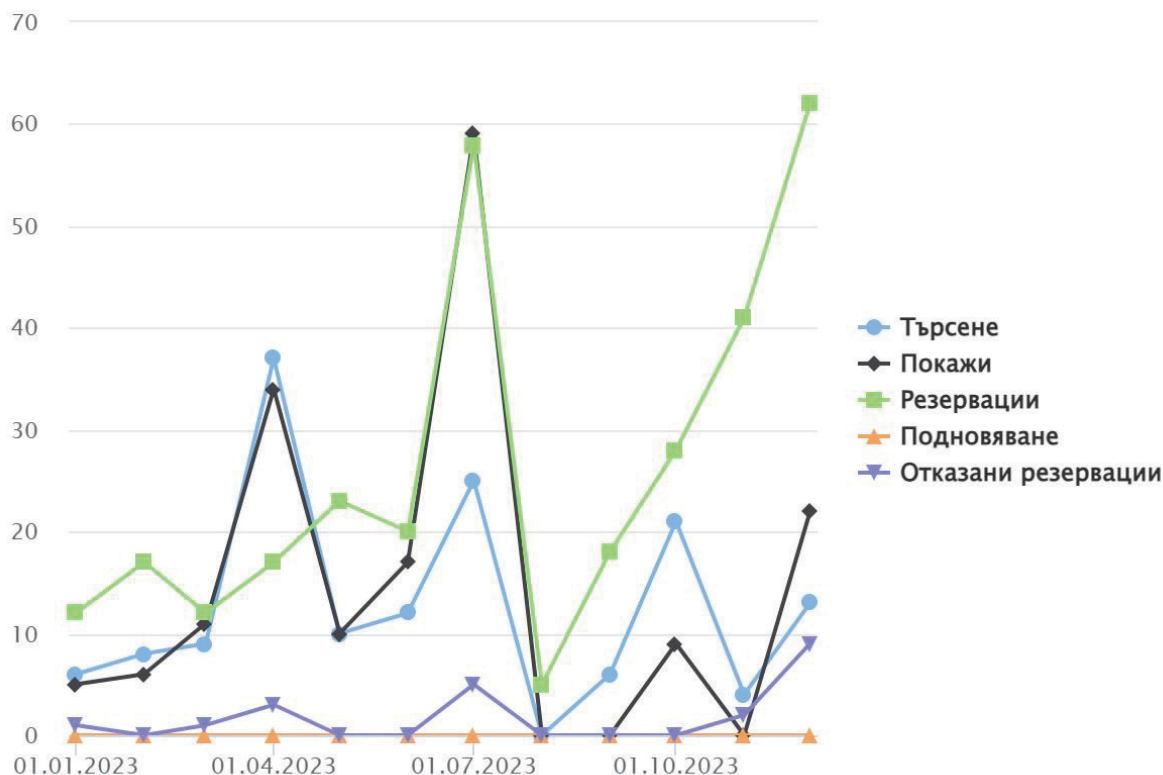
Документираните потребителски запитвания за оказване на помощ и съдействие относно ползване на електронен каталог COBISS+ са 45 бр.

Броят на търсенията в потребителски интерфейс COBISS+ за 2023 г. е 93 392, а на показаните записи – 458 574.

Период от време	Търсене	Покази	Резервации	Подновяване	Отказани резервации
01.01.2023 - 31.01.2023	6811	27806	975	0	41
01.02.2023 - 28.02.2023	5799	29514	1177	0	31
01.03.2023 - 31.03.2023	6517	42669	1148	0	40
01.04.2023 - 30.04.2023	7405	27400	979	0	55
01.05.2023 - 31.05.2023	6597	24264	869	0	36
01.06.2023 - 30.06.2023	5434	25069	993	0	44
01.07.2023 - 31.07.2023	6882	31801	1231	0	39
01.08.2023 - 31.08.2023	3868	34842	148	0	3
01.09.2023 - 30.09.2023	11388	46544	1021	0	14
01.10.2023 - 31.10.2023	14624	68299	861	0	36
01.11.2023 - 30.11.2023	10322	51357	1012	0	21
01.12.2023 - 31.12.2023	7745	49009	872	0	25
Общо показани	93392	458574	11286	0	385
Обща сума	93392	458574	11286	0	385

Броят на търсенията в мобилното приложение на COBISS+ - mCOBISS за 2023 г. е 151, а на показаните записи – 173.

Highcharts.com

Период от време	Търсене	Покази	Резервации	Подновяване	Отказани резервации
01.01.2023 - 31.01.2023	6	5	12	0	1
01.02.2023 - 28.02.2023	8	6	17	0	0
01.03.2023 - 31.03.2023	9	11	12	0	1
01.04.2023 - 30.04.2023	37	34	17	0	3
01.05.2023 - 31.05.2023	10	10	23	0	0
01.06.2023 - 30.06.2023	12	17	20	0	0
01.07.2023 - 31.07.2023	25	59	58	0	5
01.08.2023 - 31.08.2023	0	0	5	0	0
01.09.2023 - 30.09.2023	6	0	18	0	0
01.10.2023 - 31.10.2023	21	9	28	0	0
01.11.2023 - 30.11.2023	4	0	41	0	2
01.12.2023 - 31.12.2023	13	22	62	0	9
Общо показани	151	173	313	0	21
Обща сума	151	173	313	0	21

4. ОПАЗВАНЕ НА РЪКОПИСНО-ДОКУМЕНТАЛНО НАСЛЕДСТВО

4.1. Дигитализация на документи

Един от основните приоритети и през отчетната 2023 г. за Библиотеката като институция, ангажирана със съхранението, опазването и осигуряването на лесен достъп до българското културно-историческо наследство, остава дигитализацията на библиотечните колекции. През отчетната 2023 г. продължи добавянето на дигитално съдържание към уникалните колекции на Библиотеката, към които продължава да се увеличава интереса на изследователи и други потребители от целия свят. По-голяма част от дигитализираните файлове са с въведени метаданни

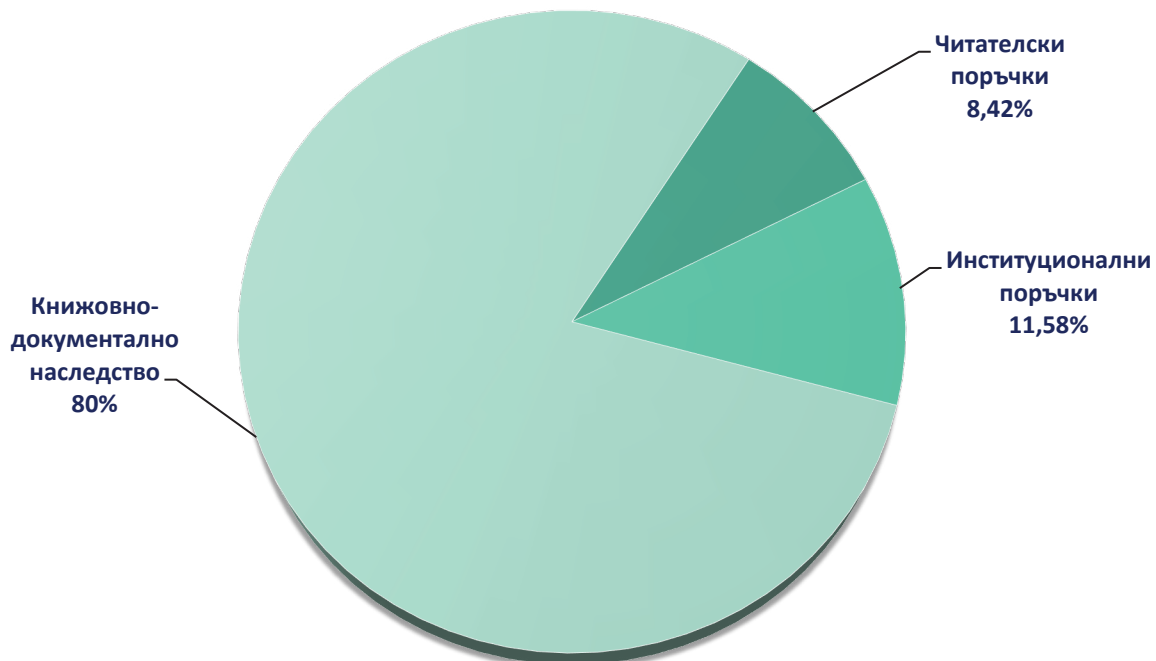
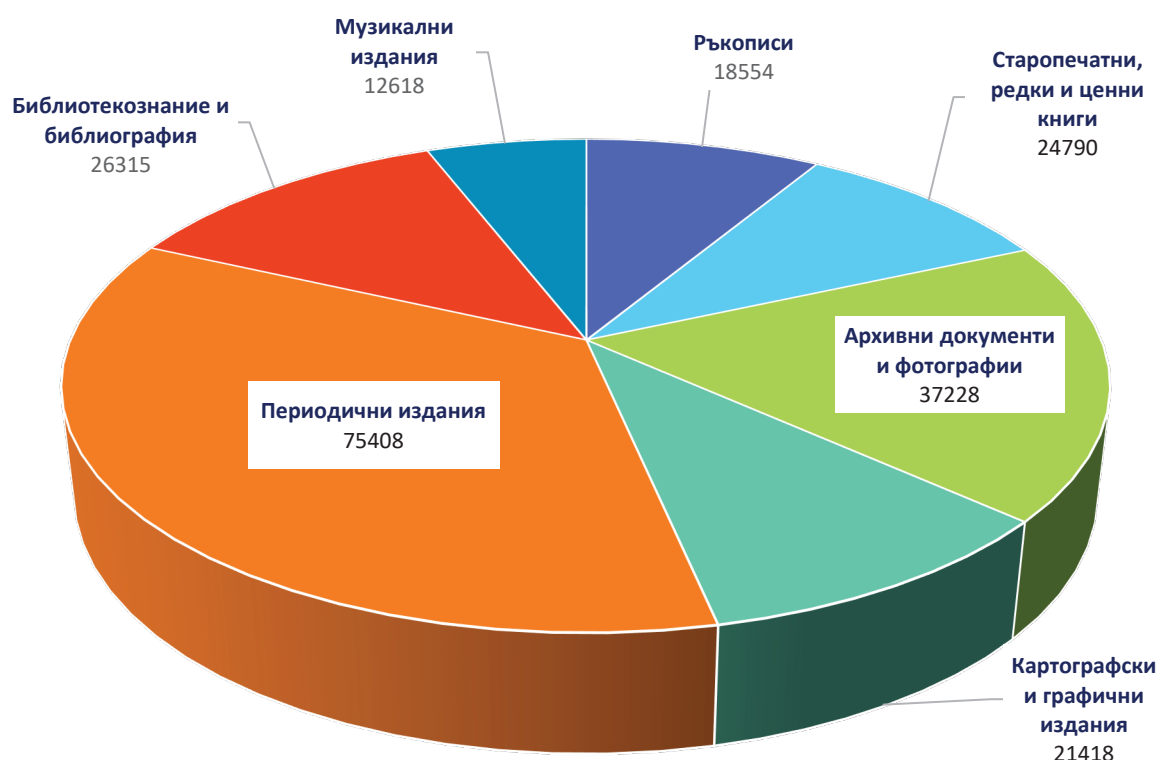
и съответно визуализирани и достъпни за потребителите в каталога на Дигиталната библиотека през интернет страницата на Националната библиотека. Обемът на дигитализираните през 2023 г. документи / файлове от фонда на Националната библиотека е **27923/ 275991** - в сравнение с 22686/ 267158 от предходната 2022 г.

Видове документи	2021 г.		2022 г.		2023 г.	
	Файл л	До к.	Файл	Док.	Файл	Док.
Ръкописи (славянски и ориенталски)	6574	19	7475	27	1855 4	44
Старопечатни, редки и ценни документи	7986	19	8047	77	2479 0	193
БИА - Архивни документи и фотографии	6427	840	6502	952	3441 4	1704 8
БИА - Фонд „Боров“	3181 9	158 94	6987 6	1911 3		
Ориенталски и документи	322	4	46	16	2814	347
Картографски и и графични издания	275	261	5713	2232	2141 8	9677
Музикални издания	4174	91	6261	70	1261 8	174

Периодични издания	58204	207	74537	116	75408	282
Читателски поръчки	42850		19108		23227	
Институционални поръчки	30776	30	34324	34	28957	27
Изложби	134		623		2973	
Книги (общ фонд)					4503	41
Библиотекознание и библиография	28909	35	34646	49	26315	90
ОБЩО	238450	17400	267158	22686	275991	27923

Дигитализация на документи

4.2. Консервация и реставрация на архивни и други видове документи

Отдел „Реставрационен център“ е структурно звено към направление „Опазване на ръкописно-документалното наследство“ на НБКМ. През него са преминали едни от най-ценните и емблематични паметници на българската култура. Тези ценни паметници включват карти, графики и рисунки, ръкописи, старопечатни книги, фотографии, ориенталски архивни документи, албуми, документи на пергаментова основа и много други. Отделът отговаря за опазването и експонирането на обектите в колекциите. През годините структурното звено на Библиотеката се е превърнало в най-голямата реставрационна лаборатория в България за обекти върху хартиена основа, като през цялото време се е утвърждавало като основен методичен, консултантски и научен център.

В отдел „Реставрационен център“ постъпват материали за консервация и реставрация основно от направленията „Опазване на ръкописно-документално наследство“ и „Обслужване на потребители“. За всяка библиотечна единица и/или външен обект, в зависимост от причината за постъпването ѝ в отдела, се изготвя документация – консервационно-реставрационен протокол (при необходимост от реставрационна намеса) или консервационно-реставрационна експертна оценка (при необходимост от оценяване на състоянието). През 2023 г. в отдела са изготвени общо **61** консервационно-реставрационни протокола, от които 50 за библиотечни единици, собственост на Националната библиотека и 11 за външни обекти. Изготвените експертизи за състоянието са общо 23, от които 21 за библиотечни единици и 2 за външни обекти. Продължи да се извършва планираната дезинсекция и дератизация на сградата на Библиотеката.

Отделът традиционно участва в организирането, подготовката и изпълнението на всички изложби от културния календар на библиотеката, свързани с популяризаторска дейност на писмени културни ценности, като в предварителния подбор на експонати, с оглед на тяхното състояние, даваха препоръки за композицията на обектите и осъществяваха експонирането на оригиналите

Отдел „Реставрационен център“ има за задача да предоставя текущо консултантска и експертна помощ на библиотеки, институции и граждани, свързана с опазването и съхранението на различни видове документи и архивни материали. През изтеклата година ръководителят на отдела, както служители от него, участваха в изнасянето на лекции пред студенти от УниБИТ, ученици от Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография, ученици от Национална природо-математическа гимназия „Акад. Любомир Чакалов“ и студенти от Химикотехнологичен и металургичен университет. През изминалата 2023 г. са извършени следните дейности във връзка с консервация и реставрация на архивни и други видове документи:

	2021	2022	2023
Обезпрашени	411 234 тома	426 254 тома	489 548 тома
Реставрирани обекти	726 документа	1450 документа	1595 документа
Брой листа	16 156 листове	17 557 листове	18 892 листа
Подвързии	216 бр. подвързии	315 бр. подвързии	308 бр. подвързии

Превенция и лечение по системата „Аноксия“

Профилактиката на фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ включва обезпрашаване и дезинфекция на книжни тела и стелажи. Системата за „лечение“ на книги „Аноксия“ инсталирана в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през 2017 г. е базирана на премахването на кислорода до нива под 0,5% и въвеждане на инертен газ (в случая азот), като в същото време се контролират нивата на температурата и относителната влажност, които се поддържат в определени параметри за ефективност на системата. Смъртността на вредителите е 100%, независимо от техния стадий на развитие, а хартията остава непокътната. През 2023 г. през системата бяха обработени част от фондовете, съхранявани в сградата на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, които включват колекциите на отделите „Читални и книгохранение“ и „Библиографско и информационно обслужване“. Общият брой обезпрашени тела е **489 548 бр.**, като обработени от служителите на отдел „Реставрационен център“ книжни тела е **178 200 т.**, а общият брой преминали през обработка в камера „Аноксия“ и обезпрашени след това книжни тела е **34 900**.

Дарителска програма „Осинови книга“

В продължение на 12 години чрез програмата „Осинови книга“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се набират средства за реставрацията на документи от специалните ѝ колекции. През отчетната са осиновени следните издания: „Сборник от слова, стихотворения и диалози“ - ръкопис от 1862-1863 г., „Псалтир с последование (Славейков Псалтир)“ – ръкопис от края на XVI век, „Краткое политическо землеописание“ от 1835 г., „Буквар“ от 1862 г., „Учебник по красноречие“ – ръкопис от 1861, вестник „Българска Дневница“ – 1857 г. и 276 бр. фонокарти.

5. ДЕЙНОСТИ С НАЦИОНАЛНА ОТГОВОРНОСТ

5.1. Контрол по Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги

През 2023 г. е извършена проверка на **3 320** издателства. Изготвени са 411 писма-рекламации и са съставени списъци с липсващи издания – **11 336** заглавия. Изпратени са **1 287** уведомителни писма, покани за подписване на акт и др. форми на кореспонденция и комуникация с издателства.

На издателите, които не изпълняват разпоредбите на Закона, са съставени **10** бр. административни констативни актове АУАН (Акт за установяване на административно нарушение).

В резултат на извършения контрол по изпълнението на Закона за задължителното депозирание са набавени: 10 169 заглавия, от които 5 030 монографични издания и 5 139 периодични издания.

За сравнение: през 2022 г. са набавени 9 536 заглавия, от които 6 138 монографични издания и 3 398 периодични издания.

5.2. Осигуряване на задължителни екземпляри за депозитните библиотеки

През 2023 г. по силата на Закона за задължителното депозирание на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги са приети 172 116 библиотечни документа, от тях са обработени и разпределени 172 116 документа. Във фонда на НБКМ са постъпили 47 386 библиотечни единици, а в депозитните библиотеки в страната са изпратени 124 730.

ДЕПОЗИТНИ ЕКЗЕМПЛЯРИ, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ЗА БИБЛИОТЕКИТЕ В СТРАНАТА

Местонахождение	Библиотеки	Монографични издания (брой ед.)	Продължаващи издания (брой ед.)
Благоевград	Регионална библиотека „Димитър Талев“	3 062	6 164
Бургас	Регионална библиотека „Пейо Крачолов Яворов“	3 243	6 279
Варна	Регионална библиотека „Пенчо Славейков“	5 852	6 709

Местонахождение	Библиотеки	Монографични издания (брой ед.)	Продължаващи издания (брой ед.)
Велико Търново	Регионална библиотека „Петко Рачев Славейков“	3 317	10 690
Пловдив	Народна библиотека „Иван Вазов“	9 890	12 462
Русе	Регионална библиотека „Любен Каравелов“	5 649	6 674
София	Централна библиотека на БАН	1 866	4 451
	Университетска библиотека на Софийски университет „Св. Климент Охридски“	4 162	2 182
	Столична библиотека	4 428	6 286
Шумен	Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“	3 295	6 297
Сливен	Регионална библиотека „Сава Доброплодни“	1 230	6 164
Разпределени регионални вестници по краеведски принцип			4 378

Местонахождение	Библиотеки	Монографични издания (брой ед.)	Продължаващи издания (брой ед.)
ОБЩО			124 730

Разпределен частичен депозит от УБ и БАН, за Регион. библ. - Сливен, ЦМБ, Библ. на УАСГ, Аграрен университет - Пловдив и Тракийски университет - Ст. Загора – 21 579 бр.

Съставяне, обнародване и разпространение на Национална библиография

През 2023 г. са съставени **123 книжки** на Текущата национална библиография, от които на сайта на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са качени 91 книжки, а са подготвени за качване 32 книжки.

Серия 1. Български книгопис, седмично издание – съставени са **54 книжки** (8 кн. за 2022 г., 46 кн. за 2023 г.).

Серия 2. Български дисертации, годишно издание – съставени и подготвени за публикуване са **2 годишни указателя**. Съставени са годишните указатели за 2016 и 2022 г.

Серия 4. Български продължаващи издания, годишно издание – съставен е **1 годишен указател**. Съставен, редактиран и качен на сайта на НБКМ е годишният указател за 2019 г.

Серия 5. Летопис на статиите от българските списания и вестници, месечно издание - **15 книжки** (кн. 12 за 2019 г., кн. 1-12 за 2020 г., кн. 1-2 за 2021 г.). Книжките са редактирани и подготвени за качване на сайта на НБКМ.

Серия 6. Летопис на българските сборници, месечно издание – качени на сайта на библиотеката са **36 книжки** (кн. 1-12 за 2016 г., кн. 1-12 за 2017 г., кн. 1-12 за 2018 г.). Редактирани и предадени за публикуване са **15 книжки** (кн. 12 за 2019 г., кн. 1-12 за 2020 г., кн. 1-2 за 2021 г.).

За сравнение: През 2022 г. са съставени **78** книжки на Текущата национална библиография. От тях на онлайн страницата на библиотеката са публикувани 46 книжки. Редактирани и подготвени за публикуване са 32 книжки.

5.3. Поддържане на каталогизация в публикациите.

Във връзка със съставянето на каталогизация в публикацията (**CIP**), по заявки на автори и издатели през 2023 г. са изработени и изпратени **9** описания.

За сравнение: през 2022 г. по заявки на автори и издатели през 2021 г. са изработени и изпратени **4 CIP** описания.

5.4. Присъждане на международни идентификационни номера

Национална агенция за международен стандартен номер на книги (ISBN: International Standard Book Number).

Национална агенция за международен стандартен номер на книги (ISBN: International Standard Book Number).

В Националната агенция за ISBN, наред с присъждането на международни идентификационни номера, на книгите се поддържа и „Национален регистър на издаваните книги в България“. През 2023 г. са въведени **13 650 нови записа**, от които **13 208** записа в модул „Издания“, **260** записа в модул „Издатели“ и **182** записа с общ код (еднократно присъден ISBN).

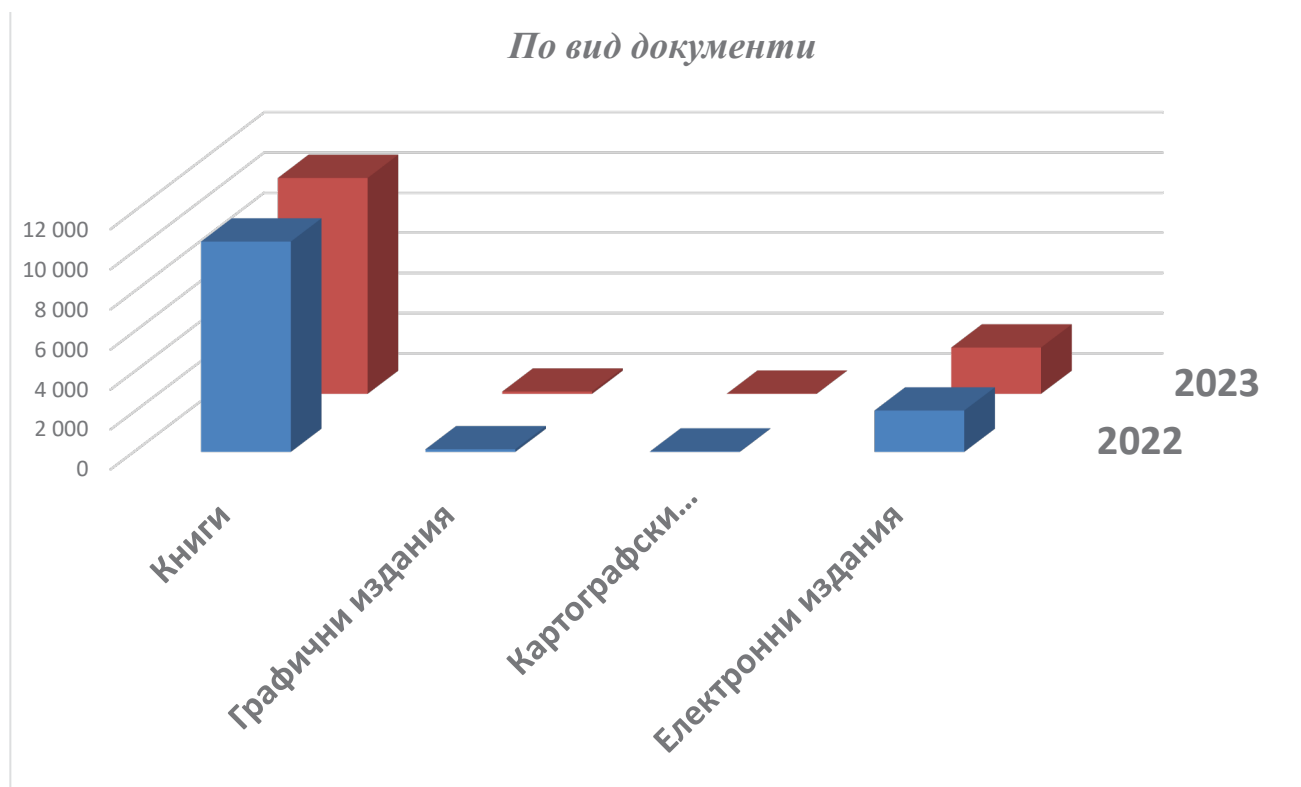
Редактирани са **3 311 записа**, от които **3 218** записа в модул "Издания" и **93** записа в модул "Издатели".

За сравнение: През 2022 г. са въведени **13 208 нови записа**, от които **12 738** записа в модул

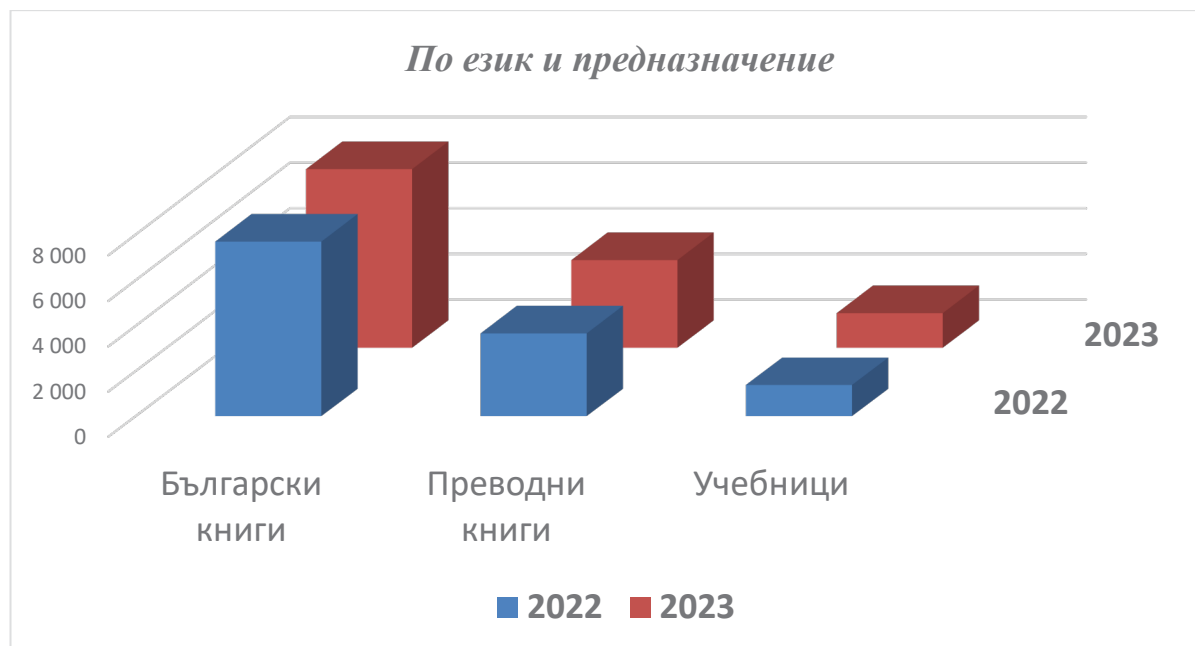
„Издания“, **249** записа в модул „Издатели“ и **221** записа с общ код (еднократно присъден ISBN).

Редактирани са **4 761** записа, от които **4 572** записа в модул "Издания" и **189** записа в модул "Издатели".

По вид документи		
	2022 бр. з.	2023 бр. з.
Книги	10 504	10 764
Графични издания	136	117
Картографски издания	23	9
Електронни издания	2 075	2 318
ОБЩО	12 738	13 208

По език и предназначение		
	2022	2023
Български книги	7 689	7 835
Преводни книги	3 667	3 849
Учебници	1 382	1 524
ОБЩО	12 738	13 208

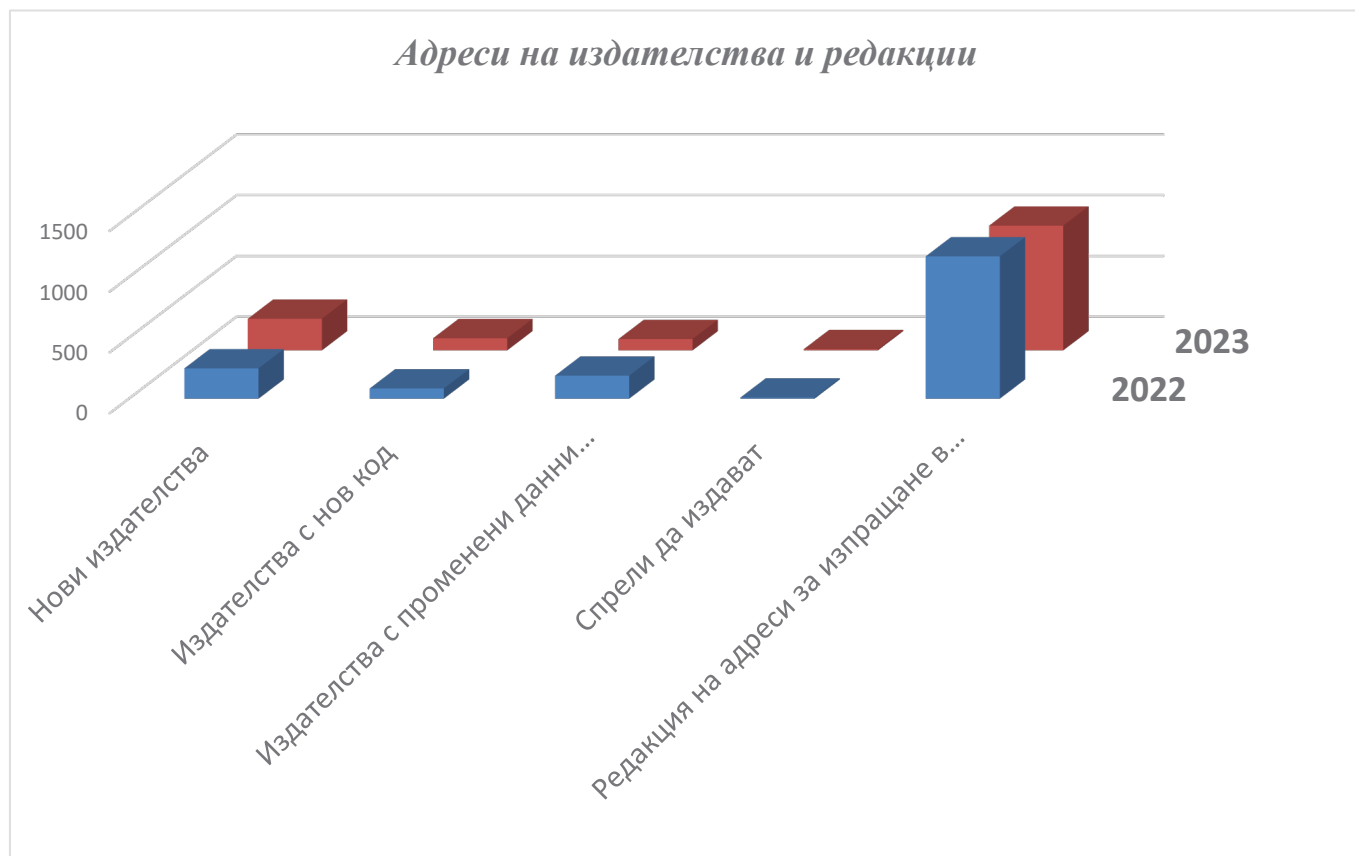

В **Международната база данни Global Register of Publishers** (Лондон) през 2023 г. е изпратена информация за **1 027** записа за нови и актуализирани адреси на издателства и редакции.

За сравнение: През 2022 г. е изпратена информация за 1 171 записа за нови и актуализирани адреси на издателства и редакции.

Адреси на издателства и редакции

	2022	2023
Нови издателства	249	260
Издателства с нов код	84	100
Издателства с променени данни (име или адрес)	189	93
Спрели да издават	9	10
Редакция на адреси за изпращане в Global Register of Publishers	1171	1027

Национална агенция за международен стандартен номер на нотни издания (ISMN: International Standard Music Number)

Национална агенция за международен стандартен номер на нотни издания (ISMN: International Standard Music Number)

През отчетната 2023 г. са присъдени 65 номера и са създадени 11 записа на нови издателства. Актуализирани са данните за издателства и издания – 13 редакции. Изпратена е информация в Международната агенция за ISMN (Берлин) за новите и актуализирани адреси на издателства – 13 записа.

За сравнение: През 2022 г. са присъдени 42 номера и са създадени 2 записа на нови издателства. Актуализирани са данните за издателства и издания – 16 редакции. Изпратена е информация в Международната агенция за ISMN (Берлин) за новите и актуализирани адреси на издателства – 16 записа.

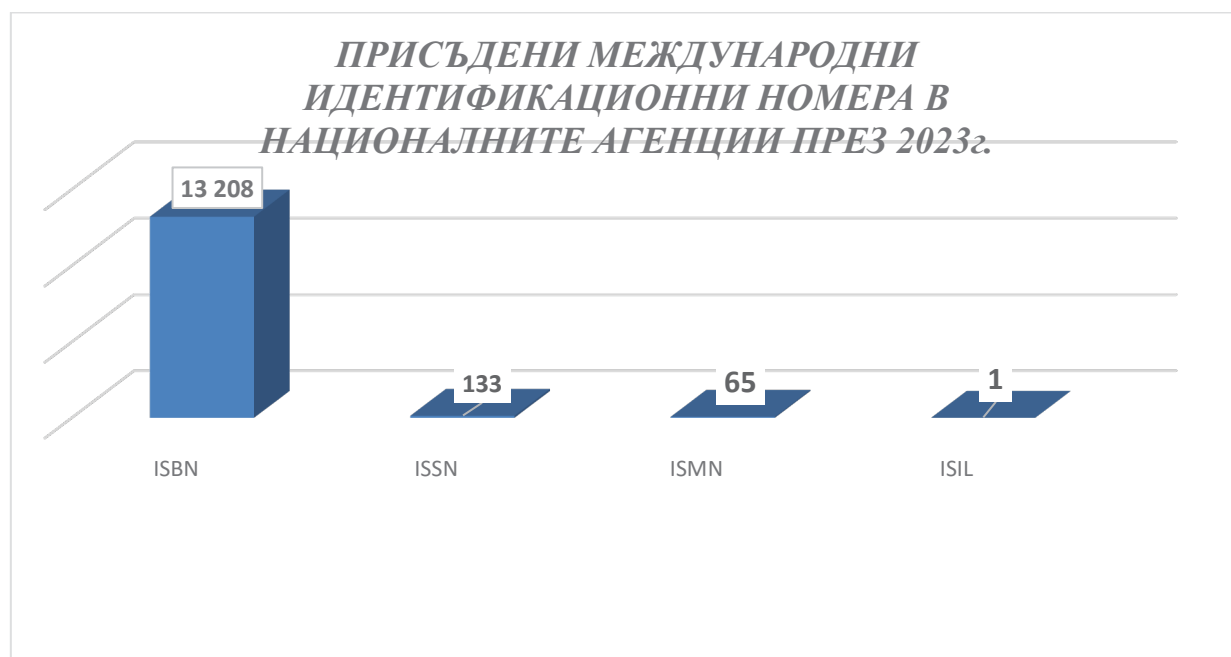
Национална агенция за международен стандартен номер на продължаващи издания (ISSN: International Standard Serial Number)

През 2023 г. в локалната база данни CART са въведени 130 нови записа, 73 служебни номера и са актуализирани 12 записа.

За сравнение: През 2022 г. са присъединени 135 нови записа и са актуализирани 22 записа.

В международната база данни за ISSN Virtua през 2023 г. са въведени 133 нови заглавия на продължаващи издания. Актуализирани са промени в данните на 268 записа.

За сравнение: През 2022 г. са въведени 136 нови заглавия и са актуализирани 615 записа с данни за промени в издателства, заглавия или спрели заглавия.

5.5. Поддържане на Архив на българските печатни и други видове документи

Общо постъпилите документи в Архива на българските печатни и други видове документи през 2023 г. са **17 325 загл. в 26 593 рег. ед.**, от които монографични издания - 12 438 загл., продължаващи издания – 3 854 загл. / 13 122 рег. ед. и дисертации – 1033 загл. От тях 117 загл. са депозираны в 1 екземпляр.

За сравнение: Общо постъпилите документи в Архива на българските печатни и други видове документи през 2022 г. са **14 371 загл. в 23 441 рег. ед.**, от които монографични издания - 8 745 загл., продължаващи издания – 4 627 загл. / 13 658 рег. ед. и дисертации – 999 загл. / 1 038 т. От тях 155 загл. са депозираны в 1 екземпляр.

Монографични издания

През 2023 г. в Архива на българските печатни и други видове документи са постъпили монографични издания от **59 депозитни списъка** (дс 39-51 / 2022 г.; дс 1-46 / 2023 г.) **общо 12 438 загл.**, от които 468 бр. електронни ресурси за 2022 г.

За сравнение: През 2022 г. в Архива на българските печатни и други видове документи са постъпили монографични издания от **42 депозитни списъка** (дс 49-51 / 2021 г.; дс 1-38 / 2022 г.) **общо 8 745 загл.**, от които 434 бр. електронни ресурси за 2021 г., 8 311 загл. на монографични издания за 2021-2022 г.

Самостоятелни документи

През 2023 г. в Архива на българските печатни и други видове документи са приети от 60 депозитни списъци (39-51/ 2022 г. и 1-47 / 2023 г.) **1 033** дисертационни и хабилитационни трудове.

За сравнение: През 2022 г. в Архива на българските печатни и други видове документи са приети от 49-51/ 2021 г. и 51 депозитни списъци (1-51 / 2022 г.) **999** загл. / **1038** т. дисертационни и хабилитационни трудове.

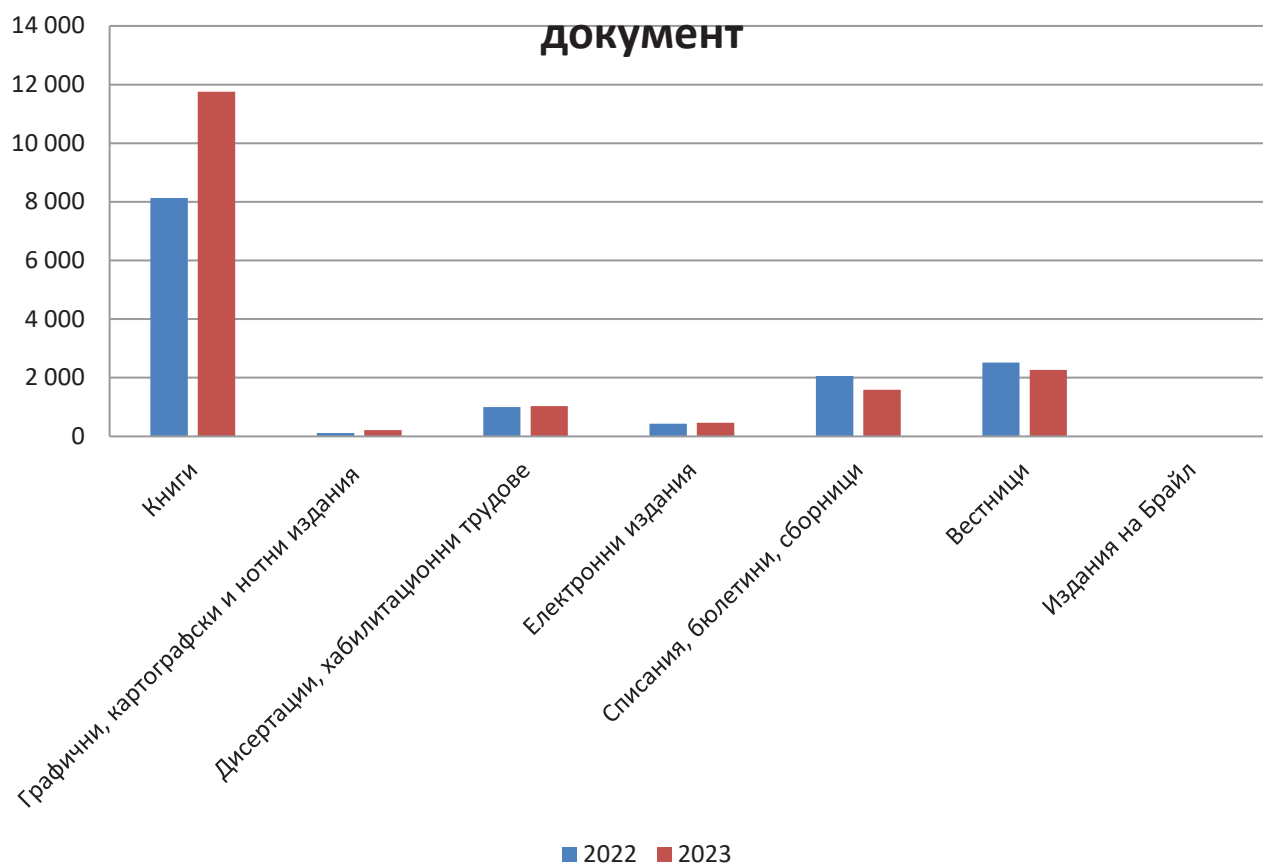
Продължаващи издания

През 2023 г. в Архива са приети продължаващи издания по **депозитен списък 51 / 2022 г.** и **депозитни списъци 1-50 / 2023 г.** Общо са **постъпили 3 854** загл. / **13 122** рег. ед., от които списания 1 588 загл. / 2 795 рег. ед., вестници 2 266 загл. / 10 327 рег. ед., електронни ресурси - 39 загл., нови заглавия - 73 бр.

За сравнение: През 2022 г. в Архива са приети продължаващи издания по **депозитен списък 51 / 2021 г.** и **депозитни списъци 1-50 / 2022 г.** Общо са **постъпили 4 627** загл. / **13 658** рег. ед., от които списания 2 064 загл. / 2 529 рег. ед., вестници 2 519 загл. / 11 082 рег. ед., електронни ресурси - 44 загл. / 47 рег. ед., нови заглавия - 79 бр.

Вид документ	2022		2023		Общо	
	Загл	Ед.	Загл.	Ед.	Загл.	Ед.
Книги	294 5	294 5	8815	8815	1176 0	1176 0
Графични, картографски и нотни издания	5	5	205	205	210	210
Дисертации, хабилитационни и трудове	30	30	1003	1003	1033	1033
Електронни и издания	468	468			468	468
Списания, бюлетини, сборници	39	51	1549	2744	1588	2795
Вестници	39	145	2227	1018 2	2266	1032 7
Издания на Брайл						
Общо 17325 загл./26593 рег. ед.	352 6	364 4	1379 9	2294 9	1732 5	2659 3
От тях електронни продълж. изд.			39			
От тях нови заглавия			73			
От тях книги в 1 екземпляр	27		117			

Постъпили ресурси в Архива на българските печатни и други видове документи — по вид документ

5.6. Поддържане на годишна национална статистика на монографични и продължаващи издания

Една от задачите с национална отговорност, поета от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, е предоставяне на годишна статистическа информация за всички видове документи, издадени на територията на страната.

През 2023 г. е изпратена информация до Националния статистически институт за книгоиздателската дейност през 2022 г.:

данни за **11 843** монографични издания;

данни за **987** заглавия на продължаващи издания.

За сравнение: През отчетната 2022 г. за Националния статистически институт е организирана, въведена, кодирана и предадена информацията за книгоиздателската дейност през 2021 г.: за **11 910** монографични издания; **942** заглавия на продължаващи издания.

Освен това е въведена статистическа информация за монографичните издания, получени по депозитни списъци (46 дс) през 2023 г. според номенклатурите и изискванията на Националния статистически институт в 10 106 библиографски записа. Тя ще бъде допълнена, обобщена и изпратена в НСИ през 2024 г.

За сравнение: през 2022 г. е въведена статистическа информация в **11 606** библиогр. записа. Тя е била допълнена, обобщена и изпратена в Националния статистически институт през 2023 г.

6. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

По силата на чл. 20 от Закона за обществените библиотеки (в сила от 6 юли 2009 г., Обн. ДВ, бр. 42 от 5 юни 2009 г.) сътрудниците на Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" извършват научноизследователска дейност, независимо от факта, че Библиотеката не е акредитирана като научен институт. Към 31 декември 2023 г. научната общност на НБКМ наброява 31 души на щатна длъжност, разпределени по научни степени и звания, както следва: асистенти – 2; гл. асистенти – 3; доценти – 4; професори - 1; доктори – 24; докторанти – 5. И през отчетната година продължи следдипломната квалификация на 4 служители по програмата "Османистика". През годината са защитени 2 дисертации за образователна и научна степен "доктор" - в професионалните направления 8.3. Музикално и танцово изкуство публикувани и 3.5. Обществени комуникации и информационни науки .

Изтеклата 2023 г. беше юбилейна за Националната библиотека, която чества 145 години от учредяването на културната институция. Този факт се отрази благотворно на цялостната научноизследователска дейност на библиотечните специалисти в различните области на тяхната квалификация : библиотечно-информационни науки, библиография, архивистика, археография, изворознание, книгознание, ориенталистика. Бяха отпечатани 9 монографии и самостоятелни документи, 104 статии и студии; изнесени са 43 доклада и презентации на научни форуми - 33 на национални форуми и 10 на международни конференции. Сътрудници на Библиотеката осъществяват преподавателска дейност в областта на библиотечно-информационните науки, библиография, книгознание, архивистика, арабистика, филология и изкуствознание към съответните катедри в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Нов български университет, Университета по библиотекознание и информационни технологии и Националната художествена академия. Чрез свои експерти Националната библиотека участва в дейността на национални комисии, комитети и международни професионални обединения. И в тази юбилейна година за най-старата културна институция на България още веднъж трябва да се отбележи липсата на акредитация на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“от страна на НАОА , независимо, че НБКМ има своя партида в Регистъра за научна дейност в системата на НАЦИД. Това представлява сериозен проблем за успешното развитие на научната общност в националното книгохранилище.

7. ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

I. Печатна дейност

В Печатната база на Националната библиотека се отпечатват издания на библиотеката по предварително приет издателски план, съвместни издания с други научни и културни институти и учреждения, влизащи в годишния издателски план. Печатницата отпечатва всички видове акцидентни материали, необходими за работата на читалните, нарязване на листовки, бланки, каталожни картички, които са нужни за работа на отделите в библиотеката и обслужването на читателите. Допълнителна дейност на Печатната база е изработването на твърда подвързия на периодиката на библиотеката: вестници, списания, инвентарни книги и др. Печатната база изпълнява поръчки на външни клиенти, със сключени с НБКМ договори, срещу заплащане.

През изтеклата 2023 г. в Печатната база на НБКМ бяха отпечатани:

1. Списание „Библиотека“ 1 - 6 бр./2023 г. х 200 тираж,
2. Седем издания на НБКМ, от които:

Финансирани от бюджета на НБКМ

1. П.К. Яворов - Стихотворения (фототипно издание) - 200 бр. тираж;
2. Стихопади - Антология - 300 бр. тираж;
3. Опис на документите за стопанска история на България - Втора част / Вера Василева - 200 бр. тираж;
4. Ана Трънка - Чипева Д-р Константин Стоилов. Д-р Ъ К.Стоилов - Речи - 300 бр. тираж;
5. Перли в короната - (издание на НБКМ в чест на 145 годишнината на библиотеката) -250 бр.

Финансирани по проект „Помощ за книгата“ на Министерство на културата

1. Йоаким Груев и неговият принос за изучаването на османски език през Възраждането (фототипно издание). Книгата е по проект от 2022г., но бе отпечатана през 2023 г. -200 бр. тираж;
2. Опис на колекция "Кондики и тефтери" 2023г.- 200бр. тираж.

Външни поръчки

1. Печат на Устав на Студенският спортен клуб - София (фототипно издание) /поръчка на УНСС/ - 120 бр. тираж
2. Подвързия на вестници - събрани в 10 тома, на читалище Градище - гр. Своге
3. Изработка на твърда подвързия на Наториални актове на община Красно село София, събрани в 10 тома
4. Изработка на твърда подвързия на външни клиенти 4 броя книги и изработка на твърда

подвързия на 2 броя дисертации.

През изтеклата година в Печатницата са подвързани 86 броя течения на вестници и списания и инвентарни книги, както и два вида разделили по 350 бр. от всеки вид за книгохранение.

Приходът от външни поръчки за 2023г. е 870 лв., което е около 50% повече от миналата година.

II. Редакционно-издаделска дейност

През 2023 г. служителите в редакционно-издателският отдел на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ подготвиха за печат (редакция и корекция) следните издания:

1. „Стихотворения“ на Пейо Яворов от 1904 г. – 150 с.
 2. Йоаким Груев и неговият принос за изучаването на османотурски език през Възраждането – 424 с.
 3. Опис на документи за стопанската история на България, запазени в Българския исторически архив на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Част втора (1878–1920). – 490 с.
 4. Речи, Д-р Константин Стоилов /Д-р Константин Стоилов, Ана Трънка-Чипева – 402 с.
 5. Стихопади – 232 с.
 6. Опис на колекция „Кондики и тефтери“ от фонда на Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. – 116 с.
 7. Перли в короната – 280 с.
 8. Кой кой е в арменската общност в България – дейци на културата, изкуството и науката. Справочник. – 80 с.
 9. Методология за разработване на иновативен модел за достъп до книжовно-документално наследство (на базата на изворовия материал, свързан с Христо Ботев в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“) – 66 с.
 10. Пергаментен свитък „Естир“ (фототипно издание) – 0 с.[пергамент]
- Общо: 2240 с. (175п.к.)

8. БИБЛИОТЕЧНО-КООРДИНАЦИОННА ДЕЙНОСТ

През 2023 г. методичната работа и срещите с библиотекарите – методисти от страната продължи, като успешно се осъществяваше координационната и експертно-консултантска дейност в помощ на обществените библиотеки.

През отчетната година бяха разпределени и предоставени от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ общо 1973 екземпляра книги, както следва:

Изпратени дарения за българската общност в чужбина, читалища, обществени и университетски библиотеки от НБКМ 2023 г. - 1973 екз.

№	ОБЩЕСТВЕНИ БИБЛИОТЕКИ И ЧИТАЛИЩА	екз.
1.	Благоевград - Регионална библиотека "Димитър Талев"	196
2.	Бургас - Регионална библиотека "П. К. Яворов"	120
3.	В. Търново - Регионална библиотека П. Р. Славейков	127
4.	Варна - Регионална библиотека Пенчо Славейков	129
5.	Видин - Регионална библиотека „Михалаки Георгиев”	5
6.	Враца - Регионална библиотека „Христо Ботев”	5
7.	Габрово - Регионална библиотека „Априлов-Палаузов”	5
8.	Добрич - Регионална библиотека „Дора Габе”	5
9.	Коледни пакети за сираци 39 пакета х 4 т.	156
10.	Кърджали - Регионална библиотека „Н. Й. Вапцаров”	5
11.	Кюстендил - Регионална библиотека „Емануил Попдимитров”	5
12.	Ловеч - Регионална библиотека „Проф. Беню Цонев”	5
13.	Монтана - Регионална библиотека „Гео Милев”	5
14.	Народно читалище "Христо Ботев 1929", село Младово	24
15.	Народно читалище „Светлина – 1929“ – с. Труд, обл. Пловдив	39
16.	Народно читалище Иларион Драгостинов - 1897, с. Арбанаси - В. Търново	23
17.	Народно читалище "Надежда 1871" Оряхово	33
18.	Народно читалище "Слънце - 1879", Ихтиман	29
19.	Народно читалище „ Факел - 1920”, София	28
20.	ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" с. Априлово, Елин Пелин	175
21.	Пазарджик - Регионална библиотека „Никола Фурнаджиев”	5
22.	Перник - Регионална библиотека „Светослав Минков”	5
23.	Плевен - Регионална библиотека „Христо Смирненски”	5
24.	Пловдив - Регионална библиотека "Иван Вазов"	186
25.	Разград - Регионална библиотека „Проф. Боян Пенев”	80
26.	Русе - Регионална библиотека "Любен Каравелов"	128
27.	Силистра - Регионална библиотека „Партений Павлович”	5
28.	Сливен - Регионална библиотека "Сава Доброплодни"	125
29.	Смолян - Регионална библиотека „Николай Вранчев”	5
30.	Стара Загора - Регионална библиотека „Захарий Княжески”	72

31.	Търговище - Регионална библиотека „Петър Стъпов“	5
32.	Хасково - Регионална библиотека „Христо Смирненски“	5
33.	Шумен- Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“	122
34.	Ямбол - Регионална библиотека „Г. С. Раковски“	5
35.	Народна библиотека „Детко Петров“ в град Цариград, Сърбия	20
36.	Обединени арабски емирства	8
37.	Посолство Одеса, Украйна	69
38.	Република Турция	24
39.	Средно училище в Болград, Украйна	40

Дарени книги от Сдружение „Българска история“

През 2023 г. Сдружение „Българска история“, предостави на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ дарение за българските библиотеки и за международен книгообмен.

Предоставеното дарение, съдържа 81 заглавия в 223 екземпляра от научна, мемоарна и научнопопулярна литература, публикувана през последните години.

Със съдействието на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, изданията са изпратени по международен книгообмен като специална поръчка, подбрана от съответните референти от двадесет и четири чуждестранни библиотеки, както следва:

№	ЧУЖДЕСТРАННИ БИБЛИОТЕКИ ПО МЕЖДУНАРОДЕН КНИГООБМЕН	ЕКЗ.
1.	Национална библиотека – Баку, Азербайджан;	6
2.	Национална библиотека – Ереван, Армения;	2
3.	Национална библиотека – Минск, Беларус;	6
4.	Национална библиотека – Прага, Чехия;	3
5.	Библиотека Регенсбург – Германия	5
6.	Национална библиотека – Лайпциг, Германия	4
7.	Национална библиотека – Япония;	5
8.	Национална библиотека – Корея;	4
9.	Национална библиотека – Кишинев, Молдова;	5
10.	Ягелонска библиотека – Краков, Полша;	6
11.	Университетска библиотека – Сиатъл, САЩ;	10

12.	Национална библиотека – Букурещ, Румъния;	4
13.	Национална библиотека – Санкт Петербург, Русия;	6
14.	Руска държавна библиотека – Москва, Русия;	10
15.	Държавна историческа библиотека – Москва, Русия;	11
16.	Институт за научна информация по обществени науки към АН РФ – Москва, Русия;	4
17.	Университетска библиотека – Братислава, Словакия;	7
18.	Народна библиотека – Мартин, Словакия;	3
19.	Национална библиотека – Киев, Украйна;	4
20.	Конгресна библиотека – Вашингтон, САЩ;	10
21.	Университетска библиотека – Блумингтън, САЩ;	4
22.	Библиотека към Академия на науките и изкуствата – Белград, Сърбия;	10
23.	Народна библиотека „Матица Српска” – Нови Сад, Сърбия;	11
24.	Одеска национална научна библиотека – Одеса, Украйна;	4
Общо		144

9. КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА

В края на 2023 година Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ) навърши достолепните 145 години, а забележителната сграда на библиотеката, разположена в сърцето на столицата отбеляза 70-та си годишнина. Съвсем естествено през цялата 2023 г. в библиотеката се провеждаха събития, срещи, премиери, свързани с тези знакови годишнини. Още през м. януари започна поредицата експозиции „Книгите на дарителите“ с най-големите и ценни дарения за НБКМ през последните пет години, времето от 140-та до 145-та годишнина. За тези пет години най-голямата обществена библиотека на България добави към фонда си още няколко десетки хиляди библиотечни единици и вече общият брой на документите в НБКМ наброяват близо 9 милиона тома. Мисията на Националната библиотека не се изчерпва със съхранението на документи, нито с предоставянето им на читатели и посетители, ***днес можем да определим мисията на НБКМ като многоаспектно опазване на книжовното богатство на България.*** То включва и новото общуване с читатели и посетители, нови форми за промотиране на книжовната памет на България, нови предизвикателства пред дигитализацията на документите за превръщането на Националната библиотека в зелена библиотека.

Съвременните предизвикателства пред библиотеките в световен мащаб включват и коренната промяна във връзките с обществеността. Задачите пред пиара за анонсирането, промотирането и отразяването на културните библиотечни събития през 2023 поставиха въпроси за качеството

на информацията от премиери, беседи и други форуми, събирана и разпространявана от библиотеката.

През 2023 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ продължи да надгражда идеята, изречена от писателя Умберто Еко че „библиотеката е паметта на света“. Така от място за четене, тя се превръща и в място за споделяне, за съвместно преживяване в храма на книгата.

Днес всички изкуства си правят среща в Библиотеката - срещи с автори, премиери на книги, филми, литературни четения, изложби, гостувания на художници и концерти – всичко под един покрив. Отдел „Връзките с обществеността“ на Националната библиотека съдейства на библиотечна територия да присъстват на пръв поглед несъвместими изкуства или прояви, с разбирането, че популяризирането на книжовното богатство на България изисква усилия, за да влезе Библиотеката във всеки дом.

През 2023-та продължи да се увеличава както броят на читателите, така и броят на потребителите на библиотечните онлайн услуги. От началото на 2023 г., се наблюдаваше стабилно увеличение на посещенията на потребители на място в Библиотеката. За сравнение до края на март 2022 г. посетителите са били 4 877, а за същия период през 2023 г. те са 6 168. Това впечатляващо увеличаване на читатели и посетители в Националната библиотека стана тенденция до края на годината. Увеличеният брой потребители се дължи и на провеждането на разнообразни културни събития в Библиотеката.

Културен календар

- Месечни изложби „Книгите на дарителите“, януари-ноември
- Изложба „Образите на светите братя Кирил и Методий в графичните колекции на Националната библиотека“, май
- Изложба за Найдено Геров, май
- В деня на будителите откриване на изложба „230 години от рождението на Неофит Рилски“, ноември
- 7 литературни къта: на Виетнам, Полша, Палестина, Мароко, Обединени арабски емирства, Република Северна Македония и Либия, от януари до декември 2023 г.

Честване на 145-годишнината на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

В програмата за честването на 145-годишнината на Националната библиотека на България бяха планирани редица събития като поредицата **„Книгите на дарителите“**. В периода от януари до ноември, бяха показани в 2 витрини нови постъпления от дарители във фондовете на Националната библиотека за периода 2018–2023 г. През декември, избрано от **„Книгите на дарителите“** се превърна в централна изложба по случай 145-та годишнина на НБКМ.

Струва си да отбележим и останалите знакови прояви по случай забележителната годишнина на най-голямата обществена библиотека у нас. През април, пред сградата на НБКМ се състоя литературно четене и бе представена **антологията наречена „Стихонади“** с поезия от автори, участвали в клуб „Писмена“. Поетите сами четеха стиховете си. Минувачи се спираха за дълго

и с удоволствие слушаха стихопадите под открито небе.

В месеца на годишнината – декември бе представено *изданието „Перли в короната“*, което събра ценни документи от фонда на библиотеката, част от онлайн поредицата „Перли в короната“. Тя бе създадена по време на ковид пандемията за да популяризира специалните колекции на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в онлайн среда, като представя важни, интересни или малко познати факти от историята, филологията, музиката и книжовния свят. Много посетители и читатели с радост се присъединиха към тази премиера, в която се включи и хорът на Софийската духовна семинария.

Отново в чест на 145-та годишнина в една скромна изложба библиотеката показва 30 свои плаката от знакови изложби през последните пет години. Афишите илюстрираха приноса на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ към културния живот на столицата и страната.

Двудневната кръгла маса „*Устойчиво развитие на библиотеките*“ на 7 и 8 декември привлече повече от 40 участници от висши училища и институти в страната и чужбина. Чуждестранните участници бяха от няколко национални библиотеки в Европа. Всички доклади изведоха общите тенденции в устойчивото развитие на институцията библиотека - иновативни подходи в областта на цифровизацията и съвместни проекти.

Инициативи, изложби, събития

През последните три години изключително успешна се оказа инициативата на Националната библиотека за откриване на *литературни кътове* на други държави и техните национални библиотеки. Идеята за литературните кътове датира от 2021 г. и вече се доказва като универсален мост между различни библиотеки, култури, държави. Няма по-важен прозорец към света от книгата. Ето защо дипломатическият корпус у нас припозна Националната библиотека като универсален посланик на книжовното богатство, което свързва народите от всички континенти.

През 2023-та бяха открити още седем литературни къта на Виетнам, Полша, Палестина, Мароко, Обединените арабски емирства, Република Северна Македония и Либия. Общият брой на кътовете в НБКМ в края на годината стана 25.

На 7 февруари 2023 г. Националната библиотека проведе *Петата официална церемония „Дарител на годината“ за 2022 г.* Всяко дарение е значимо и важно за библиотеката, защото традицията на дарителството е в основата на съграждането на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. За фонда на библиотеката през 2022 г. са дарени издания от 23 институции и 42 частни лица на обща стойност над 53 000 лв.

Наградите на дарителите бяха връчени в пет категории: „Развитие на научно-изследователската дейност“, „Книгоиздаване“, „Книжовна памет“, „Материално-културно наследство“, „Книгите на дарителите“. Специално бяха отличени с грамоти за даренията си през 2022 година посолствата на Словения, Нигерия, Азербайджан, Словакия, Пакистан, Черна гора, Иран, Алжир, Грузия, Монголия, Казахстан, Сърбия, Куба, Индия, Армения - 15 държави, които откриха свои

литературни кътове в Националната библиотека и така изградиха мостове между културата и литературата на нашите страни.

Дни на отворени врати

На **11 май**, патронен празник на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и професионален празник на библиотекарите и информационните работници, бе отслужен водосвет пред сградата на библиотеката и директорът доц. Александра на специална церемония връчи плакети и грамоти на Софийската духовна семинария по случай празничния ден и 120 им годишнина, на проф. Стоян Денчев, основател на УниБИТ и във връзка с неговата 70-та годишнина и на д-р Николай Дойнов, председател на Съюза на народните читалища и по повод 60-та му годишнина. По-късно бе открита „Документална изложба по повод 200 години от рождението на Найдено Геров (1823-1900) „Идеалът като действителност“.

24 май бе празник и ден на отворени врати в НБКМ. Повече от 2000 посетители влязоха в библиотеката на празника, за да разгледат документална изложба по случай 200 години от рождението на *Найден Геров с документи и печатни издания за живота и дейността на Найден Геров*. И още една изложба привлече посетителите на 24 май – *„Образите на светите братя Кирил и Методий в графичните колекции на Националната библиотека“* – литографии, гравюри и щампи с образите на първоучителите Кирил и Методий от 1850 г. до началото на XX век, част от колекциите на библиотеката.

В *деня на будителите 1 ноември* Националната библиотека откри изложба за Неофит Рилски – „Баштата на учителите“. Витрините в експозицията бяха с оригинали от фонда на библиотеката, по-голямата част от които вече дигитализирани.

По повод *своята 145 годишнината Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“* обявява ден на отворените врати за 3 часа, когато бяха изложени оригиналите на трите документа от фонда на библиотеката, вписани в световния *регистър „Паметта на света“ на Юнеско* – Енинския апостол от XI век, Бориловия синодик от XIV век и маснави-и-манави, препис от XVI век, последният беше вписан в регистъра през 2023 г.

Експозиции и поредици

Една от големите документални изложби открита тази година в НБКМ на 10 март бе за живота на *евреите по българските земи и посветена на 80 години от спасяването на българските евреи*. Почетен гост на събитието бе проф. Михаел Бар-Зоар, роден в България писател, философ и политик от Израел. Централното фоайе на библиотеката посрещна президент, вице президент, министри, както и Н.В. Симеон Сакскобургготски, посланици и дипломати, медии. Изложбата бе част от националната програма за отбелязването на 80 г. от спасяването на българските евреи.

По-късно през годината изложбата в сътрудничество с Министерството на външните работи бе представена в повече от 10 държави. Тя гостува в Германия в 4 града, в Украйна беше

представена в 3, в Италия в 2, Австрия, Полша, Унгария, Португалия, Аржентина, САЩ, Дания.

В експозицията на НБКМ са включени ръкописи, старопечатни и редки книги, фотографии и документи на български, иврит и на османотурски език, които отразяват богатството на изворовия материал, свързан с историята на евреите по българските земи. Чрез документални извори и спомени на съвременници се разказва за събитията в България в периода 1940-1943 година, пряко свързани със спасяването на българските евреи.

Съвместна изложба на НБКМ и Библиотеката на Софийската духовна семинария **„Премъдростта вика високо“** бе открита по повод 120 г. на Софийската духовна семинария. От фонда на библиотеката на Семинарията и от НБКМ бяха представени в централното фоайе ръкописи, архивни документи, старопечатни, редки и ценни издания на църковнославянски, гръцки, латински, еврейски, руски, немски, френски и др. езици.

Поредица документални изложби „Българска периодика“

Март, 160 години от отпечатването на вестник „Съветник“

Юни, 160 години от отпечатването на вестник „Гайда“

Поредицата „Българска периодика“ обръща внимание на историята на периодичния печат в България и отбелязва годишнини на важни за културно-историческата парадигма издания. Експозициите най-често разполагаме в западното крило на първия етаж. Читателите и посетителите имат установен навик да разглеждат внимателно всички изложби, които са на първия етаж.

Поредица „Български библиографи и библиотекари“

Поредицата „Български библиографи и библиотекари“ е създадена през 2020 г., за да се припомнят юбилеи на значими личности за българската библиографска наука и да се популяризира техният принос.

Януари, 160 години от рождението Беньо Стефанов Цонев – библиограф, езиковед, първият съставител на опис на ръкописите в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

Май, 120 години от рождението на Маньо Стоянов, библиограф

Септември, 110 години от рождението на Здравко Недялков Дафинов

Ноември, 100 години от рождението на Петър Иванов Чолов

Поредица „Книжовен калейдоскоп“

Поредицата се излага всеки месец в специално осигурената витрина с микроклимат в зала „История на книгата“ и също така онлайн показва документи или композиции от архивни материали, които разкриват богатото разнообразие от теми, текстове и изображения на различните носители на информация, съхранявани в библиотечните колекции.

Януари, 200 години от рождението на френския композитор Едуар Лало

Февруари, Астрономията в Османската империя

Март, 170 години от рождението на Константин Михайлов – Стоян.

Април, 200 години от рождението на Алеко Богориди

Май, 200 години от рождението на Найдено Геров

Юни, Армия и модернизация в Османската империя

Юли, 110 години от рождението на българската оперна певица Люба Велич

Септември, 190 години от отпечатването на първата българска аритметика на Христиаки Павлович от 1833 г.

Октомври, 95 години от рождението на композитора Александър Танев

Ноември, 190 години от рождението на Добри Войников

Декември, Варна в османските документи

Зала „История на книгата“

През 2023 г. зала „История на книгата“ и класната стая към нея навърши 5 години. Тя се утвърди като едно от най-посещаваните места от ученици, студенти и посетители, които са любопитни за историята на книгата и книгопечатането. Запазена марка на НБКМ са беседите за създаването на Националната библиотека, както и за едни от най-ценните и стари документи, които се съхраняват във фонда ѝ. Мулажните копия на Софрониевия препис на „История славянобългарска“, Енинския апостол, Добрейшовото евангелие винаги предизвикват гордост и възхищение. Експозицията хармонично се допълва с експонати от Музея на образованието в Габрово. Сътрудничеството ни е дългосрочно и ползотворно. Друго е да видиш за първи път калем и дивит и да разбереш как се е правело мастило. Малките ученици дори не могат да си представят как се е пишело с перо, но със сигурност посещението в класната стая и зала „История на книгата“ за тях остава незабравим урок.

В залата е и първата „Книга за знатни гости“ в библиотеката, която се води от 1953 г. През 2023-та книгата и сградата на Националната библиотека навършиха 70 години.

През 2023 г. в зала „История на книгата“ са проведени 98 беседи с посетители, а броят на гостите през изминалата година е **2432 души**. Това е с близо 300 човека повече спрямо 2022 година. Най-натоварени и посетени са месеците май и ноември, съответно с 475 и 532 посетители.

Литературен клуб „Писмена“

В Клуб „Писмена“ се организират месечни събития – представяния на нови книги, разговори за съвременната българска литература, тематични събития.

И през 2023 г. в клуб „Писмена“ бяха представени издания на съвременни автори в различни жанрове на художествената проза – поезия, разказ, новела, роман, есе, пътепис или биография:

12 декември

Спри! Осигури предимство (на душата)! Представяне на новата стихосбирка на Азиз Шакир-Таш – „Аварийна лента на душата“.

7 ноември

Среща с Валентин Дишев, двутомника му „Имена“ и „Значения“ и приятели.

24 октомври

Издание по случай 80 години Кирил Топалов.

7 септември

Среща с Невена Митрополитска и Людмила Миндова за романите „По релсите“ и „Роман за името“ и спасяването на българските евреи.

4 юли

Юлски разговор за две двуезични списания – „Фарче“ от Сърбия и „Небет тебе“ от България.

13 юни

Разговор за „Хагабула“ – роман на годината за 2023 г. на Тодор П. Тодоров.

12 май

Представяне на стихосбирката „Пристан за отшелници“ от Поли Муканова.

25 април

Литературен клуб „Писмена“ представя романа „Дин ден“ от Иво Георгиев.

30 март

Клуб „Писмена“ представя „Свидетели на небеса“ от Емилия Дворянова.

28 февруари

В клуб „Писмена“ гостуват Галина Николова и Албена Тодорова.

26 януари

Клуб „Писмена“ представя „Слънцестоения над Черната река“ от Калоян Праматаров.

10. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

10.1. Международна дейност

През 2023 г. представители на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ взеха участие в много международни конференции, форуми, панаири и уебинари. Тези срещи, семинари и онлайн събития започнаха през месец януари и продължиха през цялата година. Международните ни партньорски отношения за 2023 г. включват подписване на нови меморандуми за сътрудничество с национални библиотеки и подновяване на вече съществуващи, обмяна на опит и информационни ресурси. И през 2023 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ развиваше активно, стартиралата през 2021 г. инициатива – „Кът на националните библиотеки“, в който се излагат дарени емблематични книги и традиционни предмети, свързани с културното богатство на представената страна партньор. През изминалата година Националната библиотека беше посетена и от много туристи, които имаха възможност да разгледат сградата и да вземат участие в събития и мероприятия.

Откриване на кътове на национални библиотеки

През 2023 година в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ успешно продължи традицията за откриването на кътове на национални библиотеки от цял свят. Това дава възможност на най-голямата обществена библиотека в България да насърчава четенето, да улесняване достъпа до чуждестранна култура, изкуство и информация, като представя естетиката и словото на други държави по света.

През изминалата година в НБКМ се откриха седем къта:

Виетнам, 14 март 2023 г.

Полша, 12 май 2023 г.

Палестина, 14 юни 2023 г.

Мароко, 31 юли 2023 г.

Обединени арабски емирства, 29 септември 2023 г.

Северна Македония, 8 декември 2023 г.

Либия, 18 декември 2023 г.

Меморандуми за сътрудничество

март, 2023 г.

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната библиотека на Нигерия.

декември, 2023 г., София

Меморандум за сътрудничество между Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Националната и университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Република Северна Македония.

Членство на НБКМ в международни организации

През 2023 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ членува в следните международни организации:

CENL - Конференция на европейските национални библиотеки - <https://www.cenl.org/>

IFLA - Международна федерация на библиотечните асоциации и институции - <https://www.ifla.org/>

CDNL - Конференция на директорите на национални библиотеки - <https://cdnl.info/>

Europe Direct - Европа директно - европейска информационна мрежа към Европейската комисия. НБКМ е европейски документационен център, който предоставя достъп до публикациите на Европейския съюз. За 2022 г. са получени, обработени и включени във фонда на НБКМ 115 монографии и продължаващи издания от международни организации.

COBISS - информационна система, свързваща ресурсите на националните библиотеки на Босна и Херцеговина, България, Северна Македония, Словения, Сърбия, Черна гора, университетската библиотека на Албания и др. <https://www.cobiss.net/>

Международен културен маршрут „Св. св. Кирил и Методий“ към Съвета на Европа - <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/cyril-and-methodius-route>

Участия в международни форуми

28 март 2023 г., София

В рамките на двустранна среща между Националната библиотека на Нигерия и Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ бе проведен уъркшоп „Опазване на книжовното наследство“. По време на уъркшопа се състоя дискусия между нигерийските и българските колеги и бе обменен опит между двете национални библиотеки.

6 - 7 април 2023 г., Димитровград, Сърбия

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Литературен клуб „Писмена“ (на НБКМ) гостуваха в Народната библиотека „Детко Петров“ в Цариброд, Сърбия. По време на творческата среща бяха представени две български авторки – Ваня Тайя и светът на нейните

детски книги и Яница Радева, която за разказа за творчество си, както и за уникалността на клуб „Писмена“ в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Между ръководствата на двете библиотеки бяха проведени разговори за продължаващо сътрудничество в областта на културния и библиотечен обмен, съвместни инициативи, провеждане на срещи на писатели, поети и творци от България и Сърбия.

7 юни 2023 г., София

Дни на Cobiss в България.

Организатори на събитието бяха Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Институтът за информационни технологии IZUM, Марибор, Словения. С дискусии и презентации по време на семинара, който се проведе онлайн и офлайн в София български и словенски лектори говориха за функциите и предимствата на кооперирана онлайн библиографска система и услуги COBISS.

17 – 21 юни 2023 г., Париж, Франция

Годишната среща на Конференцията на европейските национални библиотеки (CENL). Във форума участваха директори и делегации от 38 европейски държави, включително и представители от Азербайджан, Армения и Грузия. Срещата бе посветена на устойчивото развитие и зеленото бъдеще на библиотеките.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ) направи презентация и представи резултатите от спечеления и реализиран международен проект „Богатство от цветове и традиции“, финансиран от фонда Ерланд Колдинг Нилсен на CENL, в който се включиха националните библиотеки на Грузия, Румъния, Сърбия, Хърватия и Черна гора.

14 - 15 юни 2023 г., Белград, Сърбия

Регионална среща на агенциите за ISBN и ISMN от балканските страни

12 - 13 септември 2023 г., Рабат, Мароко Годишна международна среща на ISBN - онлайн участие.

4 - 6 октомври, Струга, Северна Македония

Участие в 10-та SEENL годишна конференция на директорите на националните библиотеки от Югоизточна Европа на тема: „Тенденции в съвременното библиотечно дело“. Домакин на срещата бе Националната и университетска библиотека "Св. Кл. Охридски", Скопие. Участниците в конференцията дискутираха как ангажиментите на националните библиотеки в Югоизточна Европа да са в крак с най-новите тенденции и да прилагат иновативни подходи в областта на цифровизацията и автоматизацията, както и в задълбочаване на международното сътрудничество и в изпълнението на съвместни проекти.

23 - 26 октомври 2023 г., Брюксел, Белгия

48-ма среща на директорите на ISSN центрове- онлайн участие.

26 - 31 октомври 2023 г., Одеса, Украйна

Участие в отбелязването на 29 октомври – Ден на бесарабските българи по покана на БТА.

В рамките на посещението директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. Александрова и българската делегация посетиха Националната и научна

библиотека в Одеса и се запознаха със съвременните проекти, услуги и дейности, които се предоставят на читатели и посетители в условията на война.

На 29 октомври българската делегация от НБКМ и БТА участва в представянето на поетичната книга „Преди да измият кръвта“ за войната в Украйна от Йордан Ефтимов, в Пресклуба на БТА в Одеса, Украйна.

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова откри изложба „Евреите по българските земи – документални свидетелства за живота на еврейската общност“, 22 пана с фотоси на документи от фонда на Библиотеката, посветени на 80 години от спасяването на българските евреи във Втората световна война. Изложбата бе представена в Международния културен център „Унион“ в Одеса. Период на излагане 29 октомври – 15 ноември 2023 г.

Също на 29 октомври тържествено се отбеляза Денят на бесарабските българи в Генералното консулство на България в Одеса, където НБКМ дари книги на 8 от организациите на бесарабските българи в Одеска област.

17 ноември 2023 г., Онлайн среща София - Одеса – Измаил, Болград

Онлайн среща с представители на българската общност в Одеска област в Украйна за документалното наследство на Христо Ботев в Националната библиотека. Домакин на срещата бе директорът на НБКМ доц. д-р Красимира Александрова и колеги, които работят по проекта „Създаване на иновативна среда за достъп до книжовно-документалното наследство, свързано с Христо Ботев в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ към проект № BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на център за върхови постижения „Наследство БГ“. От Украйна участваха ректорът на Държавния хуманитарен университет в гр. Измаил, Ярослав Кичук, и негови колеги от университетската библиотека, директорът на Болградската гимназия Снежана Скорич, кореспондентът на БТА в Одеса Светлана Драгнева и генералният консул на Република България в Одеса, Светослав Иванов. В резултат от срещата изложбата с документи за Ботев, интерактивна карта за Ботев и други материали ще бъдат предоставени на нашите сънародници в Украйна.

10.2. Проекти и програми

Наименование на проект и програма	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
1. „Единство в различието“ BGCULTURE-3.001-0044-C01	Дейностите по проекта акцентират върху културното наследство на ромското етническо малцинство, впитайки участието и на две малцинствени групи – евреи и арменци. Проектът обединява българо-исландско партньорство, което има за цел да стимулира диалог и обмен между общностите в България. Финансирането е предоставено от Норвежки финансов механизъм, Програма Културно предприемачество, наследство и сътрудничество, BGCULTURE-3.001 – първа покана за набиране на проектни предложения по Резултат 3 „Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми).	145 671.93	Одобрено, в процес на изпълнение
2. Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в Националната Библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ монтаж на пътнически асансьор	Осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания в Националната Библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ чрез монтаж на пътнически асансьор. Финансирането е предоставено от Агенция за хора с увреждания.	39 000.00	Одобрено, изпълнено, отчетено
3. „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ за 2023 г.	Финансова подкрепа на библиотеките при обновяване на фондовете им с книги и други информационни източници. Финансирането е предоставено от Министерство на културата.	20 005.00	Одобрено, изпълнено, отчетено

Наименование на проект и програма	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
4. Издаване на книгата „Опис на колекция „Кондики и тефтери“ от фонда на Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.	Издаване на „Опис на колекция „Кондики и тефтери“ от фонда на Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Финансирането е предоставено от Министерство на културата. Програма „Помощ за книгата“.	803.96	Одобрен, изпълнен, отчетен
5. Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“ BG05M2OP001-1.001	- Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на лабораторно оборудване за лаборатория по консервация и реставрация на документално наследство на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ - Строително-ремонтни дейности - Научно-изследователска и развойна дейност Финансирането е предоставено от ОП НОИР.	310 000.00	В процес на отчитане
6. Национална програма за отбелязване на 80 години от спасяването на евреите в България по време на Втората световна война	- Документална изложба по повод 80 години от спасяването на българските евреи със заглавие „Евреите по българските земи. Документални свидетелства за живота на еврейската общност от фондовете на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. - Виртуална изложба: https://www.nationallibrary.bg/www/2023/10/03/exh78849 - Литературна вечер в Клуб „Писмена“ - Експозиция Книжовен калейдоскоп: „80 години от спасяването на българските евреи“ - Фототипно библиофилско издание на пергаментен свитък от XVI в. Финансирането е предоставено от Министерство на културата.	14 043.00	Одобрен, изпълнен, отчетен

Наименование на проект и програма	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
7. Национална Програма за отбелязване на 150 години от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски	- Документална изложба по повод 150 години от гибелта на Васил Левски с работно заглавие: "Ако спичеля, пичеля за цял народ" - Нов тираж на електронното издание на личния бележник на Апостола на свободата - 250 бр. - Работно ателие със заглавие "Да пишеш с почерка на Апостола" - Календар "Ликът на Апостола" по повод юбилейната годишнина - 200 бр. Финансирането е предоставено от Министерство на културата.	18 499.00	Одобрен, изпълнен, отчетен
8. „Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници“	Международен научен проект КП-06-Н60/9. Финансирането е предоставено от Фонд „Научни изследвания“, МОН.		В процес на изпълнение
9. „Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви“	Изграждане на експертен капацитет за дигитализация: Участие в работна група по създаване на Национален експертен консултативен съвет, който проследява изпълнението на дейностите по проекта. Финансирането е предоставено от Национален план за възстановяване и устойчивост.		В процес на изпълнение
10. Литературна среща „Поети на ХХІ век“ и седмица на творческото писане в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“	Организиране и провеждане на литературна среща с млади автори в клуб „Писмена“ на тема „Поети на ХХІ век“ и ателиета за творческо писане през седмица на творческото писане в Националната библиотека	3727.0 0	Одобрен, предстои подписване на договор

Наименование на проект и програма	Информация за проекта и източник на финансиране	Размер на гранта в лв.	Статус
11. Популяризиране на документалното наследство на Книгоиздателство „Т. Ф. Чипев“ чрез дигитално разказвачество	Проучване, опазване и популяризиране на документалното наследство във фонд „Книгоиздателство Т. Ф. Чипев“; Столична община - Дирекция "Култура", Направление 4: „Визуални изкуства“		Неодобрен
12. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. - „Сборник от слова, стихотворения и диалози“ - ръкопис от 1862-1863 г.	Изданието е реставрирано с помощта на Сдружение „ИнерУил Клуб – гр. Шумен“	600.00	Реализирано
13. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. – „Учебник по краснопис“ (ръкопис от 1861)	Изданието е реставрирано с помощта на Сдружение „ИнерУил Клуб – гр. Шумен“	578.00	Реализирано
14. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. - Вестник „Българска Дневница“ – 1857 г.	Изданието е реставрирано с помощта на Сдружение „ИнерУил Клуб – гр. Шумен“	600.00	Реализирано
15. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. - Псалтир с последование (Славейков Псалтир) – ръкопис от края на XVI век	Изданието е реставрирано с помощта на Велик Магистериален Приорат на България на Върховния Военен Орден на Храма на Йерусалим, чрез Павел Валериев Димитров - гр. София	3940.00	Реализирано
16. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. - Фонокарти (276 бр.)	Реставрирани с помощта на ЕТ „Футурел“ – София.	550.00	Реализирано
17. Дарителска програма „Осинови книга“ 2023 г. - Неофит Хилендарски-Бозвели. Краткое политическое землеописание...1835 г.; Данов, Христо Г.Буквар...1862 г.	Изданието е реставрирано с помощта на 10 СУ „Теодор Траянов“- гр. София.	604.00	Реализирано

II. АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

1. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

1. Численост на персонала:

- 206 щатни бройки;

- 13 извънщатни бройки по ПМС № 66.

Средносписъчен брой на служителите за 2023 г. е 210, от тях 171 жени и 4 майки.

През 2023 година постъпилите на работа в библиотеката са 23 човека.

Напусналите са 20, като прекратяването на трудовия им договор е:

- до изтичане на срока за изпитване – 1 бр.;
- по взаимно съгласие на страните – 7 бр.;
- с писмено предизвестие от служителя – 9 бр.;
- поради придобито право на пенсия – 3 бр.;

2. Структура на персонала

ДИРЕКЦИЯ - 4 щ. бр.

- Директор

- Зам.-директор, библиотечна дейност

- Зам.-директор, създаване на информационни ресурси

- Зам.-директор, административно-стопански дейности

ДИРЕКЦИЯ "БИБЛИОТЕЧНИ ДЕЙНОСТИ" - 103 щ. бр.

- Направление „Обслужване на потребители“ - 54 щ. бр.

- Ръководител направление - 1 щ. бр.

- Отдел „Читални и книгохранение“ - 35 щ. бр.

- Отдел „Специални колекции“ - 7 щ. бр.

- Отдел „Библиографско и информационно обслужване. Междубиблиотечно заемане“ - 11 щ. бр.

- Направление „Опазване на ръкописно-документално наследство“ - 36 щ. бр.

- Ръководител направление, гл. асистент - 1 щ. бр.

- Отдел „Български исторически архив“ - 7 щ. бр.

- Отдел „Ръкописи и старопечатни книги“ - 6 щ. бр.

- Отдел „Ориенталски сбирки“ - 7 щ. бр.

- Отдел „Реставрационен център“ - 15 щ. бр.

- Направление „Информационно осигуряване на библиотечните дейности“ - 13 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Информационни технологии. COBISS център“ - 5 щ. бр.
- Отдел „Дигитална библиотека“ - 7 щ. бр.

ДИРЕКЦИЯ „СЪЗДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ“ - 69 щ. бр.

- Направление „Комплектуване на библиотечни документи“ - 20 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Депозиране, набавяне и регистрация на национална книжнина“ - 14 щ. бр.
- Отдел „Набавяне и регистрация на чуждестранни издания“ - 5 щ. бр.
- Направление „Библиографска обработка на библиотечни документи“ - 21 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Каталогизация и контролни файлове“ - 13 щ. бр.
- Отдел „Семантична обработка и регистрация“ - 7 щ. бр.
- Направление „Национална библиографска агенция“ - 28 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Библиография на книги и други видове документи“ - 9 щ. бр.
- Отдел „Библиография на продължаващи издания и статии“ - 11 щ. бр.
- Отдел „Национална агенция за международни стандартни номера“ - 4 щ. бр.
- Отдел „Архив на български печатни и други видове документи“ - 3 щ. бр.

ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ“ - 30 щ. бр.

- Направление „Административно-финансови дейности“ - 14 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Административен офис“ - 6 щ. бр.
- Отдел „Финансово-счетоводна дейност“ - 6 щ. бр.
- Отдел „Човешки ресурси“ - 1 щ. бр.
- Направление „Стопански дейности“ - 16 щ. бр.
- Ръководител направление - 1 щ. бр.
- Отдел „Управление на собствеността“ - 6 щ. бр.
- Отдел „Копирен Център“ - 3 щ. бр.
- Отдел „Издавателство. Книговезница. Печатна база. Книжарница“ - 6 щ. бр.

ПМС66 - 13 бр. към 31.12.2023 г.

3. Възрастова структура на персонала

През 2023 г. Структурата на персонала е, както следва:

до 25 години – 1 бр.

26 до 40 годишните – 48 бр.

41 до 55 години – 82 бр.
 56 - 63 годишните - 56 бр.
 над 64 години – 23 броя

4. Заплащане

Средномесечният доход на служителите в НБКМ за 2023 г. от основна заплата и допълнителни възнаграждения е 1624,25лв. / взет от касов отчет БЗ към 31.12.2023г./

5. Обучение и квалификация на персонала

През 2023 г. са проведени следните обучения съгласно Плана за повишаване на квалификацията на служителите/работниците в НБКМ:

№	Вид	Дата	Тема	Б р. служ.	Час ове
1	Квалификационен курс	23.- 27.01.2023 г.	Използване на софтуера COBISS 3/Каталогизация – основен курс	3	40
2	Семинар	20- 24.03.2023 г.	Фондация „Балканско наследство“	1	40
3	Семинар	27- 29.03.2023 г.	Годишна нац. среща на евр. инф. мрежи в България	1	24
4	Кръгла маса	20- 21.04. 2023 г.	„Библиотеката – пресечна точка на наследство и бъдеще“	1	16
5	Творческа среща	06- 07.04.2023 г.	Програма клуб „Писмена“, Цариброд, Сърбия	5	16

6	Кръгла маса	18.05.2023 г.	„Човекът и книжовникът от Душанци – 120 г. от рождението на Маньо Манев“	1	8
7	Квалификационен курс	15.-19.05.2023 г.	Използване на софтуера COBISS 3/Каталогизация – разширен курс	13	16
8	Юбилейна международна конференция	22-23.05.2023 г.	„70 години ХТМУ“, София	1	16
9	Конференция	25.05.2023 г.	Кирило-Методиевски четения	2	8
10	Обучение	20.05.2023 г.	Обучение по здравословни и безопасни условия на труд, съгласно Наредба РД-07-02/2009 на длъжностните лица в предприятията по чл.6, т.1,2,3 и 4	21	8
11	Кръгла маса	02.06.2023 г.	„Проблеми на обществената комуникация“	1	8
12	Квалификационен курс	09.-21.06.2023 г.	Използване на софтуера COBISS/Прехвърляне на записи и сведения за фонд	16	24
13	Конференция ББИА	07.-09.06.2023 г.	„Библиотечни политики и библиотеките в политиките“, Пловдив	2	24
14	Семинар-обучение	14-15.06.2023 г.	Регионална среща на ISBN – въвеждане на нова каталожна с-ма за ISSN, Белград	1	16

5	1	Конференция	18.- 20.06.2023 г.	Конференция на нац. б-ки в Европа – CENL, Париж, Франция	2	24
6	1	Обучение	20.06.20 23 г.	„Обучение на с-ма за ел. архивиране“, ЦА, София	2	8
7	1	Квалификационен курс	22. – 23.06.2023 г.	Използване на софтуера COBISS/Фондопродължаващи издания	10	16
8	1	Обучение	21.06.20 23 г.	„Обучение на с-ма за ел. архивиране“, ЦА, София	2	8
9	1	Квалификационен курс	27. – 29.06.2023 г.	Използване на софтуера COBISS/Прехвърляне на записи и сведения за фонд	7	24
0	2	Обучение	20.09.20 23	Обучение на изпълнителския ел. персонал според изискванията на Правилника за безопасност и здраве при работа в ел. уредби на ел. и топлофикационни централи и ел. мрежи	2	8
1	2	Семинар	27.- 29.09.2023 г.	„АБ – днес и утре“ на ф-ма РС-ТМ, Димитровград	2	24
2	2	Обучение	28.- 29.09.2023 г.	„Работа с библ. софтуер с отворен код“, СУ „Св. Кл. Охридски“, София	1	16
3	2	Кръгла маса	27.- 30.09.2023 г.	„Паметта на света“, Коня, Турция	2	32

4	2	Конференция	04.- 06.10.2023 г.	SEENL – „Тенденции в съвременното библиотечно дело“, Струга, Северна Македония	2	24
5	2	Участие в Национална конференция	14.- 15.10.2023 г.	„Форум реставрация“ 2023 г., Гьоте институт, АРБ, София	3	16
6	2	Федеративен съвет	23.- 24.10.2023 г.	Национална среща на синдикалните представители от бранш „Библиотеки“, КТ „Подкрепа“, Пловдив	1	16
7	2	Участие по повод Деня на бесарабските	26.- 31.10.2023 г.	Участие по повод Деня на бесарабските българи в Одеса,	2	48
		българи в Одеса, Украйна		Украйна с изложбата „Евреите по българските земи – док. свидетелства за живота на евр. общност“		
8	2	Конференция	27.10.20 23 г.	Межд. конференция „Българският език, култура и история в балканската и европейската перспектива“, В. Търнова	1	8
9	2	Семинар	14.- 15.11.2023 г.	Годишна национална среща на евр. инф. мрежи в България, София	1	16
0	3	Участие в Университетска седмица на книгата	06.11.20 23 г.	Университетска седмица на книгата, УНСС, София	1	4

1	3	Обучение	14.11.20 23 г.	„Електронно тр. досие. Ел.тр. книжка. Изисквания за съхранение на ел. д-ти от Работодателя, София	1	4
2	3	Кръгла маса	27.11.20 23 г.	Кръгла маса по проблемите на нормативната уредба на бълг. каталогизация	4	8
3	3	Участие във форум за културно наследство	30.11.- 01.12.2023 г.	Форум за култ. наследство: управление и интерпретация“, Френски институт, София	1	16
4	3	Участие	10.- 11.12.2023 г.	По случай Деня на правата на човека	1	16
				представяне на книгата „Непознатите писма на Райна Попгеоргиева“		
				ОБЩО:	11 7	600

Персонал				
Персонал по вид	2022		2023	
Общо	206+14 ПМС		206+13 ПМС	
Професионален библиотечен персонал*	106		106	
Друг квалифициран персонал	64		64	
Друг персонал	51		50	
*Отчитат се всички библ. длъжности без архив				

Персонал по образование				
С висше образование,	180		179	
от тях:	126		124	
с библиотечна квалификация				
Със средно образование, от тях:	29		27	
с библиотечна квалификация	1		1	
Разпределение на персонала по структура				
Дирекция	4		4	
Направление "Обслужване на потребители"	54		54	
Направление "Опазване на ръкописно-документално наследство"	36		36	
Направление "Информационно осигуряване на библиотечните дейности"	13		13	
Направление "Комплектуване на библиотечни документи"	20		20	
Направление "Библиографска обработка на библиотечни документи"	21		21	

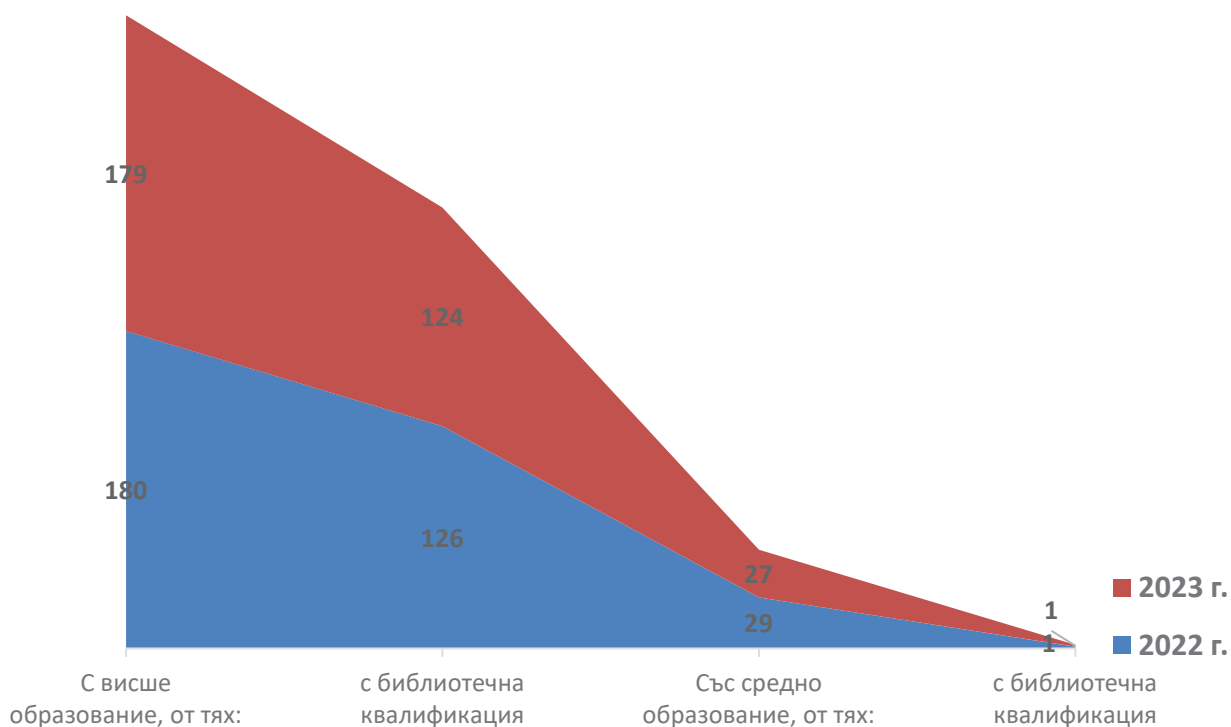
Направление "Национална библиографска агенция"	28		28	
Направление "Административно- финансови дейности "	14		14	
Направление "Стопански дейности"	16		16	
ПМС 66	14		13	
Възрастова структура на персонала				
	жени	мъже	жени	мъже
До 25 години	1	1	1	0
От 26 до 40 години	39	9	40	8
От 41 до 55 години	74	9	69	13
От 56 до 63 години	50	10	44	12
Над 63 години	14	5	17	6
Обучение на персонала				
Брой специалисти, участвали в квалификационни курсове	162		117	
Брой учебни часове	466		600	
Ключови статистически данни към 31.12.2023 г.				

Разпределение на персонала по структура

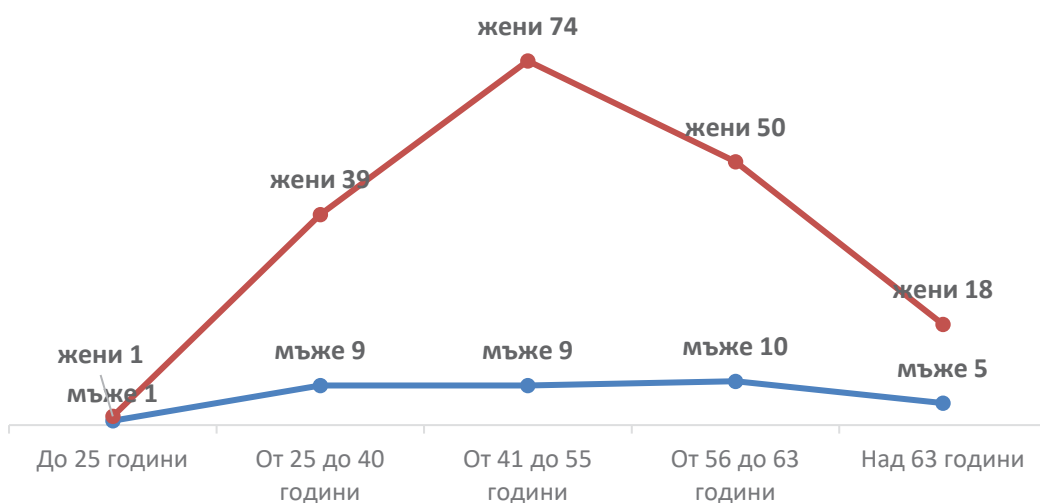
■ 2022 г. ■ 2023 г.

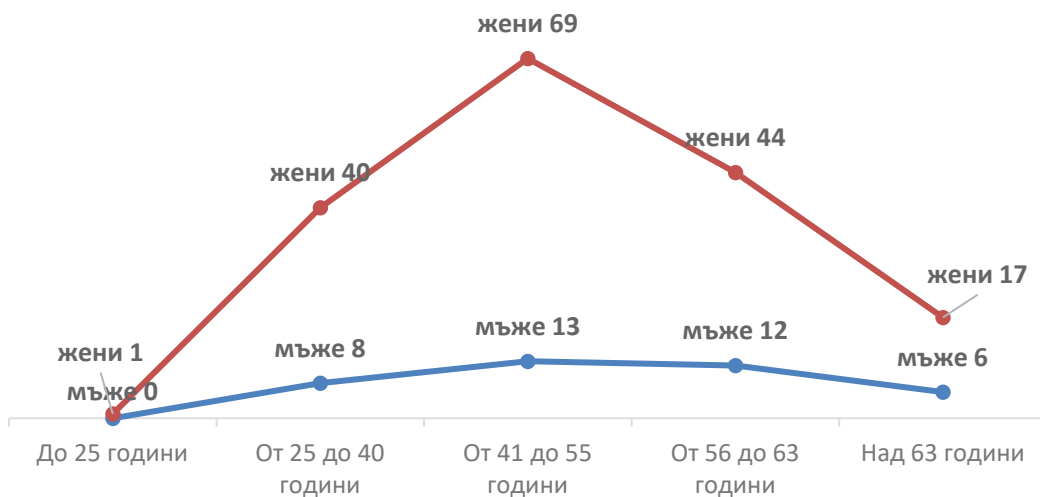
Персонал по образование

Възрастова структура на персонала 2022 г.

Възрастова структура на персонала 2023 г.

6. Командировки в страната и чужбина

	Ръководство (Директор, зам.директори, ръководители направления)	Служители НБКМ	Общо
Командировки в страната	11	50	61
Командировки в чужбина	8	11	19
			Общо: 80

2. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

През 2023 г. Комитетът по условия на труд (КУТ) при Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и отговорника по ЗБУТ ефективно подпомагаха Директора на библиотеката в управлението на дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

1. В съответствие с действащата нормативна уредба по безопасност и здраве на работа, КУТ и отговорникът по ЗБУТ следяха активно за недопускане на нарушения на трудовото законодателство.

2. През отчетната година КУТ провеждаше редовни и извънредни заседания, съгласно утвърдения Правилник за работа, на които предлагаше и разглеждаше мерки за подобряване условията на труд, обсъждаше и взимаше решения по текущите въпроси, свързани със ЗБУТ.

3. Проведе се ежегодно обучение на ръководния персонал по ЗБУТ

4. Бяха проведени следните по-важни мероприятия за подобряване условията на труд и осигуряващи безопасна и здравословна работа. Периодично и по сигнал бяха извършвани проверки за условията на труд по работните места;

- През месец януари комисия, определена със заповед на директора, определи подходящи работни места за хора с намалена работоспособност и заети места по квотен принцип съгласно ЗХУ и в срок до 31 януари 2023 г. бяха уведомени съответните органи.

- Пълният състав служители бяха инструктирани с годишен и периодичен инструктаж на особените звена като бяха напомнени основните рискове при работа, правила при евакуация при пожар или друго бедствие, кратки техники за работна поза и др.

- Текущо през цялата година бяха подменяни дефектиралите осветителни тела с цел подобряване на осветеността, както и където бе необходимо, беше осигурена климатична инсталация за помещенията.

- Бяха осигурени и инсталирани 3 системи за филтриране и алкализиране на питейна вода, които бяха разположени на всеки етаж, достъпни за служители и посетители;

- Беше въведен в експлоатация и втори асансьор, подменена е капандура- на отдел „Реставрация“

- В изпълнение на чл.20 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и чл.4 от Правилата за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа, бяха закупени най-необходимите лекарствени и медицински материали за оказване на първа долекарска помощ;

- Съгласно **Наредба № 7 от 1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване**, бяха проведени измервания на различните фактори на работната среда във всички помещения на НБКМ

- В изпълнение на Наредба № 7 от 15 август 2005 г. за минимални изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия при работа с видеодисплеи, през месец октомври бяха организирани и проведени пълни профилактични прегледи за оценка здравословното състояние на служителите в НБКМ.

5. С цел подобряване и грижа за здравословното състояние на служителите бяха подновени договорите за допълнително доброволно здравно осигуряване и договор за абонамент за спортни занимания на желаещите служители.

3. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

През 2023 г. в изпълнение на дейностите по стопанисване на сградния фонд, текущо се извършваше организиране и осъществяване на цялото техническо обслужване и поддържане на структурните звена с техника, консумативи, инвентар, поддържане на добри хигиенни условия, спазване на основните нормативни актове при експлоатацията и поддръжката на собствеността, осъществяване на контрол на достъпа и охраната, както и други допълнителни дейности, с цел ефективно и ефикасно използване на имуществото и опазването му. През целия отчетен период се изпълняваха дейностите, свързани с редакционно-издателските, печатни и копирни услуги, както и поддържане на административния архив на библиотеката.

Стопанска дейност

През 2023 г. в основната сграда на НБКМ продължиха да се извършват обновителни и ремонтни дейности, с цел подобряване условията на престой и работа на служителите и потребителите на библиотеката:

- Ежедневна проверка за състоянието на сградния фонд в НБКМ и отстраняване на констатираните нередности;
- Отстраняване и дребни ремонти в работни помещения, читални, тоалетни, мивки и др.
- Отстраняване и дребни ремонти в работни помещения, читални, и др. работни помещения.
- Преместване, разчистване и подреждане на работни помещения, складове и коридори.
- Оказване на помощ при отстраняване на течове в книгохранилища, коридори и работни помещения в библиотеката.
- Ремонт на маси, столове и друг инвентар в библиотеката.
- Отстраняване на аварии и проблеми с канализацията на сграда НБКМ.

- Поддръжка и ремонт на фасадното декоративно осветление.
- Периодично измиване на фасадата на НБКМ.
- Периодично измиване местата за почивка при служебните входи.
- Изпиране на пътеките и килими в работните помещения, в читалните зали и в общите части.
- Хигиенизиране на работните помещения, читалните, санитарните помещения и общите части.

- Измиване на прозорците, врати, работни помещения и общи помещения.
- Профилактика и почистване на трафопоста.
- Извършване на дребни ремонти на ел. инсталацията.
- Съдействие при извършването на ремонтни дейности по ел. системата на помещенията в реставрационния център по проект „БГ Наследство“.

- Проверка на всички ел. системи през есенно - зимния и пролетно - летния сезон, касаещи пожарната безопасност в НБКМ, както и изготвянето на протоколи от проверката, инструктаж на длъжностните лица за работа с уреди и системи.

- Ежемесечна проверка за наличността и състоянието на пломбите на пожарогасителите и пожарните кранове, съвместно с фирмата изпълнител на ПИС.

- Ежемесечна профилактика, съвместно с фирмата изпълнител на ПИС.

- Организация и съдействие при извършване на аварийен ремонт и пускане в действие на отоплителната инсталация в библиотеката.

- Преместване и пренареждане на книжен фонд в книгохранилищата на НБКМ.

- Демонтаж, превоз, монтаж, укрепване на стелажи.

- Монтаж на витрини за книги и издания за литературни кътове на различни държави.

- Разглобявяне и предаване на вторични суровини.

- Поддръжка на автомобилния парк.

- Превоз на служители по поставени задачи.

- Преместване на витрини, паравани, стативи и столове за изложби, чествания, представяне на книги и др. мероприятия.

- Пренасяне на кашони и палети за нуждите на книгохранилището.

- Контрол на пропускателния режим, видеонаблюдението, интернета и бариерата в сградния фонд на НБКМ.

- Подновяване на застрахователните полици за сградния фонд и моторните превозни средства.

Дейности по снабдяване и отчитане на канцеларски, хигиенни и др. материали за нуждите на работата на библиотеката

Организация и изпълнение на дейности по получаване, разпределяне и снабдяване на отделните структурни звена в библиотеката с получени материали – бюра, шкафове, столове и компютри. Снабдяване с необходимите за осъществяване на ежедневните дейности на всички направления и отдели в библиотеката, чрез организиране на доставки, закупуване и предоставяне на ползвателите. Своевременно реагиране при спешни доставки за организиране на вътрешни и външни мероприятия,

на които библиотеката е домакин. Предприемане на организационни дейности и създаване на ред за поддържане на сравнително добро ниво на складовото стопанство и отчетността за ползване на материалите и запасите. Осигуряване на всички необходими предпазни средства и дезинфектанти за редовно почистване, хигиенизиране и подобряване на условията за работа на служителите и пребиваващите в библиотеката.

Архивна дейност

През изтеклата 2023 г. бяха извършени следните дейности:

Във връзка с предаване на документите, съставляващи архивния фонд на НБКМ в ЦДА, бяха осъществени срещи с представителя на Държавния архив, отговарящ за НБКМ, на които беше обсъдено оформянето на архивните единици, включени в инвентарен опис за постоянно запазване, както и документите, включени в опис на делата неподлежащи на запазване. Така подготвените и комплектувани описи бяха предадени за съхранение в ЦДА. След одобряването от директора на ЦДА, неценните документи описани в 412 /четиристотин и дванадесет/ папки, бяха прегледани полистно и тези, които съдържаха лични данни, бяха нарязани машинно за предаване за вторични суровини.

Продължи работата по ценността на наличните документи в Учрежденския архив, в резултат на което беше изготвен Акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение, който беше прегледан и приет от Постоянно действащата експертна комисия към НБКМ. Актът беше предаден и одобрен от ЦДА с писмо №РД-36-833/01.06.2023г.

Продължи работата по почистването и подреждането на документите от всички структурни звена от стар архив - стая №8, по направления и вид, със съответния индекс съобразно действащата Номенклатура на делата от 2014г. Приблизително 148 бр. папки.

Обществени поръчки

През 2023 г. са проведени следните процедури за възлагане на обществена поръчка чрез ЦАИС ЕОП, публикувани в Профил на купувача на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на <https://app.eop.bg/buyer/27185>:

- 01928-2023-0001 „Доставка на топлинна енергия за обекти на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, находящи се на територията на гр. София“ – възложена по чл.79, ал.1, т. 3 от ЗОП-договаряне без предварително обявление; срок 24 месеца.

- 01928-2023-0002 „Ремонтни и обновителни дейности на електрическата инсталация на Реставрационен център в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за изпълнение на проект „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие - възложена по чл.20, ал.3, т.1 от ЗОП – чрез обява за събиране на оферти; изпълнена.

- 01928-2023-0003 „Доставка на активна нетна електрическа енергия и избор на координатор на балансираща група на ниво средно и ниско напрежение за обекти на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий “ - възложена по чл.18, ал.1, т.1от ЗОП - открита процедура; срок 24 месеца.

- 01928-2023-0004 „Дизайн, предпечатна подготовка и отпечатване на материали, свързани с участието на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в три инициативи от Национална програма за отбелязване на 80 години от спасяването на българските евреи по време на Втората световна война“ - възложена по чл. 20, ал.3, т.2–чрез обява за събиране на оферти; изпълнена.

- 01928-2023-0005 „Дизайн, предпечат и печат на издания по проект „Единство в различието“, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. по Програма РА14 „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, Резултат 3 "Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми)“ - възложена по чл. 20, ал.3, т.2 от ЗОП–чрез обява за събиране на оферти.

- 01928-2023-0006 „Отпечатване на издания в изпълнение на проект BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“; открита по чл. 20, ал.3, т.2от ЗОП –чрез обява за събиране на оферти; прекратена на основание чл.110, ал.1, т.9 във връзка с чл.195 и чл.193 от ЗОП и Доклад с рег.№ РД-28-1037/20.07.2023 г., от който е видна необходимост от извършване на промени в Техническата спецификация.

- 01928-2023-0007 „Отпечатване на издания в изпълнение на проект BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“ - открита- по чл. 20, ал.3, т.2 от ЗОП – чрез обява за събиране на оферти; изпълнена.

- 01928-2023-0008 „Доставка на компютърна техника, периферия и сървъри, за нуждите на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий, в две обособени позиции: Обособената позиция № 1: "Доставка на компютърна техника и периферия“; Обособена позиция № 2: "Доставка на сървъри“ - открита по чл. 20, ал.3, т.2 от ЗОП – чрез обява за събиране на оферти; прекратена на основание чл.110, ал.1, т.9 във връзка с чл.195 и чл.193 от ЗОП, тъй като всички участници и по двете обособени позиции са отстренени от участие на основание чл.107, т.2, б."а" от ЗОП.

- 01928-2022-0009 „Доставка на компютърна техника, периферия и сървъри, за нуждите на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий, в две обособени позиции: Обособената позиция № 1: „Доставка на компютърна техника и периферия“; Обособена позиция № 2: "Доставка на сървъри“; открита по чл. 20, ал.3, т.2 от ЗОП – чрез обява за събиране на оферти; изпълнена.

4. ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е държавен културен институт с национално значение - второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на културата, на основание Закона за обществените библиотеки от 06.07.2019 г., изменен в ДВ бр.68 от 02.08.2013 г. и ПМС №14 от 31.01.2011 г. за определяне на първостепенния и второстепенните разпоредители с бюджет в Министерство на културата.

Утвърдените със Закона за държавния бюджет за 2023 г. приходи на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ са в размер на 202 000 лв., а на разходите 6 378 924лв.

АНАЛИЗ НА ПРИХОДИТЕ

Общият размер на реализираните приходи към 31.12.2023 г. е 231 915лв., разпределени по параграфи и подпараграфи както следва:

§§ 24-04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция“ –61 505 лв. Това са приходи от продажба услуги на НБКМ и специализирани издания.

§§ 24-05 „Приходи от наеми на имущество“ –182 971лв., при които има изпълнение на бюджетния план в размер на 82.97% от общия размер на реализираните приходи от наеми, което се дължи на добрата политика на управление и събираемост от страна на ръководството на НБКМ. Приходите са на основание сключени договори за предоставяне на имущество под наем на български фирми.

§§ 25 - 01 „Такси за административни услуги и други дейности“ –21 382 лв. –59.39% . Тези такси са събрани на основание утвърден ценоразпис от директора на библиотеката във връзка с ПМС №290/20.10.2011 г. и с ПМС №268/02.10.2015 г. за допълнение на тарифа за таксите. Ценоразписът се актуализира текущо и в него са утвърдени цени на отделните услуги, извършвани от Националната библиотека - за присъждане на издателски идентификатор /код/.

§§ 36 - 19 „Други неданъчни приходи“ - 844лв. Приходът е от предадени вторични суровини.

§§ 37-01 „Внесени ДДС и други данъци върху продажбите“ –41 407лв. внесен дължим ДДС.

§§ 37-02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия /-“ отчетен е 3% данък върху приходите от стопанска дейност в размер на –6 374 лв.

§§ 45 - 01 „Текущи дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми от страната“ - получени дарения в размер на 12 994лв, които в процентно изражение са 5.60% от общо-реализираните приходи.

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ

Към 31.12.2023 г. по отчета за касово изпълнение на бюджета на Националната библиотека "Св. Св. Кирил и Методий" са отчетени разходи в размер на 6 393 782 лв.

§§ 01-01 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения“ - отчетени са 3 350 699 лв. за 206 щатни бройки. НБКМ бележи ръст на получените възнаграждения в размер на 19.8 % спрямо предходната година, който се дължи от една страна на увеличението на бюджета, от друга на доброто финансово управление на средствата, предоставени на НБКМ.

§§ 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“ - изразходваните средства по отчета към 31.12.2023 г. са в размер на 390 525 лв. Отчетени са разходите за плащания на нещатния персонал, нает по трудово правоотношение, на персонала по извънтрудови правоотношения, както и изплатените суми за СБКО и други с характер на възнаграждение -обезщетение на персонала и други плащания и възнаграждения /болнични от работодател/.

§§ 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодател“

Изразходваните средства по отчет към 31.12.2023г. са в размер на 797 894 лв., като са спазени изискванията на нормативното законодателство.

§§ 10-00 „Издръжка“

Разходите за издръжка са в размер на 1 047 097 лв., което представлява 16.37 % от общия размер на разходите. Най-голям относителен дял в параграфа заемат разходите за външни услуги—490 557 или 46.84,0% от разходите за издръжка (обичайни разходи за дейността като телекомуникационни и пощенски услуги, абонамент и поддръжка на софтуер и хардуер, интернет, охрана); разходи за вода, горива и енергия —355 279 лв —33.93 % от разходите за издръжка; разходи за материали в размер на 132 372 лв., изразходвани за закупуване на канцеларски материали, хигиенни материали, консумативи за офис техника и др., които заемат 12.64% от разходите за издръжка; разходи за текущ ремонт на сградния фонд в размер на 23 976 лв., разходи за командировки в страната—3 383 лв и командировки в чужбина- 8 784 лв. Разходи за застраховки—5 525 лв.

Платени държавни данъци и такси за 2023г.са в размер на 23 534лв.

§§ 46-00 „Разходи за членски внос“

Към 31.12.2023г. са изплатени общо 9 010лв. -ISSN,ISMN, ISBN,CENL, IFLA, БАРОК, БИК, БИС

Капиталови разходи за материално-техническата база и ремонти:

През 2023 г. са изразходвани средства в размер на 110 510 лв., както следва:

За 28 320 лв е подменена морално остаряла компютърна техника, за 42 022 лв е придобито оборудване, машини и съоръжения ви придобит стопански инвентар с характер на ДМА за 29 128 лв. Придобити са програмни продукти за 11 040 лв.

ТРАНСФЕРИ - анализ на трансферите

§§ 61-01 Трансфери от МТСП - АХУ, по програма за хора с увреждания 15 600 лв.

§§ 61-09 „Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител“ (+/-) на касовия

отчет със знак /-/ и дебитния оборот на с/ка 7501 "Вътрешни касови трансфери в левове" е /-/ 464 207 лв.

§§ 66-02 „Разчети за извършени плащания в СЕБРА“ (+/-) отразени по кредитния оборот на с/ка 7500 „Разчети за плащания в СЕБРА" –4 871 686лв.

По §§69-00 „Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци“ се прилага системата на безналично централизирано разплащане, като изразходваните трансферни средства по касов отчет към 31.12.2023г. са общо в размер на 1 734 727лв. или както следва:

§§ 69-01 „Трансфери за поети данъци върху доходите на физически лица“ - 333 818лв.

§§ 69-05 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО“ -846 767 лв.

§§ 69-06 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ЗО“ –338 783 лв.

§§ 69-07 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ДЗПО“ - 187 377 лв.

III. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1.

СТАТИСТИЧЕСКА ТАБЛИЦА ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА ПО СТАНДАРТА ЗА БИБЛИОТЕЧНО-ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ ПРЕЗ 2023 Г.

	а) брой записи в библиографските бази данни - от 22 000 до 30 000 броя записи годишно	Общо: 38 057 записи 24987 б. з. в COBIB 12169 к. з. в CONOR 901 к. з. в COSUB
13.2.	Индикатори:	
	а) средното време за обработка на документи в базите данни - <i>от 30 до 50 мин. на документ</i>	30-50 мин.
	б) средното време за аналитична обработка на документите в базите - <i>от 20 до 30 мин. на статия</i>	30 мин.
т. 14.	Достъп	
14.1.	Показатели:	
	а) Регистрирани читатели - <i>до 12000 броя годишно</i>	26 736
	б) Работното време на Национална библиотека — не по-малко от 55 часа седмично;	70,5 ч. седмично зимно работно време; 75 ч. седмично лятно работно време
14.2.	Индикатори	
	а) посещения и процент на виртуални посещения - до 300 000 броя, от които 50 % виртуални посещения	186 393 посещения физически в читалня и онлайн; 851 964 посещения на сайта; 1 038 357 общ брой; 82,04 % виртуални посещения
т. 15.	Използване	
15.1.	Показатели	
	а) ползвани (заети) библиотечни документи, вкл. междубиблиотечно заемане - до 350 000 регистрационни единици годишно;	864 559
15.2.	Индикатори	
	а) процент откази - до 1 % от заетите библиотечни документи;	647 бр.
		0,07%
т. 16.	Дигитализация	
16.1.	Показатели	
	а) дигитализирани копия - от 45 000 до 50 000 брой копия годишно	275 991 общ брой копия
16.2.	Индикатори.	
	а) брой на заглавията на	

	дигитализирани документи на 1000	27 923 дигитализирани заглавия;
	заглавия в определените специални колекции, обекти на книжовното наследство - <i>от 1,3 до 1,5 броя</i>	19,3 броя
т. 17.	Услуги	
17.1.	Показатели	
	а) брой информационни продукти (справки и др.)/библиотечни консултации/ - от 140-160 продукта годишно	7 882 бр.
	б) брой информационни услуги - 8 <i>500 броя годишно;</i>	20 964 бр.
	в) брой информационни единици, в т. ч. и информационните услуги - <i>от 7000 до 8 000 информационни единици;</i>	42 009 бр.
17.2.	Индикатори.	
	а) време за изпълнение на информационна услуга - <i>от 1 до 10 часа за информационна услуга;</i>	1-10 ч.
т. 18.	Опазване	
18.1.	Показатели	
	а) реставриране, консервиране и	18 892 л. 1889 л. годишно от 1 специалист- реставратор
	превенция на библиотечни документи - 1 специалист-реставратор - 1700 листа годишно;	Брой реставратори -11
18.2.	Индикатори.	
	а) процент материали, които се нуждаят от опазване - <i>до 0,3% ежегодно, от определения за опазване фонд;</i>	0,15%
	б) процент на документи, съхранявани в подходящи условия - <i>до 1% от фонда годишно;</i>	0,05%
т. 19.	Управление	
19.1.	Показатели:	
	а) изложби и друга културна дейност - <i>до 60 броя годишно;</i>	198 общо проведени събития

19.2.	Индикатори.	
	а) промотиране на културното наследство -от 10 до 15 мерки (изложби, печатни и електронни издания; представяне в уебсайтове, представяния в медии, кампании и др.)	198 национални и международни събития, изложби, лекции, премиери и конференции, като от тях 13 прояви с международно участие в Библиотеката, от които 7 новооткрити литературни къта на различни държави и нац. библиотеки по света с участие на посолствата им в България; Над 180 представяния в медиите.
	б) предприети мерки, вкл. дигитализиране за запазване на националното наследство	
	- консервиране и реставриране;	Общ брой 489 548
	- усъвършенстване на условията за правилно съхраняване;	Ефективно използване на системата „Аноксия“
	- функциониране на дигитална библиотека и др.	да
	в) национални и международни ангажменти на библиотеката	да
	- участие в международни организации;	IFLA, CENL, CDNL, ISBN, ISMN, ISSN, ISIL

	- участие в национални и международни проекти и програми;	Europeana, COBISS, ISSN Virtua, Globalregister of publishers Национален регистър на издаваните книги в България Норвежки финансов механизъм на Европейското икономическо пространство, Програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“ Програма Еразъм + на ЕС Програма „Творческа Европа“ на ЕС Програма „Помощ за книгата“, Министерство на културата Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ Програма „Осинови книга“ Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Министерство на образованието и науката Програма „Достъпна среда“, Агенция за хората с увреждания Конференцията на европейските национални библиотеки (CENL), Фонд за подкрепа „Скрити истории“
	- двустранно и многостранно международно сътрудничество.	Подписани и в процес на подписване меморандуми и споразумения, откриване на литературни кътове на чуждестранни национални библиотеки
т. 20.	Научна дейност	
20.1.	Показатели:	
	а) научна дейност	
	- до 40 бр. научни изследвания годишно	10 научни изследвания
20.2.	Индикатори:	

	а) брой издадени научни и научно - приложни издания и публикации - <i>от 40 до 50 броя публикации годишно</i>	104 бр.
т. 21.	Издания	
21.1.	Индикатор - до 20 броя издания годишно	Монографии - 9 бр.; Продължаващи издания - 6 бр.
т. 22.	Потенциал за развитие	
22.1.	Индикатори:	
	а) брой на часовете за обучение на персонала - минимум 8 часа, максимум 20 часа на служител годишно;	17 ч.
	б) процент от персонала, ангажиран в националното и международното сътрудничество и в проекти - <i>от 20 до 25%</i> ;	25%
	в) процент от персонала, зает с научна и научно-приложна дейност - <i>до 12 %</i> ;	13%
	г) процент на приходите на библиотеката, получени от услуги - <i>от 55 до 60 %</i> ;	84%
	д) ангажименти и сътрудничество в рамките на националната мрежа - основен ангажимент по смисъла на чл. 42, ал. 1-5 от Закона за обществените библиотеки.	– създава, разпространява и предоставя библиографска информация от национално значение; – изпълнява функциите на централна лаборатория за реставрационни и консервационни дейности; – извършва експертна оценка и контрол върху консервационни проекти; – координира дейността на библиотеките за закрилата на наследството; – осигурява експертна и консултантска помощ по въпросите на закрилата на наследството; – изпълнява функциите на национален информационен център, като отговаря за изработването на сводни описи на ръкописното книжовно и литературно наследство и ретроспективната национална библиография.

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 г.

Библиография на излезлите от печат през 2023 г. публикации

Проекти

1. Единство в различието, финансиран по програма РА 14 „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, Резултат 3 „Подобрена информираност за изкуства и култура на етнически и културни малцинства (фокус върху роми)“, с подкрепата на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г.

2. Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници, проект КП-06-ПН-60/17 от 2021 ФНИ; проект BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.“

3. Културна идентичност на банатските българи и българската католическа книжнина, научен проект, ФНИ Договор № КП-06-Н70/1, 2023 – 2025 г. Базова организация по изпълнението на проекта е Институтът за български език „Проф. Любомир Андрейчин“.

4. Създаване на иновативна среда за достъп до книжовно-документалното наследство, свързано с Христо Ботев в Националната библиотека Св.св. Кирил и Методий. По проект BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, по приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.“ - март-ноември 2023 г. - изследовател.

Защитени през 2023 г. дисертации за образователна и научна степен „доктор“

5. Апостолов, Марчо Митков. Специфика на актьорско-певческия комплекс в музикалния театър на Жак Оффенбах : дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство / Марчо Митков Апостолов. – София : [М. Апостолов], 2023. – 2555 л.

Предложен от Нац. муз. акад. Проф. Панчо Владигеров. Кат. Муз.-сцен. изкуство ; Защитен пред Науч. жури / 28.04.2023.

6. Петрова, Лора Константинова. Реторика на рекламата в съвременната информационна среда : дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, научна специалност Книгознание, библиотекознание и библиография / Лора Константинова Петрова. - София : [Л. Петрова], 2023. - 212 л.

Предложен от Унив. по библиотекознание и информ. технол. Фак. по библиотекознание и култ. наследство. Кат. Общ. комуникации ; Защитен пред Науч. жури / 15.05.2023.

Монографични издания

7. Атанасов, Християн Атанасов. ИКТ [Информационните и комуникационни технологии], дигитализацията и достъпът до архивните документи в България (мисли, практики, надежди) / Стефка Петкова, Християн Атанасов ; науч. ред. Стоян Денчев. - София : За буквите - О писменехъ, 2023. - 353 с.

8. Атанасов, Християн Атанасов. ИКТ [Информационните и комуникационни технологии], дигитализацията и достъпът до архивните документи в България (мисли, практики, надежди) [Електронен ресурс] / Стефка Петкова, Християн Атанасов ; науч. ред. Стоян Денчев. - Текстови данни (1 файл : 353 с.). - София : За буквите - О писменехъ, 2023. - 1 оптичен диск (CD-ROM) (pdf).

9. Библиография на Димитър Стоевски /Динчо Стоев Чолаков/ (1902-1981) / състав. *Евелина Стойнева ... [и др.] ; библиогр. ред. Евелина Стойнева, Юлия Карадачка-Симеонова.* - [София] : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 113 с. Други състав.: *Величка Шардина, Анна Александрова, Красимира Стойнова, Стефка Кърджалийска, Наталия Кистен, Ирина Азарян, Росица Яначкова, Христина Динева, Юлия Карадачка-Симеонова.*

10. Идеен проект „Създаване на иновативна среда за достъп до документално-книжовното наследство, свързано с Христо Ботев в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, към проект № BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“ / състав. *Красимира Александрова.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 72 с. - (Библиотека, ISSN 0861-847X ; год. 30, бр. 6, 2023).

11. Издания от фонда на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ за арменския, еврейския и ромския етнос : тематичен библиографски указател / състав. *Красимира Стойчева Александрова, Ваня Петрова Аврамова, Галена Герова ; библиогр. ред. Силвия Филипова, Яница Ананиева.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2024. - 351 с. ISBN 978-954-523-204-6

12. Методология за разработване на иновативен модел за достъп до книжовно-документално наследство : на базата на изворовия материал, свързан с Христо Ботев в Националната библиотека Св. св. Кирил и Методий / *състав. Красимира Александрова ...* [и др.]. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 66 с. *Други състав.: Бояна Минчева, Ваня Аврамова, Мариана Владимирова.*

ISBN 978-954-523-200-8

13. Насоки за опазване на славянски кирилски ръкописни минеи / *Елисавета Мусакова ...* [и др.]. - София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2023. - 71 с.

Други авт.: Боряна Христова, Цветанка Панчева, Анета Дончева.

14. Национална библиотека Св. св. Кирил и Методий. Български исторически архив. Опис на колекция „Кондики и тефтери“ от фонда на Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / *състав. предг. Милена Тафрова.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 116 с. ISBN 978-954-523-197-1

15. Неофит Рилски, йеромонах. Описание на българския свещен Рилски манастир / от йеромонах Неофит Рилски ; *прев. от църковнослав., предг. Камелия Христова.* - Кюстендилска обл. : Рилска света обител, 2023. - 335 с.

ISBN 978-619-90620-5-0

16. Перли в короната : сборник / *предг. Бояна Минчева ; фотогр. Стефан Рангелов.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 270 с.

ISBN 978-954-523-199-5

17. Райна Княгиня. Непознатите писма на Райна Попгеоргиева : факсимилно издание на документи от фонда на Райна Попгеоргиева - Футекова в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / *състав., предг. Ивета Рашева.* - Варна : Онгъл, 2023. - 112 с.

ISBN 978-619-258-033-9

18. София-Скопие: културна динамика на градските пространства : [научна конференция, 20-21 ноември 2023 г., София] / *състав. Мария Яниславова ...* [и др.]. - София : Ерове, 2023. - 370 с.

Други състав.: Стамен Кънев, Боржидар Първанов, Надежда Иванова.

ISBN 978-619-7736-60-1

19. Стихопади: антология, посветена на 145-годишнината на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / *състав. Красимира Александрова, Яница Радева.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - 231 с. ISBN 978-954-523-192-6

20. ISO 15511:2019. Информация и документация. Международен стандартен идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) / прев. от англ. ез. Радослава Стефанова. - 2023. - 15 с.

Статии, студии, излезли от печат през 2023 г.

Аврамова, Ваня Петрова. COBISS дни в България / Ваня Аврамова, *Даниела Василева*. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 4 (2023), с. 5–9.

Александрова, Красимира Стойчева. Библиофилско издание на Аджарското евангелие от 1652 г. на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ [Електронен ресурс] / Красимира Александрова. - В: Образование, научни изследвания и иновации. - ISSN 2815-4630. - Год. 1, кн. 1 (2023), 1 онлайн ресурс (с. 7-14). Достъпен на: <https://e-journal.unibit.bg/images//Journal.pdf> (прегледан 23.02.2024).

Александрова, Красимира Стойчева. Интердисциплинарен подход за достъп до книжовно-документалното наследство на Христо Ботев в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Красимира Александрова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 5-12.

Александрова, Красимира Стойчева. Националната библиотека - памет на българщината / Красимира Александрова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 5-6.

Александрова, Красимира Стойчева. Нашата цивилизация се крепи на основите на библиотеките и знанието, което те съхраняват и разпространяват : интервю / Красимира Александрова ; разговора води Светла Струмина. - В: *Учителско дело*. - Год. 128, бр. 21 (29.05. 2023), с. 8. ISSN 0205-1354

Александрова, Красимира Стойчева. Предизвикателства на динамичната информационна среда: съвременно библиотечно-информационно обслужване в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Мая Димитрова. - В: *Библиотеки, медии, социална среда - практики и резултати : доклади от XXXII Национална конференция на ББИА, Шумен, 7 - 8 юли 2022 г. - София : Бълг. библ.-информ. асоц., 2023. - ISBN 978-954-9837-36-0. - С. 9-11.*

Александрова, Красимира Стойчева. Фототипните издания на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (2020-2023): цели, задачи и перспективи / Красимира Александрова, Ваня Аврамова, Яница Радева. - В: *Издател*. - ISSN 1310-4624. - Год. 25, кн. 1 (2023), с. 47-53.

Али, Севдийе Феим. Османотурски документи за Ботевата чета / Севдие Али, *Бояна Минчева*. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 26-37.

Али, Севдийе Феим. Препис на ферман от 1861 г. / Севдие Али. – В: *Перли в короната*. -София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 152-155.

Али, Севдийе Феим. Султански ферман за фабриката на Добри Желязков / Севдие Али. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 176-179.

Ангелова, Габриела Петрова. За описването на славянската кирилска печатна сбирка в библиотеката на Рилския манастир / Габриела Ангелова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 5 (2023), с. 26-36.

Ангелова, Габриела Петрова. Личната библиотека на Стилиян Чилингиров в Националния литературен музей : историко-социални и тематични аспекти на колекцията / Габриела Ангелова. - В: *За род и чест : 140 години от рождението на Стилиян Чилингиров (1881-1962)*. - София : Нац. лит. музей, 2023. - ISBN: 978-619-7398-05-2. - С. 15-50.

Ангелова, Габриела Петрова. Обучение като на игра – геймификация в библиотеките и библиотечно-информационното образование / Гергана Янчева, Габриела Ангелова. - В: *[Единадесети] XI национален семинар с международно участие на тема Интелектуалната собственост и академичната етика в университетите, 26 април 2023 г., София*. - София : За буквите – О писменехъ. - ISBN 978-619-185-546-9. - С.

Ангелова, Габриела Петрова. Пенчо Радов, или още няколко шрихи в образа на българския възрожденски пътуващ книжар / Васил Загорев, Габриела Ангелова. – В: *История*. - ISSN 0861-3710. - Год. 31, No 1 (2023), с. 19-35.

Ангелова, Габриела Петрова. Пенчо Радов, или още няколко шрихи в образа на българския възрожденски пътуващ книжар [Електронен ресурс] / Васил Загорев, Габриела Ангелова. - В: *История*. ISSN 0861-3710. - Год. 31, No 1 (2023), 1 онлайн ресурс (с. 19-35). Досъпен на: <https://vocedu.azbuki.bg/uncategorized/pencho-radov-ili-oshhe-nyakolko-shhrihi-v-obraza-na-balgarskiya-vazrozhdenski-patuvashh-knizhar/> (прегледан 22.02.2024).

Ангелова, Габриела Петрова. “Poteka od Sve ti Calvario” – по следите на една библиографска находка от старопечатната колекция на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Габриела Ангелова, Пламена Златкова. – В: *Издател*. - ISSN 1310-4624. - Год. 25, кн. 1 (2023), с. 5-19.

Антов, Пламен. Разговор за фрагмента с Пламен Антов и Поли Муканова / *взела интервюто Яница Радева ; снимки Стефан Рангелов.* - В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 2 (2023), с. 36–423.

Атанасов, Християн Атанасов. Библиотеката съхранява най-голямата колекция с дневници на османските съдии / Християн Атанасов. – В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 138–139.

Атанасов, Християн Атанасов. Да дигитализираме наследството на Ориента : постижения и перспективи пред цифровизирането на Османския архив в София / Християн Атанасов. - В: *Известия на държавните архиви.* - ISSN 0323-9780. - Кн. 122 (2021, отпеч. 2023), с. 101–111.

Атанасов, Християн Атанасов. Няколко нови източника за приходите на „общополезните“ каси в османска Североизточна България / Християн Атанасов. – В: *Регионалните изследвания : извори, методи, перспективи* / ред. кол. Иван Русев ... [и др.]. - Ямбол: Тендрил, 2023. - ISBN 978-619-92218-2-2. - С. 149–173.

Атанасов, Християн Атанасов. Отношението към лихварите и лихвата в османска България през XIX век : православната перспектива / Християн Атанасов. - В: *Известия на Центъра за стопанско-исторически изследвания.* - ISSN 2534-9244. - Т. 8 (2023), с. 45–59.

Атанасов, Християн Атанасов. Османската статистика - безценен извор на знание / Християн Атанасов. – В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 198–199.

Атанасов, Християн Атанасов. Османските архиви проговориха и за Раковски / Християн Атанасов. – В: *Българско Възраждане - идеи, личности, събития : годишник на Общобългарски комитет и фондация Васил Левски.* - ISSN 1313-938X. - Том 18 (2023), с. 329–332.

Атанасов, Християн Атанасов. Османските документи и финансовата история / Християн Атанасов. – В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 174–175.

Атанасов, Християн Атанасов. Протокол на съдебната комисия, осъдила Васил Левски / Християн Атанасов. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 134–137.

Атанасов, Християн Атанасов. Първият османски печатар с прошение до султана / Християн

Атанасов. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 20-21.

Атанасов, Християн Атанасов. Султански диплом за назначение на Антим I за български екзарх / Християн Атанасов. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 156–157.

Атанасов, Християн Атанасов. Съкровищници за родовата памет / Християн Атанасов. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 180-183.

Атанасов, Християн Атанасов. 120 години България – САЩ : някои бележки за дипломатическите взаимоотношения и споделените ценности / Стоян Денчев, Християн Атанасов. – В: *Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век* : сборник с научни доклади от XXI национална научна конференция с международно участие 1 ноември 2023 г. - ISSN 2683-0094. - Т. 21 (2023), с. 418–428.

Библиография на публикациите от и за Константин Гълъбов / състав. Величка Шардина ... [и др.]. - В: Проф. д-р Константин Гълъбов и българската германистика : сборник по случай 130 години от рождението на проф. д-р Константин Гълъбов / състав., предг. Лилия Бурова... [и др.]; отг. ред. Лилия Бурова. - София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2023. - ISBN 978-954-07-5805-3. - С. 31-96. Други състав.: Евелина Стойнева, Ирина Азарян, Красимира Стойнова, Надя Петрова, Наталия Кистен, Стефка Кърджалийска, Юлия Карадачка.

Боянова, Емилия Игнатова. Музика, долетяла отдалеч / Емилия Боянова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 266-268.

Боянова, Емилия Игнатова. Музика и танц, или Негово Величество Театърът / Емилия Боянова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 258-261.

Боянова, Емилия Игнатова. Роженският събор – омайващата музика на Родоп планина / Емилия Боянова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 254-257.

Бранкова, Мария Симеонова. Екслибрисите в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Мария Бранкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 248-251.

Бранкова, Мария Симеонова. Лунни глобуси / Мария Бранкова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 124-126.

Бранкова, Мария Симеонова. Нетрадиционни грамофонни записи в отдел „Специални колекции“ / Мария Бранкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 262-265.

Бранкова, Мария Симеонова. Спомен за Константин Михайлов –Стоян – един от основоположниците на оперното дело в България / Мария Бранкова, *Емилия Боянова*. – В: *Библиотека*. – ISSN 0861-847X. – Год. 30, бр. 2 (2023), с. 90-93.

Бранкова, Мария Симеонова. Цветя от Светите места / Мария Бранкова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 114-115.

Величков, Петър. Показалци на статиите и на авторите в „Библиотека“ през 2023 г. / състав. Петър Величков. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 65-71.

Граматикова, Невена, Маргаритова, Р. Алевийско-бекташийските ритуални песни и танци от България във виртуален тур. – В: Сборник Есенни четения Сборяново 2022: От находката до витрината. Том 14. Исторически музей – Исперих, Издателство „Фабер“, 2023, с. 57–87.

Граматикова, Невена Йосифова. Астрономията в Османската империя / Невена Граматикова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 190-197.

Граматикова, Невена Йосифова. Вечността на времето / Невена Граматикова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 200-201.

Граматикова, Невена Йосифова. Йоаким Груев и неговите съчинения, свързани с османския език и история / Невена Граматикова. - В: *Груев, Йоаким. Йоаким Груев и неговият принос в изучаването на османотурски език и история през Възраждането*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-194-0. - С. 5-34.

Граматикова, Невена Йосифова. Медицината в Османската империя / Невена Граматикова, *Яна Георгиева*. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 206-213.

Граматикова, Невена Йосифова. Новооткрити свидетелства за книжовно-литературна

дейност, свързана с теккето Аязълъ Баба при село Оброчище (Текето) в района на Балчик / Невена Граматикова. – В: *[Седемдесет]* 70 години специалност „Тюркология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ : научна конференция с международно участие, 7-8 октомври 2022, София / състав. Ирина Саръиванова, Милена Йорданова. - София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“. - ISBN: 978-954-07-5627-1. - С. 250–271.

Граматикова, Невена Йосифова. Османски пътешественици и географи от XVII в. / Невена Граматикова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 106–113.

Граматикова, Невена Йосифова. Ибрахим Печеви и неговото съчинение „Корона на историите“ / Невена Граматикова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 76–81.

Динева, Христина Недялкова. Практически изследвания при идентификацията и автентификацията на периодично издание – списание за занимателна наука „По света“ – 1928–1930 г., на издателство „Ив.Коюмджиев“ / Христина Динева.- В: *Идентификация и автентикация на движими и недвижими културни ценности [Електронен ресурс]: сборник доклади по експертиза на културни ценности*. Т. 1 / състав. Димитър Иванов, Росица Манова.- Текстови данни (1 файл : 159 с.).- София : За буквите - О писменехъ, 2023. - ISBN 978-619-185-586-5.- 1 оптичен диск (CD-ROM) (pdf) (с. 91-108).

За безсмъртието на духовната красота / Марияна Матова ... [и др.] . – Други авт.: Любов Йовинска, Ангел Георгиев, Иван Попов, Ангел Пандулис. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 23 (2023), с. 42–63.

Иванов, Руслан Богомилов. Документалното наследство на Христо Ботев в Български исторически архив на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Руслан Иванов, Марина Яниславова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 23-25.

Иванов, Явор Николаев. Незабравеният свети Пимен Зографски / Явор Иванов. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 63–70.

Иванова, Ели. Представяне на фототипно издание по повод 170-годишнината от рождението на Константин Стоилов / Ели Иванова ; снимки Стефан Рангелов. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 5 (2023), с. 23-25.

Кавалджиева, Нора Тодорова. Памет за Александър Стамборийски / Нора Кавалджиева. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 162-165.

Кавалджиева, Нора Тодорова. Спомен за проф. Марин Дринов / Нора Кавалджиева. – В:

Перли в короната. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 158-161.

Касабов, Александър Илиев. Костюмът на Борис Христов / Александър Касабов. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 252-253.

Кирилова, Росица Кръстева. Първи превод на Новия завет на новобългарски език / Росица Кирилова. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 12-13.

Кирилова, Росица Кръстева. Различното издание - металната книга “L’Anguria Litica” / Росица Кирилова. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 30-31.

Кирилова, Росица Кръстева. Ценно първопечатно издание във фонда на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Росица Кирилова. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 10-11.

Кирилова, Росица Кръстева. „Часословец“ - рядък образец южнославянското кирилско книгопечатане / Росица Кирилова. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 14-15.

Маркова, Йоанна Стоянова. Георги Стойков Раковски и литографията „Сънят на българските народни дейци за освобождението на България през 1854 г.“ / Йоанна Маркова. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 2204-229.

Минчева, Бояна Стефанова. Великолепният век през погледа на пътешественика / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 70-75.

Минчева, Бояна Стефанова. Гемите на Орлеанския херцог / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 234-235.

Минчева, Бояна Стефанова. Диамант в короната / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 92-95.

Минчева, Бояна Стефанова. Иновативен модел за достъп до книжовно-документалното

наследство - идейна концепция и аспекти на методологията / Бояна Минчева. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 58-63.

Минчева, Бояна Стефанова. „Книга системата или състояние мухаммеданския религии...” н Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ - истории, разказани в белите полета / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 82-91.

Минчева, Бояна Стефанова. Книги във вериги / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 16-19.

Минчева, Бояна Стефанова. Миниатюрни издания / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 22-25.

Минчева, Бояна Стефанова. Перли в короната : предговор / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 7-8.

Минчева, Бояна Стефанова. Плагиатство в услуга на медицината - атласът по анатомия на д-р Уилям Купър от 1698 г. / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 202-205.

Минчева, Бояна Стефанова. Публицистика, сатира, поезия и преводни творби на Христо Ботев в българската възрожденска книжнина като част от книжовно-документалното му наследство / Бояна Минчева. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 38-45.

Минчева, Бояна Стефанова. Трети ръкопис от колекциите на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий” е включен в регистъра „Паметта на света“ на ЮНЕСКО / Бояна Минчева. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 5 (2023), с. 8-10.

Минчева, Бояна Стефанова. „Elephantographia curiosa”, или Всичко за слона от митологията до науката / Бояна Минчева. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 96-101.

Мусакова, Елисавета Владимировна. За връзката на две четириевангелия с Врачанския и други книжовни кръгове / Елисавета Мусакова. – В: *Сборник в памет на проф. д. изк. Елена Попова*. - В. Търново : Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-619-208-342-7. - С. 105–135.

Мусакова, Елисавета Владимировна. Луксът на орнамента / Елисавета Мусакова. - В: *Перли*

в короната. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 220–223.

Мусакова, Елисавета Владимирова. Още един фрагмент от Жеравненския постен и цветен триод / Елисавета Мусакова. – В: *Старобългарска литература*. - ISSN 0204-868X. - No 67–68 (2023), с. 154–167.

Мусакова, Елисавета Владимирова. Песнивецът на цар Йоан Александър – хипотези за неговата история [Електронен ресурс] / Елисавета Мусакова. – В: *Bulgaria Mediaevalis*. - ISSN 1314-2941. - Vol. 12, No 1 (2021), 1 онлайн ресурс (с. 33–42). Достъпен на: <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=1331>, публ. 2023 (прегледан 23.02.2024).

Мусакова, Елисавета Владимирова. Фототипно издание на Аджарското четириевангелие / Елисавета Мусакова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 21–23.

Пъкова, Калина Делчева. Картата на Балканския полуостров от Пиер М. Лапи / Калина Пъкова, Магдалена Санадинова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 116-119.

Пъкова, Калина Делева. Когато казвахме „Честита Коледа!“ и „Весела Нова година!“ с пощенска картичка / Калина Пъкова, Магдалена Санадинова, Мария Бранкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 242-247.

Пъкова, Калина Делева. Офортите на Рембранд / Калина Пъкова, Магдалена Санадинова, Мария Бранкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 238-241.

Пъкова, Калина Делчева. Пътуване с барон дьо Форбен / Калина Пъкова, Магдалена Санадинова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 102-105.

Пъкова, Калина Делчева. Щампи с образа на св. Иван Рилски Чудотворец във фондовете на Националната библиотека / Калина Пъкова, Магдалена Санадинова, Мария Бранкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 230-233.

Радева, Яница Радева. Женска проза от Турция – рецензия с презареждане на почита. – В: *Небет тепе*, 2023, бр. 19, с. 77 – 79.

Радева, Яница Радева. Живот в дати / Яница Радева. - В: *Груев, Йоаким. Йоаким Груев и неговият принос в изучаването на османотурски език и история през Възраждането.* - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-194-0. - С. 35-39.

Радева, Яница Радева. Изданията на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ през 2022 г. – В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 123–125.

Радева, Яница Радева. Литературно четене и представяне на антологията „Стихопади“, издание по повод 145-ата годишнина на Националната библиотека / Яница Радева. - В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 5 (2023), с. 5–7.

Радева, Яница Радева. Националната библиотека посрещна „Призраци в библиотеката” и „Чудесата на хартиеното ветрило“ / Яница Радева ; снимки *Стефан Рангелов.* - В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 51–62.

Радева, Яница Радева. Покана за празник / Яница Радева. – В: *Стихопади* : антология, посветена на 145-годишнината на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-192-6. - С. 5–10.

Радева, Яница Радева. Представяне на „Слънцестоения над Черната река“ от Калоян Праматаров / Яница Радева ; снимка *Стефан Рангелов.* - В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 3 (2023), с. 92–96.

Радева, Яница Радева. С почит към поета и за битието му в Народната библиотека / Яница Радева. – В: *Библиотека.* - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 2 (2023), с. 94–97.

Радева, Яница Радева. С почит към поета и за битието му в Народната библиотека / Яница Радева. – В: *Яворов, Пейо Крачолов. Стихотворения.* - София: Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-193-3. - С. 5–11.

Радева, Яница Радева. Светло чувство, пристан и омиротворение / Яница Радева. - В: *Юрчевич, Петя Илиева. Всяка вечер точно в седем.* - София : Моята кн., 2023. - ISBN 978-619-92381-1-0. - С. 5-6.

Радева, Яница Радева. Кирил Топалов и дебютът „Бягай... обичам те“: от рецепцията към редакциите / Яница Радева. – В: *Хоризонти на словото* : сборник в честа на 80-годишнината на проф. Кирил Топалов / състав. Николай Чернокожев ... [и др.]. - София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2023. - ISBN 978-954-07-5800-8. - С. 46–51.

Рахилова, Виктория. Фондове и колекции в Национална библиотека „Св. св. Кирил и

Методий”, съдържащи сведения за живота и делото на Христо Ботев [Електронен ресурс] / Виктория Рахилова, Бояна Минчева. - В: *Анамнеза* : исторически портал. - ISSN 1312-9295. - Год. 18, кн. 2 (2023), 1 онлайн ресурс. Достъпен на: <http://www.anamnesis.info/node/17> (прегледан 23.02.2024).

Рахилова, Виктория. Да бъдеш довереник на Стефанаки бей : по примера на Гаврил Кръстевич и Константин Мусурус / Виктория Рахилова. – В: *Биографични очерци*. Т. 2 / състав. Пламен Митев. - София : Унив. изд. „Св. Климент Охридски“, 2023. - ISBN 978-954-07-5761-2. - С. 46–79.

Рахилова, Виктория. Фондове и колекции в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, съдържащи информация за живота и делото на Христо Ботев. Фонд № 5 „Кирияк Цанков” / Виктория Рахилова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 46–52.

Рашева, Ивета Кирилова. 200 години от рождението на Кръстьо Пишурка - един от първите библиотекари на Българското възраждане / Ивета Рашева. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 4 (2023), с. 48–55.

Рашева, Ивета Кирилова. За една късна и неизвестна поема за Паисий Хилендарски от Михаил Ковачев (1962 г.) [Електронен ресурс] / Ивета Рашева. - В: *Етнос и култура: между локуса и универсума* : годишник на Асоциация Онгъл. - ISSN 1311-493X. - Год. 16, т. 22 (2023), 1 онлайн ресурс (с. 45-50). Достъпен на: [https://eprints.nbu.bg/id/eprint/4868/3/Ongal_Annual_22_2023_Dimitrov_Manova%20\(1\).pdf](https://eprints.nbu.bg/id/eprint/4868/3/Ongal_Annual_22_2023_Dimitrov_Manova%20(1).pdf) (прегледан 23.02.2024).

Рашева, Ивета Кирилова. От селищната към „античната“ легенда за принцеса Антола и творецът Н. Кънев [Електронен ресурс] / Ивета Рашева. - В: *Преславска книжовна школа*. - ISSN 2603-4530. - Т. 22 (2023), 1 онлайн ресурс (с. 496-503). Достъпен на: <https://drive.google.com/file/d/1LGwUJw10Ci5hkuM4K8kTCRsgJhr6P-LA/view> (прегледан 23.02.2024).

Рашева, Ивета Кирилова. Отново за „Върви, народе възродени...” / Ивета Рашева. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 3 (2023), с. 64–67.

Рашева, Ивета Кирилова. Кръстьо Пишурка - един от първите библиотекари на Българското възраждане / Ивета Рашева. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 140-147.

Румян, Еди Мардик. „Бих желал да напиша роман“ : интервю / разговора води Яница Радева ; снимка Стефан Рангелов. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 4 (2023), с. 45–47.

Савова, Дора Иванова. Емануил Васкидович като автор на първия проектоустав на

училището и общината в град Свищов / Дора Савова. - В: *Революции и еволюции* – политически, икономически, технологични, културни и социални измерения на „прогреса“ : сборник с доклади от научна конференция Плевенски исторически четения, 11 - 12 ноември 2022, Плевен / състав. Димитър Петров, Христо Беров. - Плевен : Медиатех, 2023. - ISBN 978-619-91027-1-8. - С. 104–112.

Стефанова, Мария. Националната библиотека на Нигерия гостува на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Мария Стефанова. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 23 (2023), с. 31–34.

Стефанова, Мария. Устойчиво развитие и зелено бъдеще за европейските библиотеки : Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ участва в годишната среща на Конференцията на европейските национални библиотеки / Мария Стефанова. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 4 (2023), с. 10–13.

Стоилова, Анка. Детайлите, които казват много... / Анка Стоилова. В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 36–37.

Стоилова, Анка Димитрова. Ранен препис от „Превъзходна книга за имената“ на Абу Фадл ал-Майдани / Анка Стоилова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 188-189.

Стойнева, Евелина Данаилова. Нови справочници в НБКМ / състав. Евелина Стойнева. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 1 (2023), с. 116-122.

Тафрова, Милена Илиева. Васил Левски в огледалото на неговото документално наследство / Милена Тафрова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 128-133.

Тафрова, Милена Илиева. Почит към Андрей Ляпчев / Милена Тафрова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 166-168.

Тафрова, Милена Илиева. Премеждията на войводата. Едно малко известно писмо от Георги Бенковски във фонда на Български исторически архив при Националната библиотека” / Милена Тафрова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 148-151.

Тафрова, Милена Илиева. Първото търговско-промишлено изложение в Пловдив / Милена

Тафрова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 184-186.

Узунова, Елена Георгиева. Арменско четириевангелие от 966 г. / Елена Узунова. В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 34-36.

Узунова, Елена. Георгиева. Бориловият синодик от XIVв. / Елена Узунова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 56-59.

Узунова, Елена Георгиева. Найден Геров и Осоговският манастир „Св. Йоаким Осоговски - Сарандапор“/ Елена Узунова. - В: Найден *Геров* и духовните измерения на Българското възрождане : сборник с материали от национална научна конференция, посветена на 200 години от рождението на Найден Геров, Копривщица, 23 - 24 февруари 2023 г. / състав. Антоанета Кирилова ; ред. Славка Керемидчиева, Антоанета Кирилова. - София : [Ефект адвъртайзинг], 2023. - ISBN 978-619-91933-2-7. - С. 97-102.

Узунова, Елена Георгиева. Енински апостол / Елена Узунова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 38-39.

Узунова, Елена Георгиева. Жеравненският триод / Елена Узунова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 40-43.

Узунова, Елена Георгиева. Пръвославовият сборник от средата на XIV в. / Елена Узунова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 52-55.

Узунова, Елена Георгиева. 110-годишнина на Ориенталския отдел на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. - В: *Годишник* на Висшия ислямски институт. - ISSN 1313-8839. - Бр. 8 (2022, отпеч. 2023), с. 246-248.

Узунова, Елена Георгиева. Хронограф от 1627 г. (Книга глаголемая хронограф, Летописец избранно вкратце) / Елена Узунова. – В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий”, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 170-173.

Узунова, Елена Георгиева. Щрихи към ранната история на средногорския превод на *Съкровище* от Дамаскин Студит : нов поглед към ръкопис *НБКМ 432* / Елена Узунова, Олга М. Младенова, Нона Петкова. - В: *Старобългаристика*. - ISSN 0204-4021. - Год. 47, No 1 (2023), с. 41-80.

Филипова, Силвия Трендафилова. За изкуствоведа Татяна Вучева и нейната библиография / Силвия Филипова. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 2 (2023), с. 98–99.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Атласите на д-р Петър Берон (и Николай Павлович) / Камелия Христова-Йорданова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 120-123.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Гръцки лекарственик от XVIII в. / Камелия Христова-Йорданова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 214-217.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Добрейшовото четириевангелие / Камелия Христова-Йорданова, *Мария Янкова*. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 44-47.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Драготин миней и япостол от края на XII - началото на XIII в. / Камелия Христова-Йорданова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 48-51.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Духовни образи / Камелия Христова-Йорданова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 62-65.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Предговор / Камелия Христова. - В: *Неофит Рилски, йеромонах. Описание на българския свещен Рилски манастир / от йеромонах Неофит Рилски*. - Кюстенедилска обл. : Рилска света обител, 2023. - ISBN 978-619-90620-5-0. - С. 11-21.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Сборник, изписан от поп Пунчо ог с. Мокреш през 1796 г. / Камелия Христова-Йорданова, *Йоанна Маркова*. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 66-68.

Христова-Йорданова, Камелия Генкова. Хърватски глаголически молитвеник от началото на XVII в. / Камелия Христова-Йорданова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 60-61.

Шардина, Величка Георгиева. Библиографски справки / състав. Величка Шардина. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 2 (2023), с. 103–111.

Шардина, Величка Георгиева. Библиографски справки / състав. Величка Шардина. – В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 5 (2023), с. 103–106.

Яначкова, Росица Венелинова. Библиография и дигитализирана история в едно / Росица Яначкова, *Юлия Карадачка-Симеонова*. - В: *Библиотека*. - ISSN 0861-847X. - Год. 30, бр. 6 (2023), с. 53-57.

Яниславова, Марина. Визуална памет за Охрид в Сбирката „Портрети и снимки“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ / Марина Яниславова. – В: *София-Скопие: културна динамика на градските пространства / състав. Стамен Кънев ... [и др.]*. - София : Ерове, 2023. - ISBN 978-619-7736-60-1. - С. 14-29.

Янкова, Мария. „И пак видяхме светлите звезди...“ / Мария Янкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 26-29.

Янкова, Мария. Картинен разказ за българския живот / Мария Янкова. - В: *Перли в короната*. - София : Нац. библ. „Св. св. Кирил и Методий“, 2023. - ISBN 978-954-523-199-5. - С. 236-237.

Aleksandrova, Krasimira Stojčeva. Methods for presenting book and documentary heritage in the digitization practice of the “St. st. Cyril and Methodius” National Library / Krasimira Alexandrova. - В: *Съвременни измерения на европейското образователно и научно пространство*. - ISSN 2367-7988. - Т. 11 (2023), с. 131–136.

Atanasov, Hristijan Atanasov. The collections of the Oriental Department at the National Library of Bulgaria : current status and prospects / Hristijan Atanasov. – В: *[Third] III. International Ottoman Traces Symposium, November 23-24, 2023 : proceedings*. В. 3. - Edirne : Trakya Üniversitesi, 2023. - ISBN 978-975-374-365-5. - С. 11–20.

Atanasov, Hristijan Atanasov. Notes on the Demography, Economy and Financial Institutions of Lovech in the 1860s and 1870s. / Hristijan Atanasov. – В: *Съвременни измерения на европейското образователно и научно пространство*. - ISSN 2367-7988. - Т. 11 (2023), с. 137–148.

Участия в национални и международни форуми

Участия в национални форуми

Александрова, Красимира Стойчева. Палимпсестите - проблеми на идентификацията, методология на проучването, съвременни методи за изследване : доклад / Красимира Александрова, *Бояна Минчева, Габриела Ангелова*. - В: *Семинар Интердисциплинарни методи и средства за изследване на ръкописни паметници*, 14-15 ноември, 2023 г., УНИБИТ, София.

Али, Севдийе Феим. Османотурски документи за Ботевата чета : доклад с презентация / Севдийе Али. - В: *Кръгла маса на тема Книжовно-документалното наследство на Христо Ботев*, Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, София, 25 октомври 2023 г.

Атанасов, Християн. Една богата мюсюлманка от края на XVIII век: наследственият опис на софиянката Фатима, дъщеря на Селим : доклад с презентация : Християн Атанасов. - В: *Национална научна конференция на тема Четения в памет на проф. д.и.н. Цветана Георгиева: история и антропология*, София, 26–28 октомври 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. За демографията, икономиката и финансовите институции на град Ловеч през 60-те и 70-те години на XIX век : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Научна конференция Архивите и бъдещето : четения по архивистика в Университета по библиотекознание и информационни технологии*, София, 9 юни 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. Колекциите на отдел „Ориенталски сбирки“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : състояние и перспективи : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Национален научен семинар на тема Архиви и история: с лице към бъдещето*, София, 18 октомври 2023.

Атанасов, Християн Атанасов. Началото на държавния кооперативизъм в земеделското кредитиране? Някои нови източници за земеделските каси и тяхното анализиране : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Дискусионен колоквиум Регионалните изследвания – нови методи и перспективи за създаване на музейни продукти*, Силистра, 27-29 април 2023 г.

Атанасов, Християн. Нови източници за земеделските каси и тяхното анализиране. Може ли да говорим за началото на държавния кооперативизъм в земеделското кредитиране? : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Научна конференция Регионалните изследвания – извори, методи, перспективи*, Добрич, 6-8 юли 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. Прилично ли ест иноком да сме сребролюбци...? И на файда да даеме гроши? Отношението към лихварите и лихвата в османска България (XVII–XIX век) : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Годишна конференция на Центъра за стопанско-исторически изследвания на тема Фактори на икономическия растеж в историческа перспектива*, Велико Търново, 29 – 30 септември 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. Руско-турската война (1877–1878 г.) на страниците на българската преса в Османската империя: доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Конференция Човекът и войната*, Нов български университет, 19–20 януари 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. 120 г. България – САЩ : доклад с презентация / Християн Атанасов. - В: *Кръгла маса 120 години от установяване на дипломатически отношения между Република България и Съединените Американски щати*, Университет по библиотекознание и информационни технологии, София, България, 3 юли 2023 г.

Атанасов, Християн Атанасов. 120 години България – САЩ : някои бележки за дипломатическите взаимоотношения и споделените ценности : доклад с презентация / Християн Атанасов, Стоян Денчев. - В: *[Двадесет и първа] XXI национална научна конференция с международно участие Общество на знанието и хуманизмът*, Университет по библиотекознание и информационни технологии, София, 1 ноември 2023 г.

Богданова, Ивайла Владимирова. Постигнати резултати в Реставрационния център на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ : презентация / Ивайла Богданова. - В:

Заклучителното събитие по проект BG05M2OP001-1.001-0001 Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“.

Граматицова, Невена Йосифова. Личната ръкописна книжна колекция на видинския османски първенец Идрис паша : доклад с презентация / Невена Граматицова. - В: *Интердисциплинарна* научна конференция Белетристиката в архивите: подборът на факти и документи в научното изследване, организирана от Българско общество за проучване на XVIII век, Софийски Св. Климент Охридски, София, 27 март 2023 г.

Граматицова, Невена. Още за ръкописната колекция на един мюсюлмански религиозно-мистичен център във Видин. - Доклад с презентация на Международна научна конференция „Модернизационни тенденции в стопанския и културен живот във Видинско и Тимошко (XVIII–XX век)“, Видин, 28–29 септември 2023 г.

Граматицова, Невена. Ново ценно откритие в ръкописната съкровищница на отдел „Ориенталски сбирки“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. - Доклад с презентация на Научна конференция „Четения в памет на проф. д.и.н. Цветана Георгиева: история и антропология“, СУ „Св. Климент Охридски“, София, 26–28 октомври 2023 г.

Динева, Христина. Unpaywall – отворен достъп до безплатни академични ресурси, ефективно интегрирана в системата на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. – Доклад на Кръгла маса „Библиотеката – пресечна точка на наследство и бъдеще“: РБ „Христо Смирненски“ – Хасково, 20-21 април 2023 г.

Иванов, Руслан. Бунтовният лист на Яворов „Свобода или смърт“ от 1903 г. - Презентация на Национална научна конференция „Васил Левски и освободителното дело в Македония“. Разлог, 6-7 април 2023 г.

Иванов, Руслан. Документалното наследство на Неофит Рилски в Български исторически архив към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. - Презентация на Национална научна конференция „Отец Неофит Рилски – духовност, просвета, култура“. Благоевград -Рилска света обител, 5-7 октомври 2023.

Иванов, Явор. За латинската заемка **кодиментъ** във втория славянски превод на Диалозите на свети Григорий Двоеслов от XIV в. - Доклад на Тридесет и девети по ред Кирило-методиевски четения, организирани от Катедрата по кирилометодиевистика на Факултета по славянски филологии, посветени на 90 години от рождението на проф. Ангелина Минчева и на 200 години от излизането на книгата на Йозеф Добровски за Кирил и Методий. София, 25.05.2023.

Иванов, Явор. Славянската традиция на Деяние на апостолите Матей и Андрей в страната на човекоядците (Предварителни бележки)“. - Доклад на Четвърта научна конференция с международно участие „Лингвистиката - история, предизвикателства, перспективи“ в чест на проф. д-р Лилия Илиева , Благоевград, 1-2 юни 2023. (съвместно с проф. Петко Петков)

Минчева , Бояна, Яница Радева. Фототипните издания на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“– дългът на миналото, стратегии на настоящето, колекции на бъдещето.

„Библиотечни политики и библиотеките в политиките“ : XXXIII национална конференция на ББИА, гр. Пловдив, 8-9 юни 2023 г.,

Минчева, Бояна. Експозиционната дейност на НБКМ – аспекти на комуникацията: Кръгла маса „Устойчиво развитие на библиотеките“, НБКМ, София, 7-8 декември 2023 г.,

Радева, Яница. Популяризиране на българската книга в онлайн пространството: Клуб „Писмена“ към Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. – В: *Библиотеки, медии, социална среда – практики и резултати*. Доклади от XXXII национална конференция на ББИА, Шумен, 7 – 8 юли 2022 г. София: Бълг. Библиотечно-информ. асоц., 2023.

Рахилова, Виктория. Други фондове и колекции в Националната библиотека, съдържащи информация за живота и делото на Христо Ботев. Фонд № 5 „Кирияк Цанков. - Доклад на Кръгла маса“ Книжовно-документалното наследство на Христо Ботев в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, 25 октомври 2023 г., Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, по проект „Наследство БГ“.

Рашева, Ивета. Малка стъпка към голямата тема за почитането на св. Пантелеймон и различни варианти на изобразяването му в иконната традиция. - Доклад на Международния научен симпозиум : XVII -тите Цар-Шишманови дни в Самоков. Самоков, 29.09 - 01. 10. 2023.

Рашева, Ивета. Непознатите писма до Райна Попгеоргиева в Москва - нови исторически изводи. - Доклад на Национална научна конференция „Наука, просвета, държавност и модернизация в България през 19 и началото на 20 век“. Панагюрище, 19.10 - 20. 10. 2023.

Савова, Дора Иванова. Личната библиотека на Емануил Васкидович – свидетелство за знанията на първите български педагози. - Доклад, изнесен на научна конференция „Априлски четения“, организирана от ИФ на СУ. - София, 27 – 29 април 2023 г.

Спасов, Радослав. Представяне на библиотеките в медийното и интернет пространство. Формиране на библиотечна информационна среда. „Устойчиво развитие на библиотеките.“ - Доклад на Юбилейна кръгла маса, посветена на 145-годишнината на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, София, 7-8 декември 2023 г.

Стоилова, Анка. Математически средновековни арабски ръкописи от фонда на НБКМ.- Доклад с презентация на научна конференция „Четения в памет на проф. д.и.н. Цветана Георгиева: история и антропология“, СУ „Св. Климент Охридски“, София, 26–28 октомври 2023 г.

Узунова, Елена. Археографът д-р Маньо Стоянов. - Доклад на Кръгла маса „Човекът и книжовникът от Душанци“. 120 години от рождението на д-р Маньо Стоянов. Пирдоп, Душанци, 18 май 2023 г.

Узунова, Елена. Найдено Геров и Осоговския манастир „Св. Йоаким Осоговски“- Сарандапор. - Доклад с презентация на Национална научна конференция „Найден Геров и духовните измерения на Българското възраждане“, посветена на 200 години от рождението на Найден Геров, Копривщица, 23 - 24 февруари 2023 г.

Узунова, Елена. Аверки Попстоянов, игуменът на Осоговския манастир - издател на житието на Григорий архиепископ Омиритски (предварителни бележки) . - Доклад на Кирило-

Методиевски четения, посветени на 90 години от рождението на проф. Ангелина Минчева и на 200 години от излизането на книгата на Йосиф Добровски за Кирил и Методий. София, СУ, 25 май 2023 г.

Участия в международни форуми

Али, Севдийе. Преписът на Месневи-и манаави в колекцията на отдел „Ориенталски сбирки” на НБКМ : международна кръгла маса в гр. Коня, Турция, във връзка с вписването на произведения на Руми в регистъра „Паметта на света“, ЮНЕСКО.

Атанасов, Християн, Яна Георгиева, Милена Петкова. Ottoman coins from the collection of RHM Sofia. - Доклад на Международната конференция: 10th Joint Meeting of ECFN and Nomisma.org & 2nd BulgNR TOGETHER. SofiaUniversity St. Kliment Ohridski, Rectorat. Sofia, 19 – 23 June 2023.

Атанасов, Християн. On the Beginning of State Cooperatives in Agricultural Credit: The “Public Benefit” Funds in the Ottoman Empire. - Report on the 9th Annual MRC Conference. Inflation 2023 – Circumstances, Challenges, Impact. UNWE, Sofia, 18-20 September 2023.

Атанасов, Християн. Notes on the demography, economy and financial institutions of Lovech in the 1860s and 1870s. - Доклад на Конференция с международно участие: “Modern Dimensions of the European Educational and Scientific Space. Bulgarian-Cypriot Cultural Communications.” University of Cyprus, Nicosia, 30th – 31st May 2023.

Атанасов, Християн. On the Founding of State Cooperatives in Agricultural Credit: The “Public Benefit” Funds in the Ottoman Empire”. - Turkologentag 2023, Vienna, Austria, 21-23 September, 2023.

Атанасов, Християн. Bulgaristan Milli Kütüphanesi “St. St. Cyril ve Methodius” Doğu Bölümü Koleksiyonlari: Mevcut Durum ve Beklentiler”. - Report on the III. International Ottoman Traces Symposium, Edirne, Turkey, 23-24 November 2023.

Иванова, Анелия Колова. COBISS.bg- част от мрежата COBISS.net : доклад с презентация / Анелия Иванова, Даниела Василева. - В: Дни на COBISS в България : съвместен форум на Националната библиотека Св. св. Кирил и Методий и Института за информационни науки в Марибор, Словения, 7 юни 2023, София.

Иванова, Йорданка. Study of the influence of conservation treatment on the chromatic characteristics of Arabic manuscripts from the collection of the National Library “St. St. Cyril and Methodius“. - Доклад с презентация на Юбилейна международна конференция „70 години ХТМУ“. София, 22-23 май 2023 г.

Рашева, Ивета. Балканската легенда за Теодора Косара и Иван Владимир. - Доклад на IX Международна научна конференция „Балканите: език, история, култура“. Велико Търново 26.10 - 27. 10. 2023.

Филипова, Силвия Трендарфилова. Националната библиография като част от международната система COBISS : доклад с презентация / Силвия Филипова, Адриана Гайдарова.

- В: *Юбилейна* кръгла маса, посветена на 145-годишнината на Националната библиотека, 8-9 декември 2023, София.

Янакиева, Цеца Ганчева. Нарастване и устойчиво развитие на библиотечния фонд в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ 2018-2022 г. : доклад с презентация / Цеца Янакиева, *Селима Груева*. - В: *Юбилейна* кръгла маса, посветена на 145-годишнината на Националната библиотека, 8-9 декември 2023, София.

Moussakova, Elissaveta. Metamorphoses of the Decorated Letter. – Метаморфози. Международна конференция „Изкуствоведски четения 2023, Модул „Старо изкуство“, Институт за изследване на изкуствата при БАН.

Uzunova, Elena. Manuscripts and Memory: Historiographic Compilations and Biblical Imagery (Towards the Profile of One of the Scribes of “Istoriya Slavyanobolgarskaya”: Father Panteleimon Hilendarets) . - EABS(European Association of Biblical Studies). Annual Conferense 2023, Istituto Superiore di Scienze Religioze San Metodio Siracusa. 10-13 July 2023, Siracusa.

други автори: Маргарет Димитрова и Флорентина Бадаланова-Гелер

Яниславова, Марина. Визуална памет за Охрид в Сбирката „Портрети и снимки“ на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ – Доклад с презентация на Международна научна конференция „София-Скопие: културна динамика на градските пространства“, СУ „Св. Климент Охридски“. София, 20-21 ноември 2023.

Приложение №3.

В МЕДИИТЕ ЗА НАС, 2023 г. ПО МЕСЕЦИ

Януари

1 януари 2023 г.

ТВ Euronews, България

Тик-ток звездата Йоан-Петър към младите: Четете повече!

Репортаж от премиера на книгата, състояла се в Националната библиотека през декември 2022 г.

<https://euronewsbulgaria.com/news/8025/tik-tok-zvezdata-yoan-petur-kum-mladite-chetete-poveche>

БТА, 3 януари

Издадох първото библиографско издание за дейността на акад. Никола Михов

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/384382-izdadoha-parvoto-bibliografsko-izdanie-za-deynostta-na-akad-nikola-mihov>

БТА, 9 януари

Дарение от фондация „Вера Ганчева“ допълва колекцията на витрина „Книгите на дарителите“ в Националната библиотека „Св. св Кирил и Методий“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/387273-darenie-ot-ot-fondatsiya-vera-gancheva-dopalva-kolektsiyata-na-vitrina-knigit>

БТА, 13 януари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще представя новите попълнения в поредицата „Книгите на дарителите“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/389793-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-shte-predstavya-novite-popalnl>

БНР, 16 януари

Интервю на доц. Красимира Александрова

Тази година отбелязваме 145 г. от основаването на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“

<https://bnr.bg/sofia/post/101764902/tazi-godina-otbelazvame-145-g-ot-osnovavaneto-na-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodii>

БТА, 20 януари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще представи фототипното издание на Аджарското четириевангелие

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/393419-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-shte-predstavi-fototipnoto-iz>

Pravoslavie.bg, 20 януари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще представи фототипно издание на Аджарското четириевангелие от 1652 г.

<https://www.pravoslavie.bg/%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%B2-%D1%81%D0%B2-%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8/>

БТА, 23 януари

Най-ранните издания на произведения на Алеко Константинов от фонда на Националната библиотека са експонирани в изложба

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/394387-nay-rannite-izdaniya-na-proizvedeniya-na-aleko-konstantinov-ot-fonda-na-natsiona>

БНР, 23 януари

Националната библиотека отбелязва с изложба 160-годишнината на Алеко Константинов

<https://bnr.bg/post/101768409/nacionalnata-biblioteka-otbelazva-s-izlojba-160-godishninata-na-aleko-konstantinov>

Сайт „Добролюбие. Ние обичаме доброто“, 25 януари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ ще представи фототипното издание на Аджарското четириевангелие

<https://dobrotoliubie.com/2023/01/25/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%B2-%D1%81%D0%B2-%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8/>

В. „Дума“, 26 януари

Интервю с директора на НБКМ доц. д-р Красимира Александрова

Доц. д-р КРАСИМИРА АЛЕКСАНДРОВА: Всеки, който твърди, че библиотеките са отживелица, нека заповяда в Националната библиотека

<https://duma.bg/dots-d-r-krasimira-aleksandrova-vseki-koyto-tvardi-che-bibliotekite-sa-otzhivelitsa-neka-zapovyada-v-natsionalnata-biblioteka-n269525>

Сайт stolica.bg, 30 януари

Фототипното пълноцветно издание на Аджарското четириевангелие от 1652 г. ще бъде представено в столичната Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

<https://stolica.bg/kultura/natsionalnata-biblioteka-predstavya-izdanie-na-adzharskoto-chetirievangelie>

Сайт sofiaexpress.com, 30 януари

Премиера на Аджарското четириевангелие от 1652 г., издание на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://sofiapress.com/culture/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D0%BD/>

БНР, 31 януари

Представят фототипно издание на Аджарското четириевангелие от 1652 г.

<https://bnr.bg/radiobulgaria/post/101772157/predstavat-fototipno-izdanie-na-adjarskoto-chetirievangelie-ot-1652-g>

Novini247.com, 31 януари

Представят фототипно издание на Аджарското четириевангелие

https://novini247.com/novini/fototipno-palnotsvetno-izdanie-na-adjarskoto-chetirievangelie-ot-1652-ra-godina-shte_5635982.html

В. „Дума“, 31 януари

Представят фототипно издание на Аджарското четириевангелие от 1652 г.

<https://duma.bg/predstavyat-fototipno-izdanie-na-adzharskoto-chetirievangelie-ot-1652-g-n269824>

В. „Буревестник“, онлайн, 31 януари

Националната библиотека представя издание на Аджарското четириевангелие

<https://www.burevestnik.bg/K%D1%83%D0%BB%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%90%D0%B4%D0%B6%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%B5/n17652>

Февруари

Plovdiv-Press, 1 февруари

Културна съкровищница: Брезово представи Аджарското четириевангелие в Националната библиотека

<https://www.plovdiv-press.bg/2023/02/01/%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%8A%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%B1%D1-%80%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81/316434/>

Plovdiv Now, 2 февруари

Показаха уникалното Аджарско четириевангелие от 1652 година

<https://plovdivnow.bg/obshtina-brezovo/pokazaha-unvikalnoto-adzharsko-chetirievangelie-1652-godina-83760/>

BGNES, 5 февруари

Изложба разказва живота на Алеко Константинов

<https://bgnes.bg/news/izlozhba-razkazva-zhivota-na-aleko-konstantinov/>

БТА, 7 февруари

Националната библиотека награди свои дарители

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news/403329-natsionalnata-biblioteka-nagradi-svoi-dariteli>

В. „Утро“, 7 февруари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ награди дарителите за 2022 г.

<https://utroruse.com/article/910437/>

Агенция „Фокус“, 8 февруари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ награди дарителите за 2022 г.

<https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Nacionalnata-biblioteka-Sv-sv-Kiril-i-Metodii-nagradi-daritelite-za-2022-g-1559531>

Информационен сайт plovdiv24.bg, препечатка, 8 февруари

<https://www.plovdiv24.bg/novini/Bylgaria/Nacionalnata-biblioteka-Sv-sv-Kiril-i-Metodii-nagradi-daritelite-za-2-1559532>

Сайт „Новините днес“, 8 февруари

Националната библиотека награди свои дарители

<https://www.novinitednes.net/a/ruse/2283477/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B8-%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8>

Сайт на СБЖ, 8 февруари

Националната библиотека награди свои дарители

<http://sbj-bg.eu/article/details/54391>

НБУ, 8 февруари

Националната библиотека награди свои дарители

<https://news.nbu.bg/bg/in-the-media/nacionalnata-biblioteka-nagradi-svoi-dariteli!67403>

Вестник „Дума“, 9 февруари

Националната библиотека награди дарителите за 2022 година : През миналата година за нейния фонд са дарени издания от 23 институции и 42 частни лица на обща стойност над 53 000 лв. // Дума, № 27, 9 февруари 2023, с. 13

БТА, 10 февруари

Изложба „Аз съм Левски!“, посветена на 150 години от гибелта на Апостола на свободата, се открива в Националната библиотека

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/405366-iizlozhba-az-sam-levski-posvetena-na-150-godini-ot-gibelta-na-apostola-na-sv>

Съюз на българските журналисти, 13 февруари

Представиха Националната програма за 150-ата годишнина от гибелта на Васил Левски

<https://www.sbj-bg.eu/article/details/54426>

„.....“

Документална изложба „Аз съм Левски!“ ще бъде открита на 16 февруари в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (НБКМ). В експозицията са включени над 100 документа и снимки от Българския исторически архив и от отдел „Ориенталски сбирки“ на Националната библиотека, свързани с делото на Васил Левски. Сред тях са записки, излезли изпод ръката на Апостола, и препис от протокола със смъртната му присъда от 15 януари 1873 г. Националната библиотека ще покаже и оригинала на личния бележник на Апостола на свободата, който е национална реликва и се съхранява в трезора на Българската народна банка.

„Тази година сме се насочили към работата с деца. Ще има две ателиета, засега заложили в проекта, но при заявения интерес сме в готовност да ги направим и в по-широк формат. Това са работни ателиета, в които заедно със Стефан Пеев, типограф и създател на дигитален шрифт на Васил Левски, ще пишем с почерка на Левски“, каза директорът на НБКМ доц. Красимира Александрова. Тя допълни, че благодарение на финансовата подкрепа на Министерството на културата, за трети пореден път ще бъде подготвен нов тираж на електронното издание на тефтерчето на Левски, което е с QR код.

.....“

БТА, 14 февруари

Националната библиотека удължава времето за посещение на личния бележник на Васил Левски

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/406951-natsionalnata-biblioteka-udalzhava-vremeto-za-poseshhtenie-na-lichniya-belezhnik->

Вестник „Дума“, 14 февруари

Националната библиотека представя експозицията „Аз съм Левски!“. // Дума, № 30, 14 февруари 2023, с. 12.

Експозицията е включена в Националната програма за отбелязването на 150-годишнината от гибелта на Апостола. В нея НБКМ представя над 100 документа и снимки от Българския исторически архив и от отдел „Ориенталски сбирки“.

БТА, 16 февруари

В Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ се откри изложбата „Аз съм Левски!“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/408528-v-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-se-otkri-izlozhbata-az-sam>

Дарик радио, 16 февруари

<https://darik.bg/levski-e-roden-ne-prez-1837-g-a-prez-1840-g-obavi-nacionalnata-biblioteka->

Репортаж на Мариана Корчакова

Вестник „Телеграф“, 17 февруари

Сегова, Сияна. За 150-годишнината от гибелта на Апостола извадиха от трезора тефтерчето на Левски : Стотици му се поклониха и го разлистиха [виртуално] в Националната библиотека. // Телеграф, № 6340, 17 февруари 2023, с. 6.

Вестник „24 часа“, 17 февруари

Хиляди в Националната библиотека, за да видят тефтерчето на Левски. // 24 часа, № 40, 17 февруари 2023, с. 5.

Поводът е откриването на изложбата, посветена на 150 години от гибелта на Апостола на свободата; Уникално фототипно издание предлага КК „Труд“

Бележникът на Дякона е част от документалната изложба „Аз съм Левски“, по повод 150 години от гибелта му.

БТА, 24 февруари

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ издаде календар, отдаващ почит към паметта на Апостола на свободата

„.....“

Календарът с документи за Васил Левски, част от Българския исторически архив на НБКМ е проект реализиран с финансовата подкрепа на Министерството на културата и може за бъде разгледан на https://www.nationallibrary.bg/www/150g_levski/

.....“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/413463>

Вестник „Телеграф“, 25 февруари

Пуснаха календар в памет на Апостола. // Телеграф, № 6348, 25 февруари 2023, с. 6.

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ издаде календар, който чрез документални свидетелства от фонда на Българския исторически архив проследява живота и революционната борба на Апостола на свободата.

Март

2 март 2023 г.

haskovo.info

Националната библиотека показва дарение на д-р Траси

<https://haskovo.info/187560/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B0-%D0%B4%D0%B0%D1%80/>

БТА, 10 март 2023 г.

Министър Николай Милков участва в събития в чест на спасяването на българските евреи и в памет на жертвите от Холокоста

.....

Той присъства в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на откриването от президента на Република България Румен Радев на документална изложба за живота на евреите по българските земи, посветена на 80 години от спасяването на българските евреи. Почетен гост на събитието бе проф. Михаел Бар-Зоар, роден в България писател, философ и политик от Израел. Сред гостите на церемонията бяха министър-председателят Гьлъб Донеф, вицепрезидентът Илияна Йотова, членове на кабинета, бившият министър-председател Симеон Сакскобурготски, посланикът на Държавата Израел Йорам Елрон, дипломати, генералните директори на БТА и БНР, общественици, духовни лица, граждани.

В експозицията на НБКМ са включени ръкописи, старопечатни и редки книги, фотографии и документи на български, иврит и на османотурски език, които отразяват богатството на изворовия материал, свързан с историята на евреите по българските земи. Чрез документални извори и спомени на съвременници се разказва за събитията в България в периода 1940-1943 година, пряко свързани със спасяването на българските евреи.

В прочувствено слово проф. Михаел Бар-Зоар разказа спомени за България и нарече нашия народ специален, подобен на лъч светлина, озаряващ цял един свят. „Искам хората да видят как в най-мрачните, в най-тежките моменти, един народ, от всички слоеве на обществото, се е изправил и спасил своите евреи. За мен и моите приятели е свещен дълг, който имаме към България - да разпространим в целия свят тази история за спасяването на евреите. Това е нещо много дълбоко и трябва да го пазим и в българските души, и в нашите спомени“, каза проф. Михаел Бар-Зоар.

.....

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/oficial-messages/421904-ministar-nikolay-milkov-uchastva-v-sabitiya-v-chest-na-spasyavaneto-na-balgarski>

13 март 2023 г.

anteni.info

В националната библиотека отварят книжен кът на Израел

<https://anteni.info/2023/03/13/%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8F%D1%82-%D0%BA%D0%BD/>

13 март 2023 г.

В-к „Утро“, Русе

Книжен кът на Израел ще бъде открит в Националната библиотека

<https://utroruse.com/article/939137/>

13 март 2023 г.

novini.bg

Откриват книжен кът на Израел в Националната библиотека

<https://novini.bg/razvlecheniq/kultura/770177>

БТА, 13 март 2023 г.

Книжен кът на Израел ще бъде отворен днес в Националната библиотека

<https://www.bta.bg/bg/news/422552-knizhen-kat-na-izrael-shte-bade-otvoren-dnes-v-natsionalnata-biblioteka>

СБЖ, 15 март 2023 г.

Виетнам вече има свой кът в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”

<https://sbj-bg.eu/article/details/54667>

БНР, 14 март 2023 г.

Националната библиотека с проект за социално сближаване на етносите

<https://bnr.bg/horizont/post/101793349/nacionalnata-biblioteka-s-proekt-za-socialno-sblijavane-na-etnosite-v-bulgaria>

14 март 2023 г.

В-к „Банкер“

Националната библиотека с проект за социално сближаване на етносите

<https://banker.bg/2023/03/14/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D1%81/>

15 март 2023 г.

В-к „24 часа“

С „Етнокафене“ проектът „Единство в различието“ събира деца от малцинствата в България
<https://www.24chasa.bg/ozhivlenie/article/13997321>

БТА, 15 март 2023 г.

Националната библиотека представя автори от български малцинствени групи

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/423987-natsionalnata-biblioteka-predstavya-avtori-ot-balgarski-maltsinstveni-grupi>

15 март 2023 г.

Actualno.com

„Етно кафене“ и „Час на класа“ ще търси единство в различието между три етноса в България
https://www.actualno.com/society/etno-kafene-i-chas-na-klasa-shte-tyrsi-edinstvo-v-razlichieto-mejdu-tri-etnosa-v-bylgarija-news_1927065.html

15 март 2023 г.

В-к „ Утро“, Русе

Националната библиотека представя автори от български малцинствени групи

<https://utroruse.com/article/941186/>

БГНЕС, 24 март 2023 г.

Изложба разказва за ирано-османските политически, културни и търговски връзки

Интервю на Севдийе Али, архивист в „Ориенталски сбирки“ за изложбата на НБКМ по повод Норуз - първият ден от пролетта и началото на новата година в традиционния ирански календар
<https://bgnes.bg/news/izlozhba-razkazva-za-irano-osmanskite-politicheski-kulturni-i-t-rgovski-vr-zki/>

БТА, 27 март 2023 г.

Министърът на културата Найден Тодоров се среща с директорката на Националната библиотека на Нигерия

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/431121-ministar-at-na-kulturata-nayden-todorov-se-sreshtna-s-direktorkata-na-natsionalna>

Министърът на културата Найден Тодоров се среща днес с директорката на Националната библиотека на Нигерия - проф. Чинуге Ануноби. В срещата участва и директорката на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова, съобщават от пресцентъра на Министерството на културата.

Проф. Чинуге Ануноби и водената от нея делегация са в страната ни за първи път по покана на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. По думите на доц. Александрова с колегите ѝ от Нигерия са започнали конкретна работа по подписването на Меморандум за сътрудничество

между националните ни библиотеки. Тя коментира още, че е проведен и разговор за различни аспекти от законодателството, свързано с дигитализацията.

В рамките на посещението на проф. Ануноби е предвиден уъркшоп за опазване на книжовното наследство, който предстои да се състои утре.

Министър Тодоров приветства гостите с добре дошли в страната ни и изрази увереност, че визитата не е случайна, като цитира старата българска поговорка, според която книгата е прозорец към света. По думите му това е доказано в България и през последните години, когато бяхме затворени заради пандемията от КОВИД-19, съобщават от пресцентъра на Министерството на културата.

Тодоров заяви, че точно сега, когато гледаме към бъдещето, е особено важно да продължим процеса на обновление и на дигитализацията на библиотеките. „Имаме специален план, който включва и Националната ни библиотека“, е коментира той.

По думите на министъра дигитализацията е изключително важна, защото има хора, които нямат възможност да отидат физически в библиотеките, но разполагат с интернет и така могат да получат достъп до цялото писмено наследство.

Проф. Чинуге Ануноби благодари на министър Найден Тодоров за топлото посрещане, което получава в страната ни и изказа възхищение от начина, по който българите уважават историята си, пазят я и я предават на идните поколения. „Всъщност Вашите спомени са в библиотеката“, казва проф. Ануноби, цитирана от пресцентъра на министерството.

Тя е впечатлена от факта, че Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ разполага и с външни хранилища. „Това е свидетелство за ангажираността на правителството, на държавата Ви с каузата на библиотеките“, допълни директорката на Националната библиотека на Нигерия. Тя е възхитена и от факта, че вече имаме дигитализирани над 400 000 единици и смята, че технологиите в библиотеката ни са на високо ниво. Специални благодарности е изказала и на българския посланик в Нигерия Янко Йорданов, който е спомогнал за контакта между двете национални културни институции.

Проф. Чинуге Ануноби добави, че през следващата година ще се навършат 60 години от основаването на Националната библиотека на Нигерия.

През юли 2021 г. Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ откри кърт на Националната библиотека на Нигерия. Идеята е част от дългосрочното виждане за мисията на библиотеката, като притегателен център за посетители и читатели. В новооткрития кърт на Нигерия са книги, дарени от Националната библиотека на африканската държава - Националната библиография на Нигерия за няколко поредни години, Наръчник за депозита и международните издателски стандарти в Нигерия, книги за историята, географските и природните забележителности на най-многолюдната африканска държава. /

27 март 2023 г.

Агенция „Фокус“

Националната ни библиотека ще си сътрудничи с тази на Нигерия

<https://www.focus-news.net/novini/Bylgaria/Nacionalnata-ni-biblioteka-shte-si-sutrudnichi-s-tazi-na-Nigeriya-1615791>

БТА, 31 март 2023 г.

Националните библиотеки са паметта на държавите и не могат да бъдат заменени от интернет, казва проф. проф. Чинуге Ануноби

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/433447-natsionalnite-biblioteki-sa-pametta-na-darzhavite-i-ne-mogat-da-badat-zameneni-o>

Националните библиотеки по целия свят се очаква да бъдат паметта на държавите. Това означава, че всичко, което се публикува и е произведено в тази страна, и дори извън нея, трябва да може да намери своя път до библиотеката и да бъде запазено. Това каза пред БТА директорът на Националната библиотека на Нигерия проф. Чинуге Ануноби.

По думите ѝ, някои хора грешно смятат, че библиотеките могат да бъдат заменени от интернет. Много е жалко, че някои страни не обръщат основно внимание на националната си библиотека и казват, че всичко може да се прочете в интернет, но помнете, че когато някой публикува нещо в интернет, не сте сигурни, че утре сървърът, който съдържа това нещо, ще съществува, коментира проф. Ануноби.

Посещението ѝ у нас е свързано с подписването на Меморандум за сътрудничество между националните библиотеки в България и Нигерия. Обсъдихме дейностите на библиотеките, доц. Красимира Александрова ми обясни как се справя Националната библиотека в България с опазването на националното наследство, разказа проф. Ануноби. „Това, което се опитваме да направим, е да обсъдим как можем да си сътрудничим, какво можем да направим заедно, какво правят те. Тук се обръща много внимание на цифровизацията. И има много артефакти и национални паметници, които са запазени – запазени са документи от времето на 1878 г. Това е доста стара библиотека“, коментира директорът на Националната библиотека в Нигерия.

Пред БТА проф. Ануноби разказа, че с екипа ѝ са донесли материали, които да послужат за къта на Нигерия в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. „И със съдействието, подкрепата и прякото ръководство на посланик Янко Йорданов, ние успяхме да получим някои ресурси и да ги предоставим за разглеждане в българския кът в нашата библиотека“, каза тя.

По думите ѝ, сред предизвикателствата, с които се сблъсква нейният екип е липсата на пространство. „Имаме много пространства за склад в различни части на страната, където можем да съхраняваме ресурси. Оценявам технологията за поддръжка, предоставена на библиотеките, защото е трудно да запазим тези ресурси“, разказа тя и посочи, че сред проблемите са горещините в тропиците, които влошават състоянието на архивите. Това, с което технологията ни е полезна, е, че сега можем да ги дигитализираме, да ги създадем в електронен вид, опитвайки се да запазим това, което е в печатен формат, допълни проф. Чинуге Ануноби.

Според нея, технологиите помагат на библиотеките и в мисията им да служат като културни мостове между отделните държави. „Българската азбука е доста различна от английската, която знам. Но националната библиотека, предвид това, че служи като памет, може да въведе тази

азбука в електронен формат, във видео формат, аудио формат или на хартия и да започне да я разпространява. Така не е нужно да дойдат в България, за да започнат да я изучават“, каза тя. „В Нигерия сме много цветни – културата, облеклото, танците... Не необходимо да посетите Нигерия, за да го оцените, но някой трябва да събере и съхрани тази информация. Технологиите ни помагат за това. Технологиите помагат в приобщаването“, посочи още директорът на Националната библиотека в Нигерия.

Увеличеното използване на технологиите, според проф. Чинуе Ануоби, води и до изискване за различни и нови умения и знания от страна на персонала на библиотеките. По думите ѝ, друг проблем, пред който са изправени националните библиотеки по света, е финансирането. Създаването на подходяща инфраструктура е друго предизвикателство, посочи тя. Европа няма проблем с електричеството, но в някои развиващи се страни това не е така. Когато нямаш захранване, не можеш да служиш като национална памет, защото съхраняването изисква конкретни условия, допълни директорът на Националната библиотека в Нигерия.

На въпроса как се променят читателските навици през последните години тя отговори, че се развиват в отрицателна посока. Според проф. Ануоби интернет и социалните мрежи влияят на метода, по който хората осъществяват своите проучвания. Когато децата са по-малки, вина имат родителите и самите те, но когато става въпрос за обучение в по-високите класове и университетите, голяма част от вината е на учителите, лекторите, допълни тя. „Лекторите не ги предизвикват. Единствено когато имат предизвикателство пред себе си, обучаващите се ще могат да осъществят проучване. А не можеш ефективно да направиш проучване, без да четеш ефективно. Четенето в интернет, четенето на статии и онлайн послания, не е четене“, каза още проф. Ануоби.

Проф. Чинуе Ануоби е национален библиотекар (главен изпълнителен директор на Националната библиотека на Нигерия). Тя беше назначена от президента Мухамаду Бухари (GCFR). Тя е родом от Алор в района на местното управление на Южна Идемили в щата Анамбра.

Има бакалавърска степен по биология от Университета на Нигерия Nsukka (1991 г.), като се дипломира като най-добрият студент в класа си.

Проф. Чинуе започва работа в областта на библиотечното дело като дипломиран асистент в държавния университет на Имо от 1995-1997 г. В Университета на Нигерия получава докторска степен по философия по библиотечни и информационни науки (2007 г.). Тя е служила като библиотекар, администратор и преподавател във Федералния технологичен университет Оуери, Държавният университет Имо Оуери, Университетът Ннамди Азикиве Аука и др. Става професор през 2013 г, а през следващата година е назначена за университетски библиотекар на Федералния технологичен университет Оуери.

Проф. Ануоби е автор на над 100 рецензирани статии в списания и книги. Тя е седмият национален библиотекар (главен изпълнителен директор на Националната библиотека на Нигерия). Назначена е на длъжността на 2 септември 2021 г.

Април

2 април 2023 г.

БТА

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ представя изложба на художника Пламен Петков

<https://bta.bg/bg/news/lik/438975-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-predstavya-izlozhba-na-hudozh>

11 април 2023 г.

БНР

Празник на цъфналите вишни Оханами с песните на Детския хор на БНР

<https://bnr.bg/aboutbnr/post/101808086/praznik-na-cafnalite-vishni-ohanami-s-pesnite-na-detskia-hor-na-bnr>

11 април 2023 г.

В-к „Телеграф“, стр. 36

Художник дари 11 картини на библиотеката.

Националната библиотека с дарение от 11 произведения на изкуството от художника Пламен Петков

15 април

www.infobusiness.bcci.bg Българска търговско-промишлена палата

БТПП участва в традиционния празник на цъфналите вишни Оханами

<https://www.infobusiness.bcci.bg/btpp-uchastva-v-traditsionniya-praznik-na-tsufnalite-vishni-ohanami.html>

21 април

stranica.bg

Писателят и пътешественик Иво Георгиев представя най-новия си роман „Дин Ден“ в Националната библиотека

<https://stranica.bg/10248/pisatelyat-i-pateshestvenik-ivo-georgiev-predstavya-nay-novia-si-roman-din-den-v-natsionalnata-biblioteka/>

22 април

literans.com

Националната библиотека е домакин на беседа за непознати сведения за траките с изследователя Павел Серафимов

<http://literans.com/bg/L027595>

23 април

eurochicago.com

Беседа с Павел Серафимов „Премълчаното за траките“ в Националната библиотека

<https://www.eurochicago.com/2023/04/trakite/>

24 април

novini247.com

Журналистката Къдринка Къдринова дари Испански вестници от 1877 г. със свидетелства за България на Националната библиотека

https://novini247.com/novini/darenieto-vklyuchvashto-4-broya-ot-ispanskiya-vestnik-la-ilustraci%C3%B3n-espa%C3%B1ola_6255814.html

24 април

Сайт на СБЖ

ДАРЕНИЕТО, ВКЛЮЧВАЩО 4 БРОЯ ОТ ИСПАНСКИЯ ВЕСТНИК LA ILUSTRACIÓN ESPAÑOLA ...

<https://sbj-bg.eu/article/details/54896>

24 април

kulturni-novini.info

Писателят и пътешественик Иво Георгиев представя най-новия си роман „Дин Ден“ в Националната библиотека

<https://kulturni-novini.info/sections/4/news/36782-premiera-na-romana-din-den-ot-ivo-georgiev>

25 април

В-к „Земя“ р стр. 6

Изложба „Образът на Дон Кихот през вековете“. // Земя, № 77, 25 април 2023, с. 16.

В Стара Загора ще бъде представена изложбата „Образът на Дон Кихот през вековете“, реализирана от посланика на Испания в България г-н Алехандро Поланко съвместно с Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Регионалната библиотека „Захарий Княжески“ е домакин на експозицията.

26 април

БТА

„Дин ден“ е роман за детството, а не за децата, казва авторът Иво Георгиев

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/446731--din-den-e-roman-za-detstvoto-a-ne-za-detsata-kazva-avtorat-ivo-georgiev>

26 април

literans.com

„Дин ден“ е роман за детството, а не за децата, казва авторът Иво Георгиев

<http://literans.com/bg/L027845>

26 април

novini247.com

ПИСАТЕЛЯТ И ПЪТЕШЕСТВЕНИК ИВО ГЕОРГИЕВ ПРЕДСТАВИ НАЙ-НОВИЯ СИ РОМАН „ДИН ДЕН“ В НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА ...

https://novini247.com/novini/pisatelyat-i-pateshestvenik%C2%A0ivo-georgiev%C2%A0predstavi-nay-noviya-si-roman%C2%A0din-den_6264598.html

27 април

EURICA

Излезе речник на тракийски език

<https://eurica.me/2023/04/27/pavel-serafimov/>

29 април

blitz.bg

Писателят и пътешественик Иво Георгиев представя най-новия си роман „Дин Ден“ в Националната библиотека

https://blitz.bg/kultura/pisatelyat-i-pteshhestvenik-ivo-georgiev-predstavya-nay-noviya-si-roman-din-den-v-natsionalnata-biblioteka_news950688.html

30 април

В-к „Труд“

Изследователят Павел Серафимов в Националната библиотека: Заблуда е, че тракийският език е мъртъв

<https://trud.bg/%D0%B8%D0%B7%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D1%82-%D0%BF%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D0%BB-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B2-%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D1%83%D0%B4%D0%B0-%D0%B5-%D1%87%D0%B5-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%BA-%D0%B5-%D0%BC/>

Май

11 май

Информационна агенция гивва

Изложба посветена на Найден Геров в Националната библиотека

<https://www.rivva.info/?cid=8&NewsId=2580>

11 май

БТА

Честваме деня на Светите равноапостоли Кирил и Методий

В Националната библиотека беше открита и изложбата „Идеалът като действителност“, посветена на 200-годишнината от рождението на големия българският писател, езиковед, фолклорист, общественик, будител и създател на едно от първите класни училища в България Найден Геров

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/oficial-messages/455121-ministerstvo-na-kulturata-chestvame-denya-na-svetite-ravnoapostoli-kiril-i-meto#%20%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B5%D0%BD%20%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B2>

11 май

Сайт на Съюза на българските журналисти

Изложба за 200-годишнината на Найден Геров в НБКМ е част от честването на Св. св. Кирил и Методий

<https://www.sbj-bg.eu/article/details/55064>

24 май 2023 г.

БТА

Интервю на директора доц. д-р Красимира Александрова

Читалните в Националната библиотека са пълни, има бум на посетителите, казва пред БТА директорът на Националната библиотека доц. д-р Красимира Александрова.

„Съвременният читател е много специфичен потребител на информация, защото ние работим в конкурентна среда...“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/461790-chitalnite-v-natsionalnata-biblioteka-sa-palni-ima-bum-na-posetitelite-kazva-p#%20%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B8%D1%82%D0%B5%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5%20%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%20%D0%B7%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2>

24 май 2023 г.

БТА

Националната библиотека отбелязва 24 май с ден на отворени врати и изложби

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/461805-natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-24-may-s-den-na-otvoreni-vrati-i-izlozhbi#%20%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B5%D0%BD%20%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B2>

%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B2

24 май 2023 г.

dir.bg

Националната библиотека отбелязва 24 май с ден на отворени врати и изложби

„Посетителите ще имат възможност да се запознаят с библиотеката извън фасадата ѝ. Ще могат да разгледат зала „История на книгата“ това каза пред БТА директорката на библиотеката“ доц. д-р Красимира Александрова

<https://impressio.dir.bg/bukvi/natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-24-may-s-den-na-otvoreni-vrati-i-izlozhbi>

24 май

ТВ bTV, Пряко включване в празничното студио „Тази сутрин“ за деня на отворени врати на НБКМ на 24 май

Националната библиотека отбелязва 24 май с ден на отворени врати и изложби

Кои ценни книги можете да видите там?

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/nacionalnata-biblioteka-otbeljazva-24-maj-s-den-na-otvoreni-vrati-i-izlozhbi.html>

26 май 2023 г.

БТА

Близо 3500 души са посетили Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на 24 май

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/463607-blizo-3500-dushi-sa-posetili-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-#%20%D0%B8%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B5%D0%BD%20%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B2>

29 май 2023 г.

В-к „Учителско дело“, стр. 8

Интервю с директора на Националната библиотека доц. д-р Красимира Александрова

Юни

1 юни

БТА

Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ - изложба в чест на Христо Ботев

Експозицията „Документи, извори, истини – книжовно-документалното наследство на Христо Ботев в Националната библиотека“ включва документи...

<https://www.bta.bg/bg/images/1438469#%D0%98%D0%B7%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B1%D0%B0%22%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82>

D0%B8,%20%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8,%20%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B8%22%20%20%D0%91%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%B2

2 юни

БНР

Интервю с д-р Бояна Минчева за изложбата „Документи, извори, истини – книжовно-документалното наследство на Христо Ботев в Националната библиотека“

С името на Ботев - 147 години от трагичната гибел на поета

<https://bnr.bg/hristobotev/post/101832419>

5 юни

В-к „Дума“, стр. 12

Среща-разговор с Валерий Тодоров в НБКМ.

Премиера на книгата на Валерий Тодоров „Медии и време. Журналистика, истина, реалност“

12 юни

В-к „Земя“, стр. 16

140 години от рождението на Сирак Скитник.

Изложба по повод 140-ата годишнина от рождението на Сирак Скитник ще бъде представена в НБКМ. Експозицията е озаглавена : „Творец, роден с тайната на изкуството“.

13 юни

Съюз на българските журналисти

Националната библиотека отбелязва „160 години от отпечатването на в. „Гайда“

<http://www.sbj-bg.eu/article/details/55319>

14 юни

БНР

Документална изложба в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ представя творчеството на Сирак Скитник

<https://bnr.bg/aboutbnr/post/101837901/dokumentalna-izlojba-za-sirak-skitnik-beshe-otkrita-v-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodii>

14 юни

БНР

Изложба, посветена на Сирак Скитник, бе открита в Националната библиотека

<https://bnr.bg/post/101837767/izlojba-posvetena-na-sirak-skitnik-be-otkrita-v-nacionalnata-biblioteka>

14 юни

frognews.bg

По повод 140 г. от рождението на Сирак Скитник: В Националната библиотека бе открита изложба, посветена на него

<https://frognews.bg/kultura/art-jungla/povod-140-rojdenieto-sirak-skitnik-natsionalnata-biblioteka-otkrita-izlojba-posvetena-nego.html>

15 юни

В-к „Сега“

Малка изложба чества големия талант на Сирак Скитник

„Творец, роден с тайната на изкуството“ отбелязва 140 години от рождението на художника, поет и критик

<https://www.segabg.com/category-culture/malka-izlozhba-chestva-golemiya-talant-na-sirak-skitnik>

15 юни

В-к „Труд“

Държавата Палестина откри свой кът в Националната библиотека

<https://trud.bg/%D0%B4%D1%8A%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B9-%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BC%D0%BA%D0%B8/>

23 юни

БТА

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ участва в годишната среща на Конференцията на европейските национални библиотеки

Директорът на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ доц. д-р Красимира Александрова взе участие в...

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/479093-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-uchastva-v-godishnata-sreshta#%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0>

23 юни

БТА

Устойчиво развитие и зелено бъдеще за европейските библиотеки

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ участва в годишната среща на Конференцията на европейските национални библиотеки...

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/oficial-messages/479109-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-uchastva-v-godishnata-sreshta#%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%B%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0>

28 юни

В-к „Дума“, стр. 4

Вестниците намаляват, книгите се увеличават : През миналата година най-много са издадените заглавия от научната литература. Според данни на НСИ. Източник на информацията е Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

28 юни

akcent.bg

Фотоси от изложба, „Зад усмивката на безвремието“, станаха част фонда на Националната библиотека

<https://akcent.bg/?i=64623>

Юли

26 юли

БНР

Българката Люба Велич е по-добра певица от Мария Калас

Така се произнася съдът в Ню Йорк в средата на XX век

Интервю с Мария Бранкова

<https://bnr.bg/sofia/post/101856515/balgarkata-luba-velich-e-po-dobra-pevica-ot-kalas#>

26 юли

novini247.com

В ЗАЛА ИСТОРИЯ НА КНИГАТА НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА

Българката Люба Велич е по-добра певица от Мария Калас

https://novini247.com/novini/v-zala-istoriya-na-knigata-na-natsionalnata-biblioteka-sv-sv_6620090.html

31 юли

БТА

Вицепремиерът и външен министър Мария Габриел присъства на откриването на марокански кърт на книгата в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/national-news/499426-vitsepremierat-i-vanshen-ministar-mariya-gabriel-prisastva-na-otkrivaneto-na-mar>

31 юли

В-к „Труд“

Открива кърт на Кралство Мароко в Националната библиотека

<https://trud.bg/%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%BA%D1%8A%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE-%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/>

31 юли

Съюз на българските журналисти

Автор Кърдринка Кърдринова

Марокански кърт бе открит в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Кралство Мароко стана 22-рата държава, която чрез посолството си у нас открива в НБКМ „Св. св. Кирил и Методий“ свой литературен кърт

<https://sbj-bg.eu/article/details/55709>

Септември

5 септември

Институт за български език

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЧЕТВЪРТИЯ ТОМ НА „БЪЛГАРСКО-СЛОВАШКИЯ РЕЧНИК“ С АВТОР ДОЦ. Д-Р МАРИЯ КОШКОВА

<https://ibl.bas.bg/predstavyane-na-tchetvartiya-tom-na-vbalgarsko-slovashkiya-retchnikv-s-avtor-dots-d-r-mariya-koshkova/>

12 септември

БТА

Националната библиотека представя антология „Стихопади“ с творби на 29 български поети

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/521171-natsionalnata-biblioteka-predstavya-antologiya-stihopadi-s-tvorbi-na-29-balgar>

sofialive.bg

<https://www.sofialive.bg/arts/books/nacionalnata-biblioteka-predstavja-antologija-stihopadi-s>

tvorbi-na-29-bylgarski-poeti-2053532.html

18 септември

Actualno.com

Народната библиотека чества 170 г. от рождението на Константин Стоилов

https://www.actualno.com/society/narodnata-biblioteka-chestva-170-godini-ot-rojdenieto-na-konstantin-stoilov-snimki-news_2057348.html

18 септември

БТА

Националната библиотека отбелязва 170-ата годишнина от рождението на д-р Константин Стоилов

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/524693-natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-170-ata-godishnina-ot-rozhdenieto-na-d-r-kon>

18 септември

В-к „Дума“

170 години на д-р Константин Стоилов в НБКМ

<https://duma.bg/170-godini-ot-rozhdenieto-na-konstantin-stoilov-otbelyazva-nbkm-n280898?h=pdfarchive&pdfarchiveId=4201>

23 септември

SKIF, сайт „С книга и филм“

Националната библиотека подреди изложба в чест на К. Стоилов

<https://skif.bg/index.php/knigi/novini/12126-natsionalnata-biblioteka-podredi-izlozhba-v-chest-na-d-r-konstantin-stoilov>

23 септември

Сайт „Аз чета“

Националната библиотека отбелязва 145 години със „Стихопади“ и вечер на Яворов

<https://azcheta.com/natsionalnata-biblioteka-otbelyazva-145-godini-sas-stihopadi-i-vecher-na-yavorov/>
sofialive.bg

<https://artsofia.bg/bg/events/2023/09/27/145-godini-nacionalna-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodij-literaturno-chetene-i-predstavjane-na-antologijata-stihopadi>

Октомври

3 октомври вторник - „Послушай пак“ - Изложба посветена на Шеймъс Хийни, посолство Ирландия

БНТ: Култура.БГ, 10.10.2023

3 октомври Представяне на книгата „Изповед за моя баща“ на Касъм-Жомарт Токаев

Сайт Факти.бг: https://fakti.bg/kultura-art/820687-prezidentat-na-devetata-nai-golama-darjava-v-sveta-s-kniga-v-bulgaria-video#google_vignette

4 октомври сряда—Сергей Игнатов представя книгата „Египетски приказки“

БНР: <https://bnr.bg/post/101886365/sergei-ignatov>

Сайт : „Културни новини“: <https://kulturni-novini.info/sections/4/news/37733-sergey-ignatov-predstavya-egipetski-prikazki>

БНТ: <https://bnt.bg/news/knigata-egipetski-prikazki-na-sergei-ignatov-321588news.html?page=84>

Сайт „Портал 12“:

<https://portal12.bg/Sybitiya.c35%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%B9-%D0%98%D0%B3%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F-%D0%95%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%BA%D0%B8-%D0%B2-%D0%B3%D1%80.-%D0%A1%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F-1-824> октомври вторник - Централно фоайе - 612

Сайт на НБУ: <https://news.nbu.bg/bg/in-the-media/sergej-ignatov-predstavq-egipetski-prikazki-4-oktomvri-18-00-chasa-nacionalna-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodij!73219>

Сайт „Лицата на града“: <https://licatanagrada.com/na-4-oktomvri-izliza-knigata-egipetski-prikazki/>

120 години софийска духовна семинария „Св. Йоан Рилски“.

Сайт „Диаскоп“: <https://www.diaskop-comics.com/article.aspx?id=5891>

Сайт на Софийска духовна семинария: <https://sofia-seminaria.org/17626/>

11 октомври сряда - Коридор на Втори етаж - Представяне на книгата на Иван Бенчев - „Един миг на фона на вечността“

Сайт „Аз чета“: <https://azcheta.com/predstoiasti/predstavvyane-na-knigata-na-ivan-benchev-posvetena-na-istoriyata-na-balgarskata-opera-i-na-sofijskiya-operen-hor/>

16 октомври Представяне на фототипното издание с документи от фонда на НБКМ „Непознатите писма до Райна Княгиня“

БНТ: <https://bnt.bg/news/nepoznanite-pisma-na-raina-popgeorgieva-raina-knyaginya-323570news>.

html

24 октомври Клуб „Писмена“ - 80 години Кирил Топалов

Сайт „Allevvents“: https://allevvents.in/mobile/amp-event.php?event_id=200025623638747

Сайт „HappeningNews“: <https://happeningnext.com/event/%D0%9B%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B5%D0%BD-%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%B1-%E2%80%9E%D0%9F%D0%B8%D1%81%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B0-80-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%9A%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB-%D0%A2%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%B%D0%BE%D0%B2-eid3a0arnj6a7>

26 октомври четвъртък - Централно фоайе –Представяне на книгата на Едвин Сугарев, „Вик в тишината. Поезията на Борис Христов“

БНТ: <https://bnt.bg/news/vik-v-tishinata-poeziyata-na-boris-hristov-kniga-na-edvin-sugarev-v353265-322345news.html?page=75>

В-к „Дневник“: https://www.dnevnik.bg/knigi/2023/10/24/4543269_tezi_knigi_ne_sa_samo_tekst_-_predstoi_premiera_na/?device_view=full

Ноември

1 ноември

Конференция „Обществото на знанието и хуманизма на XXI век“ – УНИБИТ

1. <https://www.bta.bg/bg/news/lik/554793-unibit-shte-otpraznuva-1-noemvri-s-nauchna-konferentsiya-i-prisazhdane-na-natsio>

2. <https://www.standartnews.com/bulgariya-obshtestvo/denyat-na-buditelite-v-unibit-v-natsionalnata-biblioteka-i-internet-475420.html>

3. <http://sbj-bg.eu/article/details/56361>

4. <http://www.sbug.info/sbug.php?page=11&lang=bg&id=8421>

13.00 ч.,

Изложба „Башата на учителите“, посветена на 230 години от рождението на Неофит Рилски

1. <https://bnt.bg/news/-svetlinata-na-zhivota-novata-kniga-na-stavroforen-ikonon-doncho-aleksandrov-311381news.html?page=2>

2. <https://bnr.bg/blagoevgrad/post/101876693/prodaljavat-iniciativite-po-povod-230-godini-ot-rojdenieto-na-neofit-rilski>

3. https://www.dnevnik.bg/knigi/2023/11/01/4546688_v_denia_na_buditelite_nacionalnata_biblioteka_otkriva/?device_view=full

4. <https://btvnovinite.bg/bulgaria/v-denja-na-buditelite-nacionalnata-biblioteka-otkri-izlozhba->

posvetena-na-neofit-rilski.html

5. <https://mc.government.bg/newsn.php?n=9062&ny=2023&nm=11>

6. <https://kulturni-novini.info/sections/2/news/37932-1-noemvri-bashtata-na-uchitelite-230-godini-ot-rozhdenieto-na-neofit-rilski>

7. <https://b2bmagazine.bg/%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%89%D0%B8-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D0%B2-%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B1%D0%B8%D0%B1>

15:00 ч., Читалня номер 5

Годишни награди „Следовник на народните будители“ - Съюз на народните читалища - Николай Дойнов

<https://sofiapress.com/culture/%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%BC%D0%BE-%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%BD%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8-%D0%BD/>

7 ноември

„Час на класа“ две събития в месеца по проект „Единство в различията“

<https://ncf.bg/web/files/richeditor/REZULTATI.pdf>

<https://www.visitsofia.bg/bg/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%8A%D0%B1%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0/month.calendar/2023/11/23/126%7C128%7C129%7C130>

14 ноември

Представяне на книга „Немска класическа философия“ на проф. Димитър Денков

1. <https://kulturni-novini.info/sections/4/news/38009-prof-dimitar-denkov-predstavya-knigata-si-nemska-klasicheska-filosofiya>

2. https://iztok-zapad.eu/index.php?route=information/aridius_news2

3. <http://literans.com/bg/tema:%D0%91%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0>

4. <https://utroruse.com/index.php?p=yesterday&PageSpeed=noscript>

5. <https://museumpan.com/aggregator/categories/2?page=11>

15 ноември

Премиера на книгата на Добромир Банев „Всички дни ще се казват неделя“

<https://bnt.bg/news/vsichki-dni-shte-se-kazvat-nedelya-dobromir-banev-i-poeziyata-koyato-pravi-vpechatlenie-v354546-322907news.html>

<https://bnt.bg/news/vsichki-dni-shte-se-kazvat-nedelya-dobromir-banev-i-poeziyata-koyato-pravi-vpechatlenie-v354546-322907news.html?page=10>

<https://impressio.dir.bg/bukvi/dobromir-banev-razchita-koda-na-lyubovta-v-novata-si-kniga>

<https://stolica.bg/kultura/dobromir-banev-napravi-nezabravima-premiera-v-sofiya-snimki>

https://lupa.bg/news/vlyubeni-v-poeziyata-nacionalnata-biblioteka-se-okaza-tyasna-za-pochitatelite-na-dobromir-banev_266301news.html

16 ноември

Поетесата Яна Кременска представя новата си стихосбирка „Есеннопис“

<https://spiritofpleven.com/poetesata-yana-kremenska-predstavya-novata-si-stihosbirka-esennopis-pred-pochitateli-v-pleven/>

22 ноември

Годишни награди „Експортър на годината“ 2023 г.

<https://komentator.bg/%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%BA-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-%D0%B0%D0%B4-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82/>

<https://www.standartnews.com/biznes/eto-go-eksportyor-nomer-edno-na-godinata-543703.html>

https://m.facebook.com/economicministrybg/?locale=da_DK

28 ноември

Представяне на книги от издателство „Изток-Запад“ Приказки от Индия и Китай

<https://iztok-zapad.eu/prikazki-ot-indiya-i-kitay-28-11>

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/574593-eksperti-predstavyat-knigite-indijski-prikazki-i-kitayski-prikazki-v-natsion>

<https://utroruse.com/article/983420/>

<https://kulturni-novini.info/sections/4/news/38101-predstaviane-na-indijski-prikazki-i-kitayski-prikazki>

Декември

4 декември

БТА

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отличи почетни читатели със златни карти

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/580705-natsionalnata-biblioteka-kiril-i-metodiy-otlichi-pochetni-chitateli-sas-zlatni>

4 декември

БНР

Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ чества 145 години от създаването си

<https://bnr.bg/horizont/post/101917267/nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodii-chestva-145-godini-ot-sazdavaneto-si>

4 декември

Литеранс

Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отличи почетни читатели

<http://literans.com/bg/L042925>

4 декември

24 часа

Националната библиотека се нуждае от нова сграда, има по 700 книги на 1 кв.м

Националната библиотека се нуждае от нова сграда, в която да се съхранява част от фонда ѝ и да се провеждат събития. За това настоя директорката ѝ доц. Красимира Александрова.

<https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/16406623>

4 декември

Дума

145 години Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://duma.bg/145-godini-natsionalna-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-n284627>

4 декември

БТВ

Стефан Янев, Емил Коларов и доц. Красимира Александрова - гости в „Лице в лице“

<https://www.btv.bg/shows/lice-v-lice/news/stefan-jan-ev-emil-kolarov-i-doc-krasimira-aleksandrova.html>

4 декември

Утро Русе

Днес е първият ден от празничната седмица, в която Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ отбелязва 145-годишнината си.

<https://utroruse.com/article/985313/>

4 декември

БТВ

Доц. Александрова за Националната библиотека: Условията наистина са тежки

<https://www.btv.bg/shows/lice-v-lice/videos/doc-aleksandrova-za-nacionalnata-biblioteka-usloviyata-naistina-sa-tezhki.html>

4 декември

Новини247

145 ГОДИНИ ОТ ОСНОВАВАНЕТО НА НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА

https://novini247.com/novini/145-godini-ot-osnovavaneto-na-natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril_7132443.html#google_vignette

4 декември

Пресцентър

С изложби и концерт Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ чества 145 години от създаването си

04/12/2023

Източник: <https://presscenter.bg/s-izlozhbi-i-konzert-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-chestva-145-godini-ot-szdavaneto-si>

4 декември

5 минути бг

Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ чества 145 години от създаването си

<https://www.5minuti.bg/balgariq/natsionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-chestva-145-godini-ot-sazdavaneto-si>

5 декември

БНТ

145 години от основаването на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

Предаване: 100% будни, 05.12.2023

<https://bnt.bg/news/145-godini-ot-osnovavaneto-na-nacionalnata-biblioteka-sv-sv-kiril-i-metodiy-v356307-323613news.html>

5 декември

Благоевград 24 бг

Д-р Ваня Аврамова: Националната библиотека има читатели на 70 и на 14 г.

<https://www.blagoevgrad24.bg/novini/Bylgaria/D-r-Vanya-Avramova-Nacionalnata-biblioteka-ima-chitateli-na-70-i-na-14-g-1921240>

6 декември

Литеранс бг

Доц. Красимира Александрова: „Това, което искат читателите, са по-големи пространства“

<http://literans.com/bg/L043137>

6 декември

БТА

„Това, което искат читателите, са по-големи пространства“, каза пред БТА директорът на Националната библиотека доц. Красимира Александрова

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/582128-tova-koeto-iskat-chitatelite-sa-po-golemi-prostranstva-kaza-pred-bta-direktor>

6 декември

НБУ

<https://www.news.nbu.bg/bg/in-the-media/tova-koeto-iskat-chitatelite-sa-po-golemi-prostranstva-kaza-pred-bta-direktoryt-na-nacionalnata-biblioteka-doc-krasimira-aleksandrova!75145>

7 декември

БНР

Ден на отворените врати в Националната библиотека

<https://bnr.bg/horizont/post/101918593/den-na-otvorenite-vrati-v-nacionalnata-biblioteka>

7 декември

БТА

„Устойчиво развитие на библиотеките“ е темата на кръгла маса в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/582855--ustoychivo-razvitie-na-bibliotekite-e-temata-na-kragla-masa-v-natsionalnata-bi>

7 декември

УтроРусе

<https://utroruse.com/article/985861/>

7 декември

БТА

Държавници, учени и дипломати почетоха тържеството, с което Националната библиотека отбеляза своята 145-годишнина

<https://www.bta.bg/bg/news/lik/583297-darzhavnitsi-ucheni-i-diplomati-pochetoha-tarzhestvoto-s-koeto-natsionalnata-b>

7 декември

24 часа

Илияна Йотова: Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ е пазител на познанието
<https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/16434171>

7 декември

БТА

Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ - годишнина
София (7 декември 2023) Тържествено честване на 145 години от
основаването на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“
<https://www.bta.bg/bg/galleries/bulgaria/265591>

7 декември

СБЖ

Илияна Йотова и Николай Денков почетоха тържеството за 145 г. от създаването на НБКМ
<https://sbj-bg.eu/article/details/56725/>

8 декември

БГ НЕС

Националната библиотека откри кът на Северна Македония

www.bgnes.bg/news/nacionalnata-biblioteka-otkri-k-t-na-severna-makedonia/

8 декември

БГ НЕС

Зам.-министър Виктор Стоянов участва в тържественото честване на
145-годишнината на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://mc.government.bg/newsn.php?n=9105&i=1>

9 декември

Кворум Силистра

Силистренски библиотекари участваха в честването на 145 годишнината на Националната
библиотека

<https://www.kvorum-silistra.info/news/36816>

10 декември

Медиябрикс

Днес се навършват 145 години от основаването на Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (видео)

<https://mediabricks.bg/dnes-se-navarshvat-142-godini-ot-osnovava/>

10 декември

Долап бг

Традиция на 145 години – Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

10 декември 2023 г.

<https://dolap.bg/2023/12/10/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-145-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8/>

10 декември

БНТ

Националната библиотека празнува 145-годишнина

Предаване: Денят започва с Георги Любенов, 10.12.2023

<https://bnt.bg/news/nacionalnata-biblioteka-praznuva-145-godishnina-v356673-323878news.html>

11 декември

Гардсбг

Участие на Националната гвардейска част в честване на 145 години от създаването на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на 7 декември 2023 г.

Дата на публикуване: Понеделник, 11 Декември 2023

<https://www.guards-bg.com/index.php/news-archive/1537-7-12-23>

11 декември

Бу Аз чета

Представят „Аварийна лента на душата“ от Азиз Таш в Националната библиотека

<https://azcheta.com/predstavyat-avarijna-lenta-na-dushata-ot-aziz-tash-v-natsionalnata-biblioteka/>

13 декември

Трафикнюз

На 13 декември за първи път в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ от 18 ч. ще представим на софийската публика книгата на Георги Миятев „Пловдивска театрална хроника“

<https://trafficnews.bg/kultura/dramata-praznuva-142-godishnina-dekemvriiski-maraton-296822/>

15 декември

Труд бг

Маргарита Петкова вдигна завесата на „Още бели нощи“

<https://trud.bg/%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%B4%D0%B8%D0%B3%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D1%81%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D1%89%D0%B5-%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B8-%D0%BD%D0%BE%D1%89%D0%B8/>

15 декември

24 часа

Мариус Донкин чете стихове на Маргарита Петкова на премиерата на книгата ѝ „Още бели нощи“

<https://www.24chasa.bg/ozhivlenie/article/16639284>

19 декември

БГ Нес

„Опис на колекция „Кондики и тефтери“ от фонда на Българския исторически архив при Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ беше представен тази вечер в зала „История на книгата“ на библиотеката

[https://bgnes.bg/news/opis-na-kolektsiia-kondiki-i-tefteri-razkriva-problemite-na-blgarskoto-vzrozhdensko-obshchestvo-/](https://bgnes.bg/news/opis-na-kolektsiia-kondiki-i-tefteri-razkriva-problemite-na-blgarskoto-vzrozhdensko-obshchestvo/)

19 декември

Новини 247

Опис на колекция „Кондики и тефтери“

https://novini247.com/novini/opis-na-kolektsiya-kondiki-i-tefteri-ot-fonda-na-balgarskiya_7207603.html

22 декември

СБП

Книгата „Сплетител на бунтовния дух“ за Кръстьо Пишурка беше представена в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“

<https://sbp.bg/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D1%8F%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB-%D0%BD%D0%B0/>